

Etupyörä

Jääkäriprikaatin joukko-osastolehti 2019

***Jääkäriprikaati
40 vuotta
1.10.2019***

Etupyörä 2019

Sisältö

Sisällysluettelo.....	3
Pääkirjoitus	4
Maavoimien komentajan tervehdys	6
Jääkäriprikaatin komentajan tervehdys	7
Apulaiskomentajan tervehdys	8
Jääkäriprikaati, valmiutta vuoden jokaisena päivänä!	9
In memoriam, everstiluutnantti Petri Launonen	10
Rakkaudesta Lappiin, maakuntajohtaja Mika Riipi.....	11
Jääkäriprikaati - Pohjantähden alla 40 vuotta	12
Henkilöstössä tapahtuu.....	34
Palkittuja varusmiehiä	37
Vierailuja ja tapahtumia	38
Hyvinvoiva henkilöstö on organisaation voimavara	42
Liikuntakooste	45
Valmiusyksikkö kaukopartiomarsilla perinteitä kunnioittaen	48
Lapin jääkäripataljoona	52
Bold Quest 19.1.....	54
Arktisen koulutuksen niksipalsta	57
Ilmatorjuntakoulutus Jääkäriprikaatissa	58
Lapin aluetoimisto - Kohti vuotta 2020	60
Lapin sotilassoittokunta 50 vuotta.....	63
Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry.....	66
Rovaniemen Sotilaskotiyhdistys ry.....	68
Pohjan Jääkärikilta ry.....	70
Lapin Ilmatorjuntakilta ry.....	72
Jääkäriprikaatin Kilta ry	74

Etupyörä 2019 | Jääkäriprikaatin joukko-osastolehti

Toimituskunta:

Päätoimittaja, everstiluutnantti Mikko-Petteri Monola
Toimitussihteeri Taina Pirinen
Hankintasihteeri Riitta Mikkola, taloudenhoitaja Leena Rautanen
Lapin jääkäripataljoonan edustaja
Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston edustaja
Lapin aluetoimiston edustaja
Lapin sotilassoittokunnan edustaja

Yhteystiedot:

Jääkäriprikaati
Etupyörä
PL 5
99601 SODANKYLÄ
taina.pirinen@mil.fi
puh. 0299 452 111

Kansikuva:

Ari Mure

Valokuvat:

Jääkäriprikaatin arkisto
Puolustusvoimat
Erikseen kuvissa mainitut

Taitto:

Taina Pirinen

Paino:

Juvenes Print

Painosmäärä:

2500 kpl

ISSN 2343-3019 (painettu)

ISSN 2343-3027 (verkkojulkaisu)

Hyvää juhlavuotta

Jääkäriprikaati täyttää 1.10.2019 40 vuotta. Syyskuussa 1979 Puolustusvoimain komentaja kenraali Lauri Sutela lausui Sodankylässä: ”Tarkoitus on, että Jääkäriprikaatista kehitetään asteittain varustukseltaan ja koulutukseltaan hyvin näihin olosuhteisiin soveltuva joukko.” 40 vuotta myöhemmin, voimme todeta näin tapahtuneen. Jääkäriprikaati on toteuttanut tehtävänsä kenraali Sutelan

tarkoittamalla tavalla erinomaisesti.

Väliin on mahtunut aika, jolloin arktisen alueen merkitys oli laskussa. Nyt, ja jo joitakin vuosia arktisen alueen kasvanut ja yhä kasvava merkitys on hyvin tiedostettu, ei vain Suomessa, vaan myös muualla. Seurauksena on ollut tietysti myös Suomen pohjoisen alueen kiinnostavuus ja meidän näkökulmastamme kahden sekä monen

välisen kansainvälisen puolustusyhteistyön huomattava lähentyminen ja tiivistyminen, eikä vain paperilla tai juhlapuheissa.

Esimerkkeinä käytännön seurauksista Jääkäriprikaatissa mainittakoon tältä vuodelta kaksi suurta kansainvälistä harjoitusta, Northern Wind 19 ja Bold Quest 19.1.

Hieman huvittuneena luin vuoden takaisen Etupyörän 2/2018 pääkirjoitusta. Otsikko oli: ”Tuhat

rautaa tulessa” ja kirjoituksessa todettiin mm. seuraavaa: ”Jokaväinen kilpajuoksu ajan kanssa on tältä erää ohi ja sieraimet edelleen pinnalla. Taas kerran Jääkäriprikaatin resurssit ovat olleet täysimittaisesti käytössä!”

Voin helposti allekirjoittaa silloisen esikuntapäällikön ja Etupyörän päätoimittajan everstiluutnantti evp Reima Vanhasen vuoden takaiset lausunnot sellaiseenaan. Meillä oli todellakin koko kevään 2019 ajan kaikki resurssit käytössä ilman särkymävaraa. Henkilöstömme oli muutaman kuukauden ikään kuin kriisinhallintaoperaatioissa.

Maasotakoulusta tänne Jääkäriprikaatin vasta keväällä siirtyneenä, en voi muuta kuin ihmetellä sitä pyyteetöntä tekemisen meininkiä, millä annetut tehtävät hoidetaan Jääkäriprikaatissa kunnialla maaliin! Hyvää on yritetty ja välillä edes jotenkin selviytyä näistä perustehtävien päälle tulleista kovin vaativista projekteista, mutta kiitettävää vaan on pukannut.

Syvä kumarrus etelän mieheltä omalle henkilöstöllemme sekä Jääkäriprikaatin yhteistyökumppaneille ja tukijoille! Kieltämättä, mielenkiinnolla odotan tämän syksyn työilmapiirikyselyn tuloksia. En kuitenkaan usko, että kevään reipas rupeama tulisi näymään vain negatiivisessa mielessä. Enemmänkin uskon, että yhdessä valmistellut ja tehdyt ryntötyöt sekä ennen kaikkea laajasti kiitetyt ja tunnustetut tulokset tulevat näkymään työilmapiirikyselyn tuloksissa myös positiivisessa mielessä. Me pystyimme ja onnistuimme!

Jääkäriprikaatin motto:

”Jääkäriprikaati siirtyy luottavaisena ja tietoisena velvollisuuksistaan uudelle vuosikymmenelle. Rakentaen kunniakkaille perinteille se elää nykypäivää ja on valmis vastaamaan ajan haasteisiin.”

Sivuilla 13-33 on everstiluutnantti Ari Muren erinomainen kirjoitus Jääkäriprikaatin historiasta, joten en tässä enempää kirjoita menneistä.

Tulevasta ja uudelle vuosikymmenelle siirtymisestä - Mikä on varmaa nykypäivänä?

Varmaa on vain muutos ja siihen meidän on oltava alati valmiina sopeutumaan ja sen mukanaan tuomat tehtävät, mitä sitten ikinä ovatkaan, hoitamaan niin hyvin kuin vain pystymme. Nyt nähtävissä olevassa lähitulevaisuudessa nostan tiedossa olevat kolme keskeisintä tehtävää, jotka eivät ole erillisiä, eivätkä tässä tärkeysjärjestyksessä, vaan toisiinsa tiukasti sidoksissa.

Nämä me hoidamme Jääkäriprikaatissa yhdessä muiden pohjoisen alueen toimijoiden kanssa lähivuosina edelleen tyylikkäästi maaliin:

1. Valmius. Ylläpidämme valmiutta ja kehitämme sitä edelleen. Tästä yhtenä esimerkkinä yhdessä Kainuun prikaatin kanssa rakennettava valmiuspataljoona.

2. Koulutus 2020. Koulutusta kehitetään ja ajanmukaistetaan nykyvaatimusten mukaisesti valtakunnallisessa Koulutus-2020-ohjelmassa. Suomen puolustusratkaisu nojaa yleiseen asevelvollisuuteen, jolloin on kriittisen tärkeää, että kykenemme tarjoamaan motivoivan ja mahdollisimman laadukkaan koulutuksen asevelvollisillemme siten, että annettua koulutuksesta koetaan olevan hyötyä myös varusmiespalveluajan jälkeen.

3. Joukko-osasto 2021. Jääkäriprikaatissa suunnittelu on jo hyvässä vauhdissa. Kyse ei ole rakennemuutoksesta, vaan jo olemassa olevan nykyisen organisaatiotekniikan kehittämistä. Tarkoituksena on nykyisten koulutus- ja esikuntarakenteiden järjestäminen siten, että vastaamme jo osin toteutettuihin sekä jo valmisteluissa oleviin valmiuden kehittämistoimenpiteisiin. Tähän liittyy Jääkäriprikaatin esikunnan siirtyminen

Rovaniemelle sekä entistä tiiviimpi yhteistyö Kainuun prikaatin, Lapin lennoston ja pohjoisen rajavartiostojen kanssa.

Kiitän kaikkia jääkäriprikaatilaisia, prikaatin yhteistyökumppaneita, tukijoita ja ystäviä hyvästä yhteistyöstä!

Jääkäriprikaatin vastuualueena on tietysti mielessä Suomen maa-alasta lähes puolet. Jääkäriprikaati on kuitenkin Maavoimien joukko-osastoista palkatun henkilöstön määrää tarkasteltaessa maavoimien pienin joukko-osasto.

Vanhan sanonnan mukaan: ”Jos haluat mennä kovaa, mene yksin. Jos haluat mennä kauas, on mentävä yhdessä.” Kaikki kolme edellä listaamaani keskeisintä lähitulevaisuuden tehtävää edellyttävät, valtava vastuualue ja prikaatin nykyiset sekä tulevat tehtävät huomioiden, ennen kaikkea sitä ”yhdessä menemistä.”

Kannustan siis kaikkia pohjoisen alueen toimijoita yhä tiiviimpään yhteistyöhön yhteisen urakamme äärellä!

Päätoimittaja

Jääkäriprikaatin esikuntapäällikkö
Everstiluutnantti Mikko-Petteri Monola

Jääkäriprikaati 40 vuotta – valmiutta pohjoisessa

Hyvät Etupyörän juhlaikuisen lukijat. Maavoimat on viime vuosina ottanut suuria askeleita valmiuden kehittämisessä. Maavoimien kaikissa joukko-osastoissa on joukkoja ja suorituskykyjä, jotka ovat käytettävissä tehtäviin muutamissa tunneissa. Maavoimien materiaalin kehittäminen on ollut määrätietoista, ja se kehittyi 2020-luvun alkuun mennessä sotien jälkeisen ajan parhaimmalle tasolle.

Maavoimat on hyvässä kunnossa. 2010-luku on ollut Maavoimien kehittämisen vuosikymmen. Iskukyvyyn ja riittävän ennaltaehkäisykyvyyn turvaamiseksi katse on nyt käännettävä kohti 2030-lukua. Maapuolustusta ja maavoimia uudistetaan merkittävästi toimintaympäristön, suomalaisen yhteiskunnan ja teknologian muuttuessa.

Maavoimia kehitetään kolmella linjalla. "Etulinjassa" kehitetään

Maavoimien valmiutta ja suorituskykyä lähivuosina sekä turvaan tehtävien ja resurssien tasapaino 2020-luvulla. "Päälinjassa" luodaan perusteet maapuolustuksen uudistamiselle 2030-luvulle. "Tukilinjassa" sovitetaan yhteen muiden puolustushaarojen ja Puolustusvoimien yhteiset suorituskyvyt, harjoitus- ja tutkimustoiminta sekä puolustusyhteistyö etu- ja päälinjan kehittämisen tukemiseksi.

Maavoimien valmius on kokonaisuus, joka muodostuu palkatun henkilöstön, varusmiesten ja reserviläisten korkeasta maapuolustustahdosta, joukkojen ja erisuorituskykyjen käyttövalmiudesta, kaluston käyttöön saatavuudesta ja kunnossapidon valmiudesta. Valmiuden rakentamiseen sisältyy myös suunniteltujen tehtävien harjoittelua yhteistoiminnassa Merivoimien, Ilmavoimien, Rajavartiolaitoksen ja muiden viranomaisten kanssa.

Kokemukset kesällä 2017 aloitetusta valmiusyksikötoiminnasta ovat olleet erittäin hyviä. Valmiusyksiköt ovat parantaneet Maavoimien valmiutta ja mahdollistaneet jatkuvan valmiuden periaatteen koko maassa. Sotilaallisen maapuolustuksen tehtäviin tarkoitettu ja Maavoimien parhaalla materiaalilla varustettu valmiusyksikkö on haluttu palvelupaikka. Valmiuden kehittämisen seuraavana askeleena siirrytään valmiusyksiköistä kohti suurempia joukkokokoonpanoja. Tähän vastataan valmiuspataljoonilla, joiden rakentaminen on joukko-osastoissa aloitettu.

Suomen kokoisessa ja väestömäärältään vähäisessä valtiossa yleinen asevelvollisuus on ainoa toimiva ratkaisu koko maan puolustamisen edellyttämien joukkojen

muodostamiseksi. Asevelvollisuudella tuotettu valmius ja suorituskyky luovat ennaltaehkäisevän kynnyksen sotilaallista voimankäyttöä vastaan.

Kahden- ja monenvälisen puolustusyhteistyön volyymi on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Yhteensopivuutta luodaan sekä harjoitustoiminnalla että rakentamalla suorituskykyä yhdessä muiden kumppanivaltioiden. Maavoimien puolustusyhteistyön kulmakivenä on tiivis yhteistyö Pohjoismaissa toimivien asevoimien kanssa. Kahdenvälisesti tärkeimmät kumppanit ovat valtioneuvoston puolustuselonteon mukaisesti Ruotsi ja Yhdysvallat. Yhteensopivuutta luodaan sekä harjoitustoiminnalla että rakentamalla suorituskykyä yhdessä muiden kumppanivaltioiden sekä muiden yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Pohjoisen alueen merkitys on kasvanut viime vuosina monessakin mielessä. Sotilaalliselta kannalta Jääkäriprikaati Puolustusvoimien pohjoisimpana joukko-osastona on kantanut lisäntyneen vastuun erinomaisella tavalla. Prikaati tunnetaan pohjoisen vaativat olosuhteet tuntevana arktisen osaamisen keskuksena sekä valtakunnallisten ilmatorjuntajoukkojen tuottajana. Prikaatin erityisosaaminen tunnetaan myös maailmalla, esimerkiksi arktisen koulutuksen kursseille on tulijoita jonoksi asti. Kansainvälisen toiminnan volyymi on varmasti lisääntynyt prikaatissa viime vuosina. Puolustusyhteistyö kumppaneiden kanssa jatkuu tulevaisuudessa kaikissa Maavoimien joukko-osastoissa osana normaalia arkea.

Kaiken pohjana on yleinen asevelvollisuus sekä sitoutunut ja motivoitunut henkilöstö. Hyvänä esimerkkinä tästä on vaikkapa Jääkäriprikaatin valmiusyksikön erinomaiset edesottamukset. Hyvin koulutun ja motivoituneen joukon suorituskyky on enemmän kuin osiensa summa.

Maavoimien komentaja
Kenraaliluutnantti Petri Hulkko

Lapin taistelijat – Pohjoisen puolustajat

Olen vastaanottanut Jääkäriprikaatin komentajan tehtävät mielelläni. Pohjois-Suomi on minulle tuttua aluetta, sillä olen aloittanut peruskouluni Rovaniemellä ja samassa kaupungissa alkoi myös upseeriurani.

Vanhemmillani oli eräkämpä Ivalon Mustolassa lähellä Nellimiä, jossa vietimme pääosan lomistamme reilun parinkymmenen vuoden ajan. Kun muutama kilometri Tenojokeakin on tullut veneessä istuttua, niin on prikaatimme operaatioaluekin tullut minulle kokollaillatuksi.

Perheeni ykkösasunto jää Kymenlaakson Valkealaan, jonne jäävät asumaan vaimoni ja tyttäremme. Esikoispoikamme opiskelee insinööriksi Helsingissä ja nuorempi poikamme palvelee tätä kirjoittaessani Karjalan prikaatissa varusmiesjohtajana. Kotimatkaa kertyy melkoisesti, mutta näin ovat asiamme olleet ennenkin, sillä palveltuani kahteen otteeseen vuodenpäivät ulkomailla totuimme upseerielämämme varjopuoleen eli asumiseen aika-ajoin kaukana toisistamme.

Seuraavat pari vuotta tulevat olemaan prikaatissamme varmasti vähintään yhtä työntäyteisiä kuin tähänkin saakka. Lisäarvoa koulutuksellemme tulemme saamaan Koulutus 2020 -työn tuloksena. Ilolla totean myös pioneerijoukkojen joukkotuotannon aloittamisen Jääkäriprikaatissa. Kolmantena ja ehkä vähän epävarmuuttakin aiheuttavana on Joukko-osasto 2021 -työ, jossa yhtenä toimenpiteenä on Jääkäriprikaatimme eskunnan siirtyminen Rovaniemelle.

Haluan tässä kirjoituksessani ottaa esille kaksi asiaa ylitse muiden. Ne ovat valmius ja asenne, joita ilman Jääkäriprikaatimme joukoilla ei ole riittävää toimintakykyä.

Valmius saavutetaan hyvällä suunnittelulla, tuloksia tuottavalla kouluttamisella sekä riittäväl-

lä harjoittelulla. Asennetta voidaan tiettyyn rajaan asti kouluttaa, mutta totuus on, että sen pitäisi olla meillä Puolustusvoimissa työskentelevillä sekä arvoissa että sydämissä, jolloin sitä ei kukaan voi ottaa meiltä pois, emmekä ole alttiita informaatiovaikutamisille.

Tärkeänä kokonaisuutena toimissamme pidän sanontaa "operaatiot ensin – turvallisuus aina", joka sanonta ei lisäselvittelyä tarvitse.

Millaisen komentajan Jääkäriprikaati nyt sai? Rohkenen vastata, että monissa keitoksissa keitetyn sekä paljon kokeneen ja nähneen. Juureni ovat Etelä-Pohjanmaan sydänmaalla Kauhavalla, missä ei turhia höpötelä ja jossa jokaisella sanalla on vissi merkityksensä. Minun kansani saa kuitenkin olla perustellusti erimieltä. Komentajan päätöksen jälkeen on kuitenkin vain yksi suunta ja yksi päämäärä. Tätä kirjoittaessani en vielä edes tiedä missä komentajan virkahuoneen ovi on, mutta tarkoituksena on pitää se auki!

Kiitän eversti Jyrki Kisanlahtea Jääkäriprikaatimme eteen tekemästään työstä ja toivotan hänelle menestystä tulevassa tehtävässään, jossa myös prikaatimme asiat tulevat olemaan monesti esillä.

On hienoa, että saan olla komentajananne Jääkäriprikaatin täyttävässä 40 vuotta 1.10.2019. Toivottavasti yhteisiin tilaisuuksiimme pääsee osallistumaan mahdol-

lisimman paljon prikaatilaisia sekä monet yhteistyökumppanimme.

Prikaatilaiset! Olen olosuhteisiinne ja asioihinne perehtyessäni saanut teistä hyvän kuvan ja uskon, että pääsen sen myös oma-kohtaisesti jatkossa todistamaan.

Toivotan kaikille ETUPYÖRÄN lukijoille hyvää syksyä ja talven odotusta. Kannattaa katsella talvella, josko prikaatimme tunnusmerkeistä eli revontulista ja Pohjantähdestä näkyisi pilkahdus.

Jääkäriprikaatin komentaja
Eversti Sami-Antti Takamaa

Kiireinen vuosi jatkuu

Kuluneeseen vuoteen mahtuu monenlaista, tuttuja tapahtumia jo vuosien ajalta ja sitten paljon muutakin. Vuosi lähti liikkeelle Alueellisella maanpuolustuskurssilla Pyhällä tammihelmikuun vaihteessa. Kurssin toteutti Lapin aluehallintovirasto yhteistyössä Jääkäriprikaatin kanssa. Viidessä päivässä noin 50 kurssilaiselle annettiin tuhti paketti kokonaisuomaanpuolustuksesta. Jälleen kerran korkeatasoiset luennoitsijat kertoivat kokonaisuomaanpuolustuksesta ja avasivat useiden kurssilaisien silmiä. Marraskuussa Lapin aluehallintoviraston järjestää Maanpuolustuskurssin jatkokurssin marraskuussa Jääkäriprikaatin tukemana Rovaniemellä.

Maaliskuussa järjestettiin paikallispuolustusharjoitus Oulussa ja Kemissä yhteistoiminnassa Kainuun prikaatin kanssa. Jääkäriprikaati siis näkyy koko Lapin maakunnan alueella. Syksyn paikallispuolustusharjoituksen suunnittelu ja toteutusvastuu on puolestaan Jääkäriprikaatilla. Uuden konseptin mukaisesti jatkamme syksyllä paikallispuolustusharjoitusten toteuttamista yhdessä Kainuun prikaatin kanssa ja kehitämme yhteistyötä edelleen. Syksyn paikallispuolustusharjoitukseen liittyy Lapin aluehallintoviraston järjestämä Lappi 19 -valmiusharjoitus, joka on suunnattu Lapin kaupunkien ja kuntien valmiussuunnittelusta vastaaville. Kokonaisuomaanpuolustusta viedään siis eteenpäin.

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla jatkamme yhteistyötä eri maanpuolustusjärjestöjen kanssa hyväksi koetulla tavalla.

Uutena kasvavana toimintana Jääkäriprikaatissa on lisääntyvä kansainvälinen harjoitustoiminta. Se asettaa meidät uusien asioiden eteen. Yhteiskuntamme koululaitos on kuitenkin antanut jokaiselle hyvän pohjan: vieraiden kielten opiskelun. Jokainen meistä tietysti hieman vierastaa käyttäen muuta kuin omaa äidinkieltään, mutta rohkaisen jokaista: rallienglannilla pärjää mainiosti. Esimerkkinä Suomi osallistui Ruotsin maavoimien Northern Wind 2019 -harjoitukseen Pohjois-Ruotsissa maaliskuussa. Suomesta harjoitukseen osallistui 1500 sotilasta ja 500 ajoneuvoa. Harjoitus oli suunnitelmallinen osa Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyön kehittämistä ja suurin maavoimien välinen harjoitus tähän mennessä. Toinen suuri kansainvälinen tapahtuma on monikansallinen yhteisen tulenkäytön testitapahtuma Bold Quest toukokuussa ja pääpaikkana Sodankylä-Rovajärvi. Ulkomaisia joukkoja osallistui noin 1500 ja osallistujia oli 15 maasta. Yhteistoiminta on lisääntynyt ja se myös näkyy. Sekä Northern Wind että Bold Quest olivat Jääkäriprikaatilta merkittävät voimien ponnistus.

Vuoteen on kuulunut suuri määrä yhteistoimintatapaamisia eri viranomaisten, reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Kaikissa tapaamisissa oli yksi yhteinen piirre: positiivinen maanpuolustushenki! Yhteistoiminta on ollut sujuvaa ja toivon oivan samanlaista myös jatkossa. Kevään ehkä suurin ja näkyvin ponnistus oli maaliskuun viimeisellä viikolla järjestetty naisten valmiusliiton harjoitus NASTA 19 Rovajärvellä. Jääkäriprikaati ja eri

järjestöt tukivat harjoituksen toteuttamista.

Valtakunnallisesti näkyvin maanpuolustustapahtuma kesällä järjestettiin Rovaniemellä 4.6.2019. Lippujuhlapäivän valtakunnallisen paraatin suunnittelu ja toteutusvastuu oli tänä vuonna Lapin lennostolla. Jääkäriprikaati tuki tapahtuman järjestelyjä.

Lapin sotilassoittokunta jatkaa soittosuunnitelmansa mukaan maanpuolustustyötä. Suunnitelma on täynnä erilaisia esiintymisiä Lapin maakunnan alueella ja laajalla alueella myös muualla. Jos lippujuhlapäivä oli näkyvä maanpuolustustapahtuma, soittokunnan esiintymiset missä tahansa ovat korville ja silmille miellyttäviä maanpuolustustapahtumia.

Syksyyn ja loppuvuoteen on jo kalenteroitu useita reserviläis- ja maanpuolustustapahtumia. Jatkamme perinnettä elokuun sotilasvalan järjestämisestä varuskuntien ulkopuolella.

Toivotan kaikille lukijoille hyvää Jääkäriprikaatin 40-vuotispäivää sekä hyvää loppuvuotta.

Eversti Jari Osmonen
Apulaiskomentaja
Jääkäriprikaati

Jääkäriprikaati, valmiutta vuoden jokaisena päivänä!

Jääkäriprikaatille alkuvuosi 2019 oli ennennäkemättömän työllistävää ajankohta. Erityisesti suuriin kansainvälisiin harjoituksiin Northern Wind 19 ja Bold Quest 19.1 liittyvät valmistelut, vierailut ja toteutus kuormittivat organisaatioamme useita kuukausia. Samaan aikaan toteutimme myös PV:n hiihtomestaruuskilpailut, sotilasasiamiesten perehdytyksen maavoimien toimintaan, valtakunnallisen maanpuolustuskurssin ohjelman sekä suunnitellut arktisen koulutuksen kurssit. Kaiken tämän lisäksi toteutimme varusmieskoulukseen liittyvät normaalit harjoitukset ja tapahtumat. Uskoakseni koko prikaati työskenteli ylikierroksilla ja muutenkin toiminta vaati henkilöstöltämme valtavia ponnisteluja ja asennetta. Kaikesta huolimatta selvisimme veloitteista erittäin hyvin ja osoitimme vahvaa kansainvälistä osaamista ja sitoutumista työhöme. Kiitän prikaatilaisia erinomaisesti työstä. Loppuvuosi 2019 ei onneksi ole yhtä ylityöllistävää.

Viimeisen kahden vuoden aikana Jääkäriprikaati on ollut merkittävien vierailujen kohde. Kymmenet vierailut ja tarkastukset ovat mahdollistaneet joukkojemme ja taistelijoidemme korkeatasoisen osaamisen ja vahvan maanpuolustustahdon esille tuomisen. Varusmiespalveluksessa olevat nuoret miehen ja naiset sekä ammattitaitoinen henkilökunta ovat keränneet osaamisellaan uskottavuutta ja hyvää mainetta Suomen puolustuskyvyille. Tämä maine on esimerkki maamme uskottavasta puolustuksesta ja yleisen asevelvollisuuden voimasta.

Jääkäriprikaatissa on käynnissä suunnittelutyö joukko-osasto 2021 organisaatorakenteen kehittämiseksi sekä valmiusyksikkötoiminnan laajentamiseksi. Kyseessä ei ole uusi rakennemuutos, vaan nykyisten koulutus- ja esikuntarakenteiden muokkaaminen vastaamaan jo toteutettuja valmiuden kehittämistoimenpiteitä. Keskeisin muutoksistamme on prikaatimme esikunnan siirtyminen Rovaniemelle sekä entistä tiiviimpi yhteistyö Kainuun prikaatin, pohjoisen rajavartiostojen ja Lapin lennoston kanssa. Samaan aikaan tullaan

lisäämään omien joukkojemme harjoittelua kansainvälisessä ympäristössä, erityisesti Ruotsin kanssa. Toinen näkyvä muutos tulee olemaan jo osin käynnistetty valmiusyksikkötoiminnan laajentaminen valmiuspataljoonaksi, jolloin joukosta tulee entistä suorituskykyisempi ja vahvempi. Voidaan hyvin perustellusti todeta, että Jääkäriprikaati on muutosten keskiössä Pohjois-Suomen puolustuksen ja valmiuden kehittämisessä. Positiivisista muutoksista huolimatta liikaan tyytyväisyyteen ei ole varaa, koska jatkuva kamppailu resursseista ja henkilöstöstä sekä vaatimukset toiminnan tuloksellisuudesta vaativat ponnisteluja.

Koulutusta kehitetään ja ajanmukaistetaan nykyvaatimusten mukaisesti valtakunnallisessa Koulutus 2020 -ohjelmassa. Muutos tulee olemaan merkittävä ja vaikuttaa kaikkiin koulutustapahtumiin. Koikeiluvaiheessa hyväksytyt muutokset otetaan käyttöön ensi vuosikymmenen alusta alkaen. Ohjelman päämääränä on tuottaa koulutuksellamme parempaa osaamista ja toimintakykyä, optimoida koulutusrakenteet sekä hyödyntää kehittyvää teknologiaa. Erilaiset verkko-opetusmenetelmät, kurssimuotoiset opetus suunnitelmat, simulaattori- ja virtuaalikoulutusjärjestelmät sekä monimuotoiset suorituskyvyn arviointi- ja mitausmenetelmät otetaan käyttöön. Tavoitteena on myös entistä mielenkiintoisempi ja motivoivampi koulutus, josta on mahdollisimman paljon hyötyä myös palvelusajan jälkeen. Toiminnan onnistuminen edellyttää johdon ja kouluttajien sitoutumista tuleviin muutoksiin.

Viimeaikaiset mediassa laajasti uutisoidut tapahtumat ilma- ja merivoimissa ovat osaltaan leimanneet koko puolustusvoimien mainetta, vaikka ovatkin olleet yksittäisten henkilöiden tekemisiä. On aika välillä muistuttaa, että meidän ammattisotilaiden on virkatehtävissä ja yksityiselämässä toimittava siten, ettei omalla toiminnallaan vaaranna luottamusta puolustusvoimille kuuluvien tehtävien hoitoon. Meidän kaikkien tulee säilyttää oma ja joukkomme maine, arvostus ja kunnia.

Minulla on ilo ja kunnia onnitella 40 vuotta täyttävää Jääkäriprikaatia. Neljäkymmenen vuoden ajan Jääkäriprikaati, puolustusvoimien pohjoisin joukko-osasto, on toiminnut arktisen osaamisen keskuksena ja vastannut omalta osaltaan Pohjois-Suomen puolustuksesta ja valmiudesta. Lappi on edelleenkin puolustuksemme painopistealueita, sillä Pohjoisten alueiden strateginen ja sotilaallinen merkitys on entisestään kasvanut.

Tätä kirjoittaessani komentajatehtävä Jääkäriprikaatissa lähestyy loppuaan ja on aika luovuttaa prikaatimme komentajatehtävä seuraajalleni eversti Sami-Antti Takamaalle. Haluan tässä vaiheessa esittää mitä sydämellisimmät kiitokseni prikaatimme henkilökunnalle ja toimintaamme tukeville kumppaneille ja sidosryhmille. Kaikkien teidän vahva ammattitaito ja pyyteeton sitoutuminen yhteisiin tehtäviin ovat mahdollistaneet sodan ajan joukkojen koulutuksen ja nopean valmiuden kehittämisen. Olette tehneet komentajan työn mielekkääksi ja palkitsevaksi. Toivotan teille kaikille onnea ja menestystä tuleville vuosille.

Kannustan jokaista prikaatilaista edistämään yhteishengen ja toisia tukevan kanssakäymisen vahvistamista prikaatissamme sekä sen yksiköissä ja työpisteissä. Hyvä henki ja tuen saaminen ovat voimavaramme työssä ja palveluksessa. Toivon meidän kaikkien olevan ylpeitä työstämme Jääkäriprikaatissa. Olen Jääkäriprikaatin otteeseen ja asenteeseen äärimmäisen tyytyväinen.

Eversti Jyrki Kisanlahti
Jääkäriprikaatin komentaja
1.6.2017–31.8.2019

In memoriam Everstiluutnantti Petri Launonen

Jääkäriprikaatilaisten saivat suruviestin heti vuoden vaihduttua. Everstiluutnantti Petri Juhani Launonen nukkui pois 3.1.2019.

Petri aloitti esikuntapäällikön tehtävässä 1.1.2019. Hän oli kuitenkin tuttu monelle prikaatilaistalle jo edeltävistä tehtävistään.

Petri syntyi Paavolassa 20.8.1965. Petri valmistui Kadettikoulusta kadettikurssilta numero 75 elokuussa 1991. Ensimmäiseksi palvelupaikaksi valikoitui Oulu ja Pohjan prikaati. Siellä Petri toimi pioneeririippuseerin uran alkuvaiheen tehtävissä opetusupseerista komppanian päälliköksi aina vuoteen 1998 saakka.

Petri suoritti esikuntaupseerikurssin ja yleisesikuntaupseerikurssin vuosina 1998–2000 valmistuen yleisesikuntaupseeriksi vuonna 2000. Yleisesikuntaupseerikurssin päättymisen jälkeen palvelupaikaksi tuli jälleen Oulu ja Pohjoisen maanpuolustusalueen esikunta. Siellä Petri palveli pioneeritehtävässä vuosina 2000–2003. Joulukuussa 2003 Petri määrättiin Keuruulle Keski-Suomen rykmenttiin. Siellä hän toimi opetusupseerina, apulaisjohtajana ja osaston johtajana vuosina 2003–2006. Tuolle ajanjaksolla kuului hänen ensimmäinen ulkomaantehtävänsä Bosnia-Herzegovinassa.

Oulu kutsui Petriä uudelleen loppukesästä 2006. Petri määrättiin apulaisosastopäälliköksi Pohjoisen maanpuolustusalueen esikuntaan. Tehtävä kesti vuoden 2007 loppuun jolloin Maanpuolustusalueen esikunta lakkautettiin. Petri määrättiin tilalle perustettuun Pohjois-Suomen sotilasläänin sektorijohtajaksi, jossa tehtävässä hän palveli seuraavaan ulkomaantehtävänsä saakka. Marraskuussa 2008 hän lähti kriisinhallintatehtävään Kosovoon palaten siltä toukokuussa 2010.

Petri sai mieluisan tehtävään määräyksen Kainuun prikaatiin 1.6.2010. Hän sai komentoonsa Pohjan pioneeripataljoonan, jossa hän oli aloittanut upseerin uran

sa 1991. Tuossa tehtävässä hän sai palvella elokuun loppuun 2012. Pataljoonan komentajan tehtävästä Petri määrättiin Jääkäriprikaatiin. Hän aloitti operatiivisen osaston päällikönä ja Ylä-Lapin alue toimiston päällikönä 1.9.2012. Jääkäriprikaatista tie vei kirjoille Pääesikuntaan 1.8.2015 ja sieltä Brysseliin 1.9.2015. Tehtävä Brysselissä kesti kolme vuotta päättyen 31.8.2018. Petri määrättiin jälleen Jääkäriprikaatiin, ensin erityistehtävään 1.9.2018 ja esikuntapäälliköksi 1.1.2019.

Jääkäriprikaatissa tiemme kohtasivat ensimmäisen kerran vuonna 2013. Toimin tuolloin esikuntapäällikönä ja Petri operatiivisen osaston päällikönä. Ajanjaksoon sijoittuu mittava puolustusvoimauudistus. Esikuntapäällikkö johti uudistuksen valmistelua. Muistan useamman valmistelutilaisuuden

jossa käsiteltiin kipeitäkin asioita joissa Petri vain totesi: operatiivisella puolella asia kunnossa, ei haasteita. Olen saanut ilon palvella ystäväni kanssa yhteensä 13 vuoden ajan samassa työpisteessä. Petri oli tunnollinen, määrätietoinen ja asiansa osaava upseeri.

Muistan Petriä lämmöllä ja uskon Jääkäriprikaatilaisten yhtyvän muistamiseen.

”Lähdit niin hiljaa,
että aamu vain kuuli.
Sylissään matkalle sinut kantoi tuuli.
Mutt sydämiimme läpi elämän
jätit muistosi lämpimän.”

Eversti Jari Osmonen
Apulaiskomentaja

Rakkaudesta Lappiin

| Maakuntajohtaja Mika Riipi

Lapin liiton keskeisin tehtävä on toimia maakunnan aluekehitysviranomaisena eli valmistella, koordinoita tai myöntää eri ohjelmiin varattuja aluekehityksresursseja. Työtä tehdään yhdessä lappilaisten toimijoiden kanssa valmistelemamme Lappi-sopimuksen painopisteiden mukaisesti. Kuluvalla EU:n ohjelmakaudella vuosina 2014–2020 Lappiin on saatu eri ohjelmista noin 200 miljoonan euroa maakuntamme kehittämiseen.

Uusin Lappi-sopimus 2018–2021 valmistui viime vuonna. Sen mukaan Lappi on arktinen, avoin ja älykäs. Haluamme tehdä maailman puhtaimmassa maakunnassa kestävästi menestystä. Sopimuksen strategiseksi valinnoiksi nostettiin neljä teemaa: Arktinen talous vahvistuu, työ ja osaaminen uudistuvat, ihmisten hyvinvointi on keskeisin menestystekijämme ja hyvä saavutettavuus mahdollistaa kasvun ja kilpailukyyn.

Lapin aluekehityksen kuva onkin ollut viime vuodet erittäin myönteinen ja elinkeinojen näkyvät myös kuluvalla vuodelle ovat lupaavia. Perinteiset Lapin elinkeinot matkailu sekä kaivos-, metsä- ja terästeollisuus ovat vahvistuneet

ja luoneet uutta kasvua koko toimialojensa klustereihin. Vahva taloustilanne ja maailmankaupan hyvä veto näkyvät lappilaisyritysten tunnusluvuissa. Kovat kasvuluvut osoittavat, että vientivetoisella teollisuudella ja palveluvaltaisella matkailulla on kysyntää ja vetovoimaa kansainvälisesti.

Kaikkein tärkein tekijä maakuntamme menestyksen taustalla on kuitenkin yhdessä tekemisen henki ja aito kotiseuturakkaus. Lappi-sopimuksen tunnuslauseeksi syntyikin some-ajan hengessä slogan #RakkaudestaLappiin. Minusta sinä kiteytyy hyvin lappilainen vahva identiteetti ja ylpeys omasta maakunnasta ja juuristaan – tälle henkiselle vahvuudelle on hyvä rakentaa.

Samalle henkiselle vahvuudelle rakennetaan myös osaamista puolustusvoimissa – maanpuolustustahto on puolustusvoimien keskeinen voimavara ja #RakkaudestaLappiin hengessä uskallan väittää, että Lapissa tämä on vielä erityinen vahvuus.

Puolustusvoimat ovat vahvasti läsnä Lapissa ja me lappilaiset olemme ylpeitä joukko-osastostamme. Aika monelle ensimmäiset

kosketukset Lappiin ovat tulleet palvellessa Jääkärikankaalla tai harjoitellessa Rovajärven metsissä. Arktinen olosuhteosaaminen, kansainvälisyys ja vahva yhteistyötahto tekevät puolustusvoimista myös keskeisen aluekehityskumppanin maakunnassa. Olen ilolla saanut huomata, miten sotilaallisen maanpuolustuksen ja aluekehityksen intressit kulkevat hyvin usein käsi kädessä.

Minulle rakkaus kotiseutuani kohtaan antaa valtavasti voimia työhöni. Näitä tunteita, koteja ja ihmisiä on syväsyntyinen into kehittää – ja tarvittaessa puolustaa. Haluan toivottaa kaikille Jääkäriprikaatissa palvelustaan suorittaville sekä työskenteleville erinomaista ja menestyksestä Jääkäriprikaatin 40-vuotisjuhlavuotta 2019 – luistavia suksia ja kaminanlämpöisiä teltoita, rakkaudesta Lappiin!

JÄÄKÄRIPRIKAATI - Pohjantähden alla 40 vuotta

| Everstiluutnantti Ari Mure

Jääkäriprikaati täyttää lokakuun alussa 40 vuotta. Prikaati perustettiin 1.10.1979 yhdistämällä Sodankylässä tuolloin jo 15 vuotta ollut Lapin Jääkäripataljoona, Pioneerikomppania Kainuun Prikaatista ja itsenäisenä joukko-osastona tuohon saakka Oulussa ollut Pohjanmaan Tykistö-

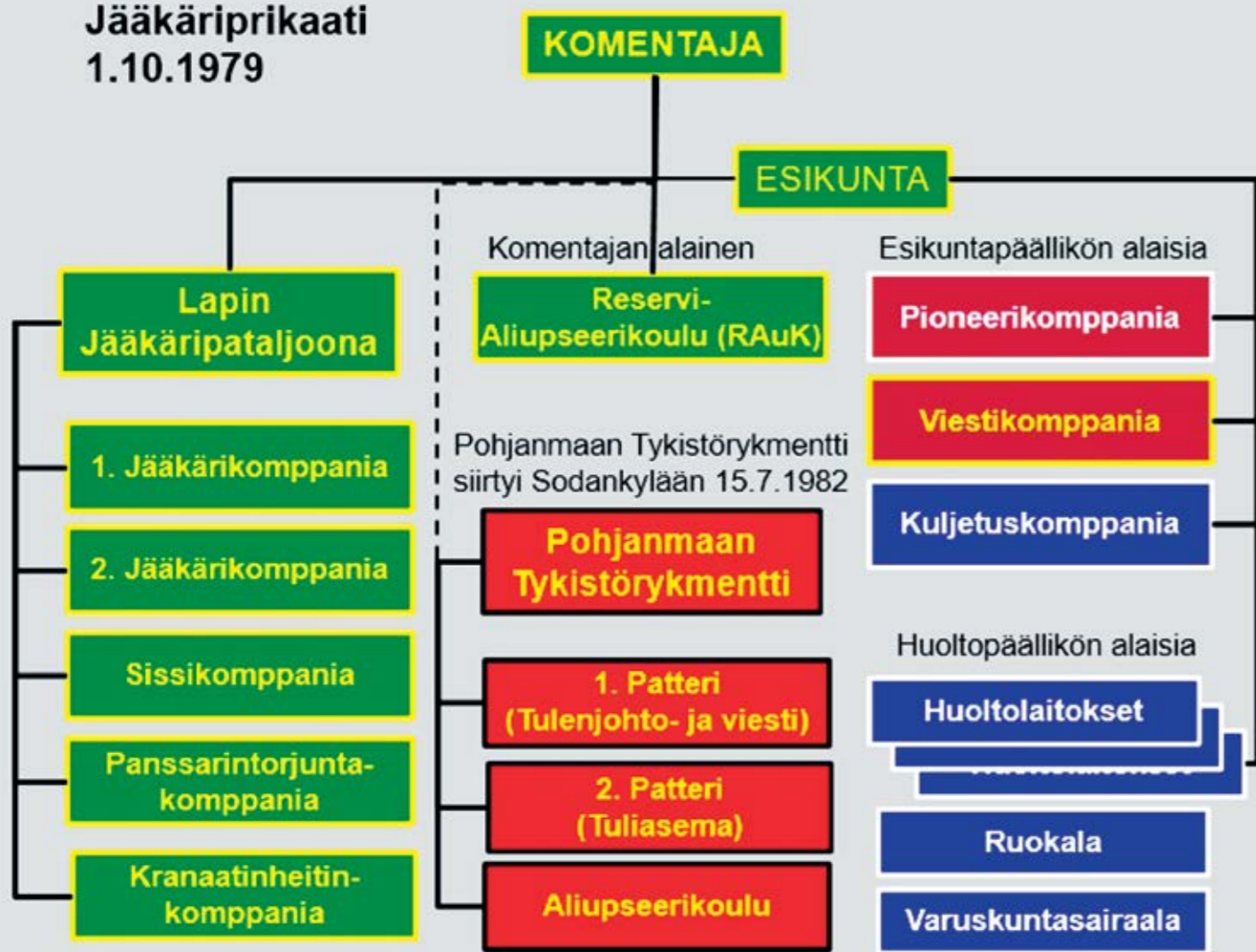
rykmentti. Prikaatin perustamista juhlistettiin syyskuun viimeisenä sunnuntaina näyttävällä paraatilla Sodankylän keskustassa. Paraatijoukkoja komensi prikaatin ensimmäinen komentaja, Lapin Jääkäripataljoonan komentajan tehtävästä prikaatin komentajaksi määrätty everstiluutnantti Hannu Särkiö.

Paraatin otti vastaan Puolustusvoimain komentaja, kenraali Lauri Sutela, jonka pitämästä puheesta on usein lainattu kohtaa: **"... valiojoukon, Jääkäriprikaatin nimen antaminen tälle joukolle on sekä kannustin että velvoite."**

Jääkäriprikaatin perustamisparaati Sodankylän keskustassa 30.9.1979: Jääkäriprikaatin komentaja, everstiluutnantti Hannu Särkiö, Puolustusvoimain komentaja, kenraali Lauri Sutela ja Pohjois-Suomen Sotilasläänin komentaja, kenraaliluutnantti Magnus Haaksalo tarkastavat paraatijoukot.

Jääkäriprikaati 1.10.1979

Jääkäriprikaatin kokoonpano 1.10.1979

Käyn kirjoituksessani läpi prikaatin historian vaiheita aina sotien jälkeisestä ajasta alkaen prikaatin perustamiseen ja kehityksentäytteen ensimmäisen vuosikymmenen kautta prikaatin osittaiseen alasajoon 1990-luvun lopulla. Kuvaan Jääkäriprikaatin nousun hiljaiselon kautta uuteen kukoistukseen sekä prikaatissa toimineiden joukkoyksiköiden vaiheita.

Varusmiehenä sain palvella Jääkäriprikaatissa sen ollessa vahvimillaan, nuorena upseerina näin ja koin prikaatin osittaisen alasajon 1990-luvun lopulla ja päällikkönä työskentelin supistuneessa yhden aselajin ja kahden jääkäripataljoonan Jääkäriprikaatissa. Pääsin palaamaan Jääkäriprikaatiin Lapin Jääkäripataljoonan komentajaksi vuonna 2015, jolloin valmiuden tehostaminen alkoi ravistella Maavoimia ruusun unestaan. Koulutuspäällikkönä olen saanut myötävaikuttaa monien Jääkärikankaalta kadonneiden toiminto-

jen uudestisyntymiseen viime vuosien kehitystyön mukana. Käytän kirjoituksissani joukkojen nimistä ja niiden lyhenteistä niiden perinteistä kirjoitusasua. Nykyisin Puolustusvoimissa kaksiosaisen erisnimien jälkimmäinen osa kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella ja joukkojen nimilyhenteet pelkillä suurilla kirjaimilla.

Sodankylän varuskunta perustettiin valmiudellisista syistä

(Lähteet: Revontulpen Prikaati, sivut 6–13, 58, Lapin Jääkäripataljoona 1921–1971, sivut 164–200, eversti (evp) VTT Pekka Visurin artikkeli Etupyörässä 1/2011 sivuilla 6–7)

Aseiden vaiettua toisen maailmansodan tantereilla ei mennyt kauaakaan, kun ulkomailla alettiin epäillä Suomen halua ja kykyä puolustaa Lappia. Suomessa oli totuttu pitämään eteläistä rantamaata ja

Kaakonkulmaa ehdottomana sotilaallisena painopistealueena. Asekehitys, erityisesti atomipommi ja sen kuljettamiseen tuolloin käytetyt raskaat pommikoneet nostivat arktisten alueiden merkityksen aivan uudelle tasolle. Lyhin lentoreitti idän ja lännen kilpailevien voimaryhmien välillä kulki pohjoisten napa-alueiden ylitse. Tarve suojata omia lentotukikohtia ja sotasatamia, sekä toisaalta halu uhata vastapuolen samoja kohteita käänsivät huomion pohjoisiin alueisiin. Kuolan alue oli entisen Neuvostoliiton ja on nykyisen Venäjän tärkein laivastotukikohta ja strategisten joukkojen ryhmitysalue. Täältä osin sotilasmaantiede ei ole viimeisen puolen vuosisadan aikana muuttunut minnekään.

Suomen Lappi oli ja on yhä edelleen idän ja lännen voimaryhmien välissä. Suomella oli Lapissa sotien jälkeen sotilaallista voimaa vain kevyesti aseistettu Lapin Ra-

javartiosto ja suurvaltojen näkökulmasta huoli Lapin sotilaallisesta tyhjiöstä oli sangen ymmärrettävää. Asiaan havahtuivat tuoloinen ylipäällikkö, presidentti Urho Kekkonen ja Puolustusvoimain komentaja, jalkaväenkenraali KA Heiskanen. Lisäjoukkojen siirtoa Lappiin alettiin valmistelemaan 1950-luvulla. Alkujaan varuskuntaa suunniteltiin Kittilään mutta se ei paikallispoliitikoja miellyttänyt. Todellinen syy lienee ollut pelko seuraavien kunnallisvaalien lopputuloksesta vaikka vastustukselle keksittiin mitä erikoisimpia perusteluita. Tässä vaiheessa sodankyläinen vaikuttaja, Akseli Paarman astui peliin mukaan tehden kaavoja kumartamatonta työtä varuskunnan saamiseksi Sodankylään saavuttaen lopulta tavoitteensa.

Varuskunnan sijainti on ollut monessa suhteessa onnistunut, vaikka sillä on aina ollut myös varjopuolensa. Keskeisin haittapuoli on ollut läpi varuskunnan historian pitkä etäisyys etelän kasvukeskuksiin ja tämän mukanaan tuomat sosiaaliset haasteet. Nykyisin var-

sinkin sotilaiden puolisoiden asettuminen Keski-Lappiin tuntuu olevan vaikeaa.

Mikä on sitten mistäkin kaudena, näin asiaa muisteli majuri (evp) Reino Laajaniemi (Lapin Jääkäripataljoonassa ja Jääkäriprikaatissa vuosina 1975–1986): "Minulle tarjottiin siirtoa Haminaan, komppanian päälliköksi Reserviupseerikouluun. Tehtävä olisi ollut johdonmukaista jatkoa AuK:n johtajan pestille. Kun eläkkeeni laskentavuodet 20 prosentin syrjäseutulaisella olivat kuluksa, oli minun keksittävä jokin pätevä syy siirron torjumiseksi. Vastaukseni kuului: "Herra everstiluutnantti, se Hamina on niin kovin syrjässä." Henkilöstötoimiston päällikön oli myönnettävä siirtoon liittyvä epäkohta ja asia raukesi. Sodankylä sijaitsee toki keskeisemmällä paikalla Suomessa kuin Hamina, ei tosin ruuhka-Suomen näkökulmasta."

Jos halutaan täyttää Lapin sotilaallinen tyhjiö, on varuskunnan oltava Lapissa. Koulutuksen kannalta varuskunnan ympäristön väljyys ja pääosin valtion omistamat

maa-alueet ovat alusta alkaen helpottaneet harjoitusten toteuttamista. Sijainnin sotilaallisesti tärkein asia jää usein vähemmälle huomiolle. Vaikka Rovaniemi on monessa mielessä Lapin keskus, se ei ole sitä maantieteellisesti. Lapin keskellä sijaitsevasta Sodankylästä etäisyydet sitä vastoin ovat mihin tahansa Lapin kolkkiaan lappilaisittain lyhyehköt. Valmiuden näkökulmasta parempaa paikkaa ei Lapissa voisi olla.

Lappiin siirrettäväksi valittiin Vaasassa tuolloin ollut Pohjanmaan Jääkäripataljoona (Pohm-JP). Vuonna 1958 tuleva varuskuntapaikka ratkaistiin ja Sodankylän varuskunnan rakennustyöt aloitettiin. Vaasasta lähtö herätti henkilökunnan keskuudessa ristiriitaisia tunteita. Lappi oli tuttu paikka monista harjoituksista mutta asunnot, vaimojen työpaikat, lasten koulut, monet muut sidokset ja harrastukset tekivät lähdön monille vaikeaksi. Toisaalta muuttamista helpotti Sodankylän kunnan ja sukkaiden erittäin myönteinen suhtautuminen varuskunnan tulon. Siirtoa valmisteltiin kolmen kesän aikana, jolloin noin komppanian vahvuisen osasto kerrallaan oli Sodankylässä vartiotehtävissä ja uusiin olosuhteisiin tutustumassa. Pataljoonan pääosat saapuivat pyöräillen Sodankylään 2.8.1964.

Marssia Vaasasta Sodankylään muisteli mukana nuorena kersanttina pyöräillyt luutnantti (evp) Kauko Salmela (Pohjanmaan/ Lapin Jääkäripataljoonassa ja Jääkäriprikaatissa vuosina 1964–1990) seuraavasti: "Pataljoona oli jaettu kahteen marssiosastoon, johtajina luutnantti Kokkonen ja luutnantti Yrjölä. Kun toinen osasto liikkui pyörillä, siirtyi toinen autoilla ja sitten vaihto. Tien varsilla oli kannustavaa väkeä ja ilmatkin suosi koko matkan ajan. Rovaniemeltä kun lähdeittiin eteenpäin, maisemat kiehtoivat Pohjanmaan poikaa. Kitukasvuusia männyn käppyröitä aapasoilla ja tunturikin jo häämötti. Askassa se sitten räjähti. Etukomennuskunta oli vihollisen roolissa vastassa ja ei kun taistelemaan. Periksihän niiden oli annettava ja niin vallattiin Sodankylä. Paraatia varten pysähdyttiin taistelujen jälkeen Esso huoltoasemal-

Sodankylä sijaitsee keskellä Lappia.

le kunnostamaan varusteita. Reino Ikonen huoltoaseman hoitaja jakoi jäteöljyä jotta saatiin kypärät ja polkupyörät kiiltäviksi. Sodankylän väki oli meitä paraatin vastaanottajan kanssa toivottamassa tervetulleeksi." Siitä alkoi jääkärien elämä, koulutus ja harjoitukset Sodankylässä ja ympäri Lappia ja Pohjois-Suomea. Pataljoonan nimi muutettiin uuteen kotipaikkaan sopivammaksi, kun se 1.7.1966 sai nimen Lapin Jääkäripataljoona (LapJP).

Pelkkä jääkäripataljoona Lapis- sa ei kuitenkaan riittänyt ja toinen parlamentaarinen puolustuskomitea esitti mietinnössään vuonna 1976, että Lapin puolustusta pitäisi edelleen tehostaa. Lopputulos oli ilmapuolustukseen keskittyvän Rovaniemen varuskunnan laajentaminen ja Lapin Jääkäripataljoonan vahvistaminen Jääkäriprikaatiksi vuonna 1979. Perusteluna Pohjois-Suomen varuskuntien vahvistamiselle oli tarve ylläpitää vakinaisia joukkoja osoittamassa halua alueen puolustamiseen sekä toisaalta pitkien ja uhanalaisten siirtojen välttäminen kriisin kärjistymissä vaiheissa. Oli myös tarpeen kouluttaa pohjoisiin oloihin sopivia ja erikoisvarustettuja joukkoja.

Kolmen vuosikymmenen urakka - Sodankylän varuskunnan rakentaminen

(Lähteet: Revontulden Prikaati, sivut 118–130, Etupyörä 1/2011, sivut 24–25)

Varuskunta-alueen rakentaminen alkoi vuonna 1959, jolloin tehtiin parakkikylä Sotilaskodin takana

Jääkärit marssivat Sodankylään 2.8.1964. Ohimarssin ottivat vastaan everstiluutnantti Paavo Junntila, tuolloinen PohmJP:n komentaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja Vilho Kiuru ja majuri A Lähtevänoja, pataljoonan huoltopäällikkö. Sodankyläläisiä oli paikalla runsaasti.

olevan palloilukentän tuntumaan. Varuskuntaa oli parhaimmillaan 1960-luvulla rakentamassa noin 500 työmiestä ja parakit oli tarkoitettu heidän käyttösä.

Pohjanmaan Jääkäripataljoonan saapuessa Sodankylään kesällä 1964 valmiina olivat vain kasarmit 1 ja 2. Uusia varastotiloja, kasarmi 3, sotilaskoti, hevostalli ja koiratarha valmistuivat vuonna 1965, kasarmi 4, varastoja ja Siilashalli vuonna 1966. Varuskunnan alkutaipaleella esikunta sijaitsi Siilashallin nykyisen miesten pukuhuoneen ja vahtimestareiden tautoktilan tiloissa kunnes esikuntarakennus valmistui vuonna 1966.

Varuskuntasairaala valmistui vuonna 1968 ja vuonna 1970 valmistuivat mm. kasarmi 5, kerhorakennus, Naamakoskenvaaran varastoluola, autopihan varastoja ja ampumaradan paviljonki.

Yhdessä varsinaisten varuskuntarakennusten kanssa rakennettiin myös henkilökunnalla asuntoja ja kerrostalot 1–4 valmistuivat vuoteen 1965 mennessä ja uudempiä Välitien ja nykyisen Komendanttien rivitaloja lukuun ottamatta koko vanhempi asuinalue oli valmiina vuoteen 1969 mennessä. Kyläjärven harjoitusalueelle valmistui kaarihalli, puuvaja, (vanha) Johtola, keittola ja pakinpesupaikka

vuonna 1976. Seuraavan vuonna Lapin Jääkäripataljoonan rakennustarpeet oli täytetty mutta saman tien alkoivat laajennustarpeet Jääkäriprikaatin tarpeisiin.

Uusien tykistökasarmien, eli kasarmien 6 ja 7 rakennustyöt alkoivat 1979 ja samalla kasvava automäärä edellytti jälleen uusien autokatosten rakentamista. Samana vuonna saatiin henkilökunnan käyttöön rantasauna. Vuonna 1980 valmistuivat autohallin laajennus, huoltohalli ja osa uudemmista rivitaloista. Seuraavana vuonna valmistuivat tykkihallit, tykkikoulutushalli, varastotiloja ja kaksi uusinta kerrostaloa Sotilaskodin tuntumaan. Vuonna 1982 valmistui kasarmi 6, seuraavana vuonna esikunnan laajennus ja vuonna 1985 kasarmi 7. Karhunkankaan varastoalueen rakentaminen alkoi vuonna 1987. Kyläjärven uusi ja nykyisin valitettavasti ainoa Johtola valmistui vuonna 1988. Tuossa vaiheessa varuskunta-alue alkoi olla nykyisen kaltainen, vaikka täysin valmiiksi se ei tule koskaan, korjattavaa ja uuden tarvetta tulee olemaan aina. Viimeisin suuri rakennuskohde oli Koulutus- ja esikuntarakennus, joka valmistui 1994 ja jossa olivat aluksi Lapin Jääkäripataljoonan ja Sodankylän Pataljoonan esikunnat, sekä kahden perusyksikön kouluttajien huoneet.

Sotilasmestari Kauko Salmela kouluttaa reserviläisiä Jääkäriprikaatin syntyhetkillä vuonna 1979.

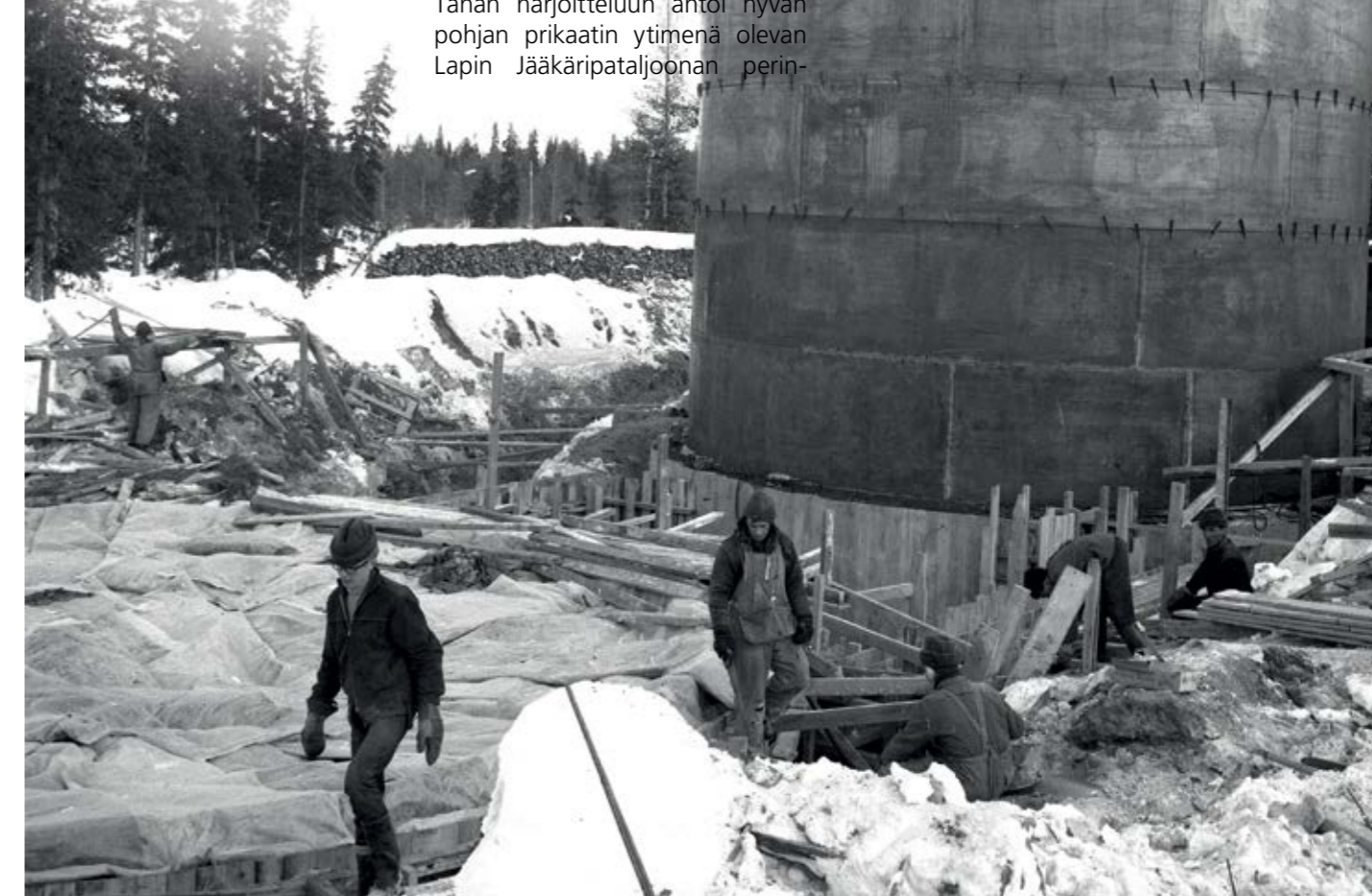
Valmius syntyi koulutuksen ja harjoittelun kautta

(Lähteet: Revontulden Prikaati, sivut 118–130, Etupyörä 1/2011, sivut 24–25)

Jääkäriprikaati perustettiin täyttämään sotilaallinen tyhjiö Lapis- sa. Se ei kuitenkaan täyty vain tuomalla paikalle sotilaita, näiden pitää myös kyetä osoittamaan olevansa tarvittaessa kykeneviä puolustamaan aluetta. Tarvittava valmius syntyy vain oikeanlaisella koulutuksella ja harjoittelulla. Tähän harjoitteluun antoi hyvän pohjan prikaatin ytimenä olevan Lapin Jääkäripataljoonan perin-

teet. Pataljoonassa oli kokeiltu ja testattu erilaisia toimintatapoja ja välineitä 1920-luvulta alkaen. Vaativat maastomarssit ja sotaharjoitukset eri vuodenaikoina loivat ennakkoluulottoman ja kokeiluhalu- sen jääkärihengen, joka kesti läpi sotavuodet ja vaikeat sodan jälkeiset puutteen ajat.

Varuskuntaa rakennetaan vuonna 1965 ja vesitorni kohoaa vähitellen.

Siirryttäessä Sodankylään oli opittava elämään ympäröivän ankaran luonnon kanssa. Tässä auttoi monien reippaiden paikkakuntalaisten hakeutuminen valtion varman, vaikka ehkä kapean, leivän pariin. He toivat tullessaan sukupolvien mittaisen tietämyksen arktisissa olosuhteissa selviytymisestä ja ennen pitkää Lapin jääkärit olivat tällä saralla askeleen edellä muita Puolustusvoimien joukkoja.

Moottorikelkalla on ollut koko Jääkäriprikaatin historian ajan erityinen paikka Lapin jääkäreiden mielisissä. Monesti tuo oiva laite on auttanut siirtymään sujuvasti paikasta toiseen mutta ei ole sitä moottorikelkailijaa, joka ei olisi myös hikoillut ja kironnut koko keksintöä kaivaessaan sitä syvästä hangesta irti. Joskus laitteita myös rikkoutuu.

Näin muisteli majuri (evp) Reino Laajaniemi tapahtumia paria vuotta ennen prikaatin perustamista: *”LapJP:n talvisotaharjoitusta 1977 kävi seuraamassa pataljoonan komentajan everstiluutnantti Hannu Särkiön seurassa myös Pohjois-Suomen sotilasläänin (PSSI) komentaja (1974–80) kenraaliluutnantti Magnus Haaksalo. Komentajat osuivat moottorikelkkojen huoltopisteeseen, jossa Haaksalo tiedusteli vastuulliselta varusmieheltä, että teettäkö kelkkojen kunnossapito paljon työtä. ”Herra kenraali, eihän muutoin paljon, mutta kun joukossa on aina noita särkiöitäkin.” Seurue kuuli artikulaation ikään kuin ’Särkiöinä’, ja Haaksalo virnisti Särkiölle merkitsevästi. Särkiö hallitsi ilmeensä miten kuten. Taustatietona Särkiöitä oli JPr:ssa kolmin kappaleinkin, kun isä Särkiön molemmat pojat Pekka ja Jaakko suorittivat ajallaan varusmiespalveluksensa prikaatissa. Everstiluutnantti*

Vaativa marssikoulutus on aina ollut erottamaton osa Jääkäriprikaattia. Tämän koulutusperinteen syntysijat ovat Terijoella, josta nykyinen Lapin Jääkäripataljoona toi ne Vaasan kautta Sodankylään. Kuvassa on Lapin jääkäreitä tunturimaastossa vuonna 1979.

Särkiö oli suorittanut jopa moottorikelkkakurssin, ajellen kyseisessä harjoituksessakin kelkalla pätkittäin. Täten kelkkakorjaajan lausahuksella olisi saattanut olla todellisuus pohjaakin.”

Olosuhdekoulutuksessa oli alusta saakka myös tieteellinen tutkimus mukana. Monesti uuden aloittaminen on hapuilevaa, eikä resursseja liene koskaan liikaa.

Näin muistelee everstiluutnantti (evp) Pekka J Heikkilä (Lapin Jääkäripataljoonassa ja Jääkäriprikaatissa vuosina 1967–1992): *”Vuoden 1969 lopulla talven kynnyksellä kyseltiin tutkimustarkoituksessa kenttäkouluttajista verrokkiryhmää metsätyömiesten valkokätisyystutkimukseen. Ker-*

rottiin, että koe toteutetaan siten, että koehenkilöt ovat ulkoilmassa ylävartalo paljaana noin 10 asteen pakkasessa 15 minuuttia ja sen jälkeen tulevat sisätiloihin, jossa heidän käsistään otetaan lämpökamerakuvat. Näitä koetuloksia sitten verrataan metsätyömiesten vastaaviin arvoihin. Palkkiona luvattiin koehenkilöksi lupautuneelle silloisella aliupseerikerholla, joka sijaitsi rivitalo 11 asunto 1:n tiloissa (nykyinen Siilastie 4 as 1) lämmikkeeksi annos pirtua. Koe oli suunniteltu kahtena iltana töiden jälkeen pidettäväksi. Kukaan ei kuitenkaan suostunut ensimmäisen koeillan jälkeen kertomaan, että jo ensimmäisenä iltana oli koko tarkoitukseen varattu ”lämmike” juo-

Käsivarren tuntureilla keväällä 2018.

tu loppuun. Näin ollen tuo palkkio on vieläkin saamatta, ja mahdollinen tohtorin väitöskirjan tekijä velkaa tuon lämmikkeen kaikille toisen illan ”koekaniineilleen”!

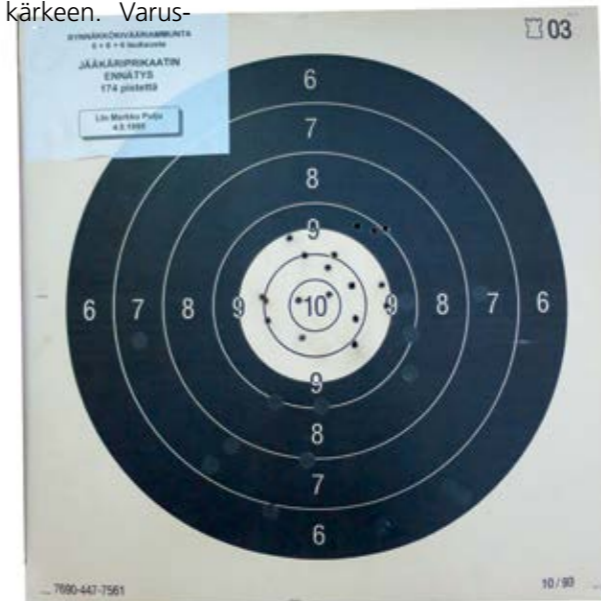
Lukiessa vanhoja ja vähän tuoreempiakin muisteloita Jääkäriprikaatin toiminnasta nousee ampumakoulutus toistuvasti esille.

Lapin Jääkäripataljoonassa ja myöhemmin Jääkäriprikaatissa arvostettiin ampumakoulutusta erittäin korkealle. Pitkään koulutuksen painopiste oli oikeassa ampumatekniikassa ja kasa-ammunnassa. Rata-ammuntamaisuudesta siirryttiin vähitellen enemmän taistelunomaiseen ampumakoulutukseen. Tässä auttoivat vuonna 1992 kahdelle ampumaradalle saadut kääntyvät LT-150 maalilaitteet, jotka korvasivat aiemmin käytössä olleet, varusmiesvoimalla toimineet ”biomekaaniset” kääntölaitteet. Nuo kääntyvät maalilaitteet olivat alusta saakka kovassa käytössä ja kertaalleen ne on jo uusittu.

Vuosittaiset Kotirata-ammunnat olivat aiemmin syksyn merkkitapahtuma. Henkilökunnan keskinäisen kisailun kuninkuuslajina pidettiin RK-ammuntaa nro 7 (6+6+6 laukausta), jossa valtakunnallisen ohjeistuksen mukaan 17 osumaa oli erinomainen tulos. Osumilla ei Sodankylässä hihkuttu, sillä jokainen laski silmä kovana saavuttamia pisteitä. Alle 150-pisteen tulosta ei juuri ääneen välitetty sanoa ja mitaleille pääsy edellytti yleensä yli 160 pisteen tulosta, aina joskus joku ylitti 170 pistettäkin.

Jääkäriprikaati lukeutui taipaileensa ensimmäiset 15 vuotta kehittäviin joukko-osastoihin, jotka tarkoitti kuulumista Maavoimien terävimpään kärkeen. Varus-

Ei aivan keho ampumatulos, luutnantti Markku Puljun Jääkäriprikaatin ennätys 4.5.1995, RK-ammunta 6+6+6 laukausta ja 174 pistettä.

teet olivat uudempia kuin muissa joukko-osastoissa ja uutta kalustoa virtasi prikaatiin. Yksi näistä uusista asejärjestelmistä oli amerikkalainen raskas panssarintorjuntaohjusjärjestelmä, TOW, joka sai meillä nimen Panssarintorjuntaohjus 83. Uuden järjestelmän myötä tarvittiin nopeasti lisää panssarintorjuntaohjuskouluttajia. Syksyllä 1984 oppia lähdettiin hakemaan Yhdysvalloista saakka. Jääkäriprikaatista matkaan lähtivät majuri Seppo Hakala, yliluutnantti Heikki Kontsas, luutnantti Esko Raaterova, luutnantti Mikko Törmänen ja ylikersantti Jukka Rautio. Pääesikunnasta joukkoon liittyi kapteeni Ahti Ilveskoski.

Koulutusmatkaa USA:ssa sekä PSTOHJ-koulutusta kotimaassa muisteli majuri (evp) Esko Raaterova (Jääkäriprikaatissa vuosina 1982–2010) seuraavasti: *”Matkasimme jalkaväen koulutuskeskukseen Fort Benningiin Allied Student Company:in, jossa saimme kolmen viikon aikana hyvät valmiudet panssarintorjuntaohjusjärjestelmä 83:n kouluttamiseen. Suomalaiset kouluttajat pukeutuivat koleahkossa syksyisessä säässä maastopukuihin m/62 takin hihat käärittyinä kyynärtaipeeseen. Paikalliset kouluttajat esiintyivät amerikkalaisten maastopuvussa taukotakkeihin vuorattuina ja ihmettelivät, miten suomalaiset kestävät kylmyyttä noin kevyesti pukeutuneina. Majuri Seppo Hakala virnisti arvoituksellisesti. Koulutusjakson jälkeen jatkoin yliluutnantti Heikki Kontsaksen kanssa New Yorkin kautta Salt Lake Cityyn ohjusjärjestelmään liittyvän simulaattorikouluston opetustilaisuuteen kahdeksi viikoksi. Samaan tilaisuuteen saa-*

puivat myös teknikkoluutnantti Timo Tauriainen ja insinöörikapteeni Aimo Lehmusvuo. Kurssin päätteeksi amerikkalainen simulaattorikouluttajamme kutsui meidät kotiimme herkulliselle päivälliselle ja aterian jälkeen kyseli, tiesimmekö mitä olimme syöneet. Arvailimme broileria ja kuka mitäkin, mutta kukaan ei arvannut oikein. Se oli jättiläissammakkoa.

Ohjuskoulutus eteni Jääkäriprikaatissa pitkien loikin saavuttuamme takaisin Suomeen. Nuorena kouluttajana olin aivan innoissani tehtävästäni. Majuri Seppo Hakala oli tuolloin Lapin Jääkäripataljoonan pataljoonapuseeri ja käytännössä hänen johdolla panssarintorjuntaohjuskoulutusta kehitettiin joukko-osastossa. Lisäksi Seppo määrettiin työryhmään, joka ohjeisti ja kehitti panssarintorjuntaohjuskoulutusta valtakunnallisella tasolla. Työryhmä valmisti mm. panssarintorjuntaohjusohjesääntöt ja -oppaat ja suunnitteli valtakunnalliset panssarintorjuntaohjusharjoitukset. Ohjusmiehet valittiin saapumiserittäin erikseen, sillä järjestelmän käyttö edellytti mm. hyvää koordinaatiokykyä, näkökykyä ja kuntoa. Valinnat aiheuttivat joidenkin kouluttajien joukossa suurta mielipahaa, sillä usein ohjusmiehet voittivat prikaatin ja valtakunnallisia koulutuskiilpailuja. Ja kommentteja kuului lähes poikkeuksetta perässä ”...helppohan se on erikseen valitulla joukkueella!”

Myöhemmin toimiessani eri tehtävissä Jääkäriprikaatissa toteutin kouluttajien vaihtuvan, mutta koulutustuloksien pysyvän valtakunnan kärkipäässä. Haluan erityisesti osoittaa kiitokseni ja kunnioitukseni jo edesmenneelle everstiluutnantti Seppo Hakalalle erinomaisesta panoksesta panssarintorjuntaohjuskoulutuksemme kehittämisessä. Samalla kiitän kaikkia ohjuskouluttajia kiitettävästä työpanoksesta varusmiesten ja reserviläisten kouluttajina unohtamatta ohjusjoukkoihin sijoitettuja ammattilaisia, panssarivaunujen tuhoamiseen koulutettuja reserviläisiä!”

Selkeimmin valmiuden ja koulutuksen yhteys näkyi hälytys- ja valmiusharjoituksissa. Osa valmiutta oli varuskunnan asuntoalue, jossa lähes kaikki ammattiso-

Jääkäriprikaatin sotilaat Yhdysvalloissa 1984: vasemmalla yll Heikki Kontsas, ltn Esko Raaterova, ylik Jukka Rautio, maj Seppo Hakala, kapt Ahti Ilveskoski ja ltn Mikko Törmänen. Hauska yksityiskohta ovat amerikkalaiset arvomerkit maastolakkien kokardin kohdalla.

tilaat perheineen asuivat. Hälytyssoiton tullessa yksikköön lähtivät varusmiespartiot kiertämään asuntoaluetta hälyttäen oman yksikön henkilökunnan työpaikalle. Vaikka kännyköitä ei ollut, saatiin yksikön henkilökunta nopeasti paikalle, itse asiassa nopeammin kuin modernin tekniikan aikana sotilaiden asuessa nykyisin kuka missäkin, usein matkojen päässä. Hälytyksestä saatettiin lähteä suoraan yllätyksenä järjestettyyn harjoitukseen, jonka kohdetta tai päättymis-aikaa ei aina tiennyt edes henkilökunta. Siitä on seuraavassa esimerkki syksyiltä 1980.

"Aloitin työt Jääkäriprikaatissa syyskuussa 1980. Aikaa leimasi vielä vahvasti kylmän sodan ilmapiiiri. Puolassa telakkatyöläiset Lech Walesan johdolla lakkoilivat, jonka myötä sotilaallinen tilanne kiristyi lähialueilla. Jääkäriprikaatissa pidettiin valmiutta yllä järjestämällä hälytysharjoituksia, joissa harjoiteltiin joukon toimintaa kasarmilta väistöalueelle saakka. Loppusyksyllä prikaatissa kohotettiin jälleen valmiutta tehostamalla vartiointia ja kulunvalvontaa. Perusyksiköille ei annettu kuitenkaan hälytystä

ja koulutus jatkui lähes tavanomaisesti.

Päivän päätteeksi lähdin normaalisti kotiin. Kotona kerroin vaimolle, että jotain on varmaan prikaatissa tekeillä. Päivällisruokailun jälkeen ovikello soi ja ovelle tullut yksikön varusmies toi viestin: "Prikaatissa hälytys, tunnussana Vuotso - Kersilö". Pakkasin varusteeni ja lähdin Panssarintorjuntakomppaniaan. Vaimolleni sanoin palaa-vani varmaan yöllä tai aamulla. Kännyköitähän ei silloin ollut, joten piti luottaa ennakoilta sovittui-

Raskassinkokoulutusta talvisissa olosuhteissa Jääkäriprikaatissa

hin toimintamenetelmiin. Yksikkö oli jo pimennetty, vartiointi ja suojaus asetettu, hälytysreput pakattu. Sodanajan tehtäväni oli raskassinkojoukkueen johtaja. Tarkastin joukkueeni, joka oli kovasti vajaa-miehininen, mutta kylläkin toimintakykyinen. Eteenpäin.

Yksikkövarastolla joukkueeni sai raskaat aseet ja joukkokohtaiset varusteet. SA-yksikön päällikönä toimineen ylliluutnantin kasvoilta paistoi huoli, koska hälytyskäskyssä oli käsketty ottaa käyttöön niin sanotut "kovat" varusteluettelot. Hän sanoikin muutama kertaan, ettei tästä kyllä Jukka hyvää seuraa. Hiihdimme väistöalueelle vetäen raskaita siskoja ja ryhmien varusteita ahkioissa, koska emme olleet saaneet vielä ajoneuvoja. Ryhmitin joukon sairaalanmäen alueelle, jossa aloitettiin puolustusvalmistelut pikalinoittamalla lumeen. Ajoneuvojen puutekin ratkesi vähän myöhemmin, kun pihaan karautti liuta siivilikuorma-autoja, joiden oviin oli liimattu sinivalkeat kokarditarrat.

Pikakomennuksestaan nyreissä olevat autoilijatkin olivat saaneet karvalakkeihinsa samat tunnukset. Seuraavana päivänä hoitamatta jäävät urakat huolestuttivat heitä kovin. Mutta ei se auta, kun maan turvallisuus vaatii. Osa kuorma-autoista lähti ampumatarvikevarastoalueelle noutokierrokselle. Yleensä kuormaksi oli tullut soral-la täytettyjä laatikoita kuvaamaan ampumatarvikkeiden määrää ja painoa. Tällä kertaa ajoneuvot lastattiinkin täyteen raskaasingon kovia ammuksia, telamiinoja ja patruunoita.

Minut käskettiin myöhään illalla vielä yksikön komentopaikalle, jossa määrättiin aamuyöllä lähtevän tiedusteluosaston kokoonpano ja tehtävä. Joukkueen varajohtajan käskytyksensä jälkeen lähdimme liikkeelle kohti tuntematonta. Kohta puolenkymmentä kapitulanttia istui harmaassa sivupenkki Transitissa hiljaisina, aseet tiukasti polvien välissä. Suuntana oli pohjoinen. Juttu ei lentänyt enää entiseen malliin minua reilusti vanhempien jermujenkaan suusta. Joku heistä totesi Vuotson baarin kohdalla, että käydäänkö viimeisillä kahveilla, kun takaisintulostakaan ei ole mitään tietoa. Aamun postiauto oli juuri tullut baarille ja joimme kahvit hissukseen ihmisten vilkuillessa sotaisaa joukkoa.

Matka jatkui ja kohta minut pudotettiin tien laitaan Vuotson pohjoispuolelle. Muut jatkoivat eteenpäin, osa jopa lvalon lentokentälle asti. Siinä seisoin tehtäväni miettien pimeään nelostien reunassa reppu selässä, ase ja sukset kädessä. Päivän valjetessa ryhmityskin alkoi olla valmis. Varsinaiset asemat, vaihto ja vara-asemat, varamiinoitteet tuhoamisalueelle ja sivustaan, taistelusuunnitelma paperille ja esittelyyn, paleli ja vähän hirvittikin.

Joukot saapuivat alueelle päivän aikana, ryhmitettiin puolustukseen ja aloitettiin valmistautuminen taisteluun. Varusmiehetkin kyllä alkoivat viimeistään jo nyt ymmärtää, että normaalista harjoituksesta ei ollutkaan kysymys, kun sinkojen ammuspoteroihin tuotiin kovat ammuksiset, teltoille rk:n patruunalaatikat ja varamiinoitteiden alueelle telamiinat. Taistelukäskyssä mainittiin, että ampumatarvikepakkaukset saa avata vasta eri käskyllä.

Monipuolinen aselajikokoonpano loi Jääkäriprikaatille merkittävän suorituskyvyn, kuvassa pioneereja taistelukoulutuksessa vuonna 1980.

Olimme alueella pari päivää kohottaen taisteluvalmiutta harjoitellen, kaivautuen ja kulkureittejä avaten. Väliillä tarkastuksia, käskynantoja ja muuta asiaan kuuluvaa. Tilanne pysyi vakaana. Mieleen tuli välillä asiat "kotijoukoissa". Onko vaimo huolestunut ja epätiotonen. Eipä voinut soittaa tai muuten ilmoittaa kuten nykyään. Tietenkin muitakin sotaleskiä oli naapurustossa ja tieto kulki kohtalotoverien kesken. Ainakin huhut liikkivat.

Vanhemmat sotilaat muistivat tässä harjoituksessa yhtäläisyyden vuoden 1968 tapahtumiin. Silloin Tšekkoslovakian miehitykseen oli puolustusvoimissa reagoitu samanlaisella valmiusharjoituksella. Harjoitus kuitenkin päättyi onneksi rauhanomaisesti ja palasimme varuskuntaan yhtä kokemusta rikkaampana. Tällä harjoituksella oli kyllä merkitystä. Olen siitä varma." Näin muisteli majuri (evp) Jukka Rautio (Jääkäriprikaatissa vuosina 1980–2010)

Viimeisiä suuria voimannäyttöjä oli Karhunkaato-harjoitus kevättalvella 1996, jolloin Neuvostoliitto oli romahtanut muutamaa vuotta aiemmin mutta elettiin edelleen epävarmoissa tunnelmissa. Reserviläisistä muodostettu pataljoona marssi Sodankylästä telakuorma-autoilla Saariselän pohjoispuolelle taisteluharjoitukseen ja sieltä maastoitse Pomokairan poikki Pokan harjoitusalueelle kovapanosammuntoihin ja vielä takaisin varuskuntaan. Tuossa harjoituksessa pääsin ensimmäistä kertaa tekemisiin sekä valmiuden kohottamisen, joukkojen perustamisen sekä kertausharjoitusjoukkojen kanssa. Kokemus oli erittäin arvokas koko myöhemmää sotilasurani ajatellen. Hiukan oudoksutti, että olin 24-vuotiaana ylliluutnanttina komppanian nuorin, sitten tulivat hiukan alta kolmekymppiset vänrikit pääosan miehistöstä ollessa noin 30–35 -vuotiaita. Komppanian seniori oli liki 50-vuotias KVKRHJ:n johtaja, reservin luut-

Valmiutta nykyisin edustaa puhtaimmillaan Jääkäriprikaatin Valmiusyksikkö, joka on kuvassa valmiusvuoron alkaessa 12.12.2017

nantti, joka olisi ikänsä puolesta voinut olla isäni.

Vain paria kuukautta myöhemmin tempu uusittiin. Tällä kertaa muodostettiin jääkäripataljoona varusmiehistä, jotka saapuivat perustamiskeskukseen pelkässä urheiluvälikokouksessa saaden uudet varusteet ennen joukon keskittämistä Rovajärven harjoitusalueelle. Tässä testattiin yhtä aikaa sekä perustamisorganisaation järjestelykykyä, että toimivien johtajien toimeenpanokykyä. Oman silauksensa antoi tiukkana miehenä tunnettu tuolloinen maanpuolustusalueen operaatiopäällikkö, eversti Pertti Tervonen, joka tarkasti kummatkin harjoitukset. Jääkäriprikaatin joukot saivat tunnustusta osamisestaan ankaralta esimieheltä.

Itselleni harjoitus jäi mieleen muutamasta tapahtumasta. Toimin jääkärikomppanian pääkouluttajana ja eversti Tervonen tuli yllättäen tarkastamaan yksikköä. Päällikkönä toiminut vänrikki Esa Koskinen selvisi tilanteesta moitteitta. Olin kuitenkin juuri tuolla hetkellä seuraamassa joukkue kerrallaan suorittamaa taisteluumunnaa muutaman kilometrin päässä ja Tervonen kummeksui pääkouluttajan poissaoloa. Kuulin asiasta kun palasin komppaniaan, vieraat olivat tosin ehtineet lähteä ampumapaikalla. Matkalla olinkin kohdannut yhden maasturin. Ajattelin, että Tervonen saa minusta jo itseään välttelevän kuvan, kun en ole ampumapaikallakaan ja lähdin kiireellä sinne takaisin. Harjoitus oli toukokuussa ja teiden penkat alkoivat kelirikon myötä pehmetä. Yhdellä suoralla näin edessäni tutun olaisen maasturin, joka oli vähän retkahtanut ojan puolelle. Hiljensin sen kohdalle ja raotin jo ovea aikomukseni mennä apuun. Kuulin terävän komennon: "everstiluutnantti ohjaa, majurit työntävät!" Tein erittäin nopean tilannearvion, totesin että riuskat majurit riittävät auton irrottamiseen, vetäisin oven kiinni ja jatkoin matkaa jäämättä selvittämään, mikä olisi ollut yliluutnantin rooli kyseisessä operaatiossa. Niin jäi eversti Tervonen minulla kohtamatta tuossa harjoituksessa ja koko sotilasurallani.

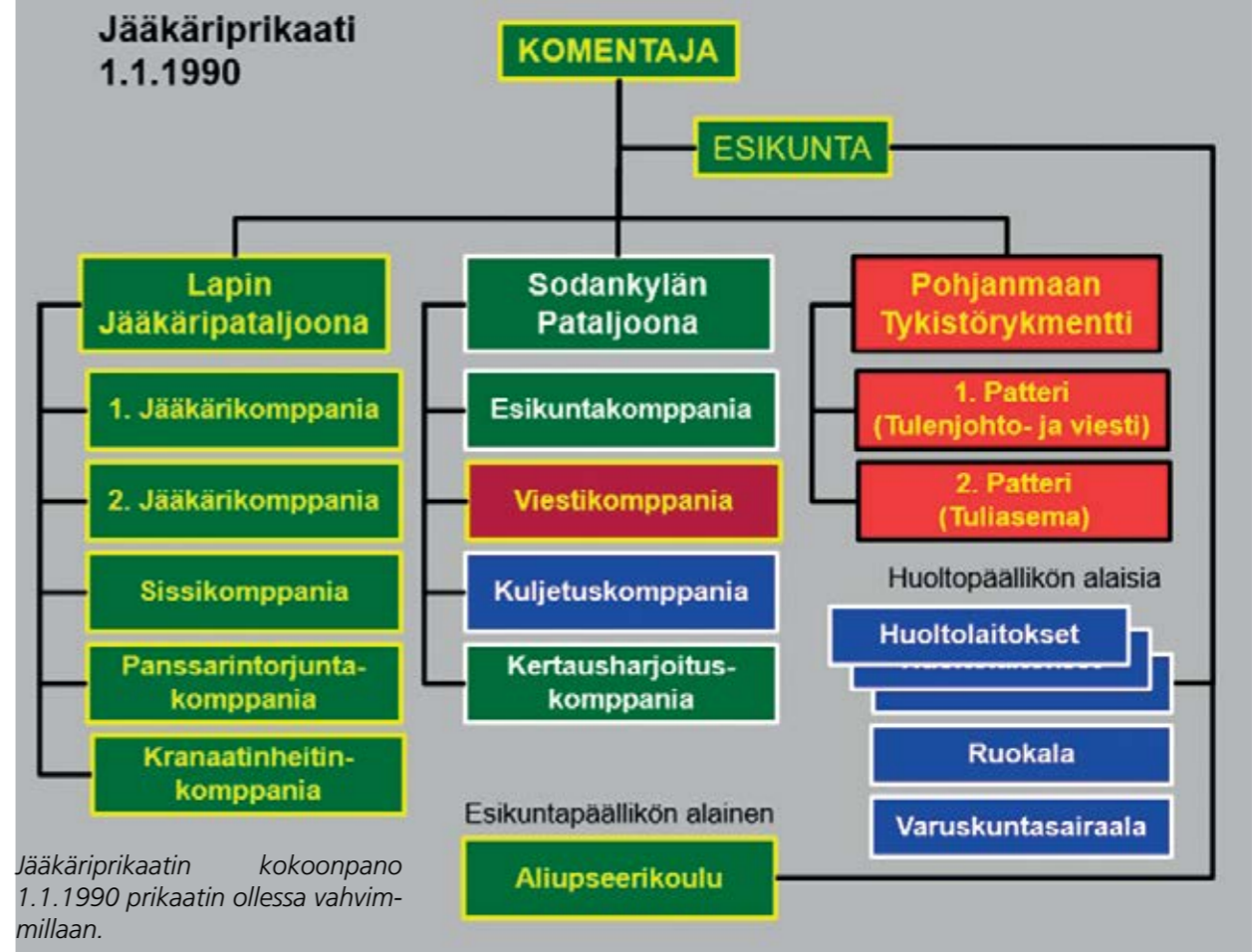
Jääkäreiden elävää perinnettä ovat vaativat valamarssit, joita Jääkäriprikaatissa on toteutettu vuosikymmenien ajan. Ylimmässä kuvassa vuodelta 1979 kahlataan Ivalojokea yli Kutturin tuntumassa. Keskellä oleva kuva on elokuulta 1998, jolloin marssireitti vei läpi Pomokairan Leville. Alimmassa kuvassa jääkärit pyöräilevät elokuussa 2018 kohti Luostoa. Valamarssiperinne on kohta 100-vuotias mutta elää nuorekkaana ja vahvana tässä päivässä.

Jääkäriprikaati oli kukoistuksensa huipulla noin 10-vuotiaana 1980- ja 90-lukujen taitteen kahden puolen. Uhkaavia pilviä oli kuitenkin kertymässä Pohjantähden alle ja Puolustusvoimien rakennemuutos alkoi koetella Jääkäriprikaatia 1990-luvun loppupuolella. Ensimmäinen lakkautettiin Sodankylän Pataljoona vuoden 1996 lopussa ja Puolustusvoimien lakkautus 1997 myötä sai kuoliniskunsa perinteikäs Pohjanmaan Tykistörykmentti, joka lakkautettiin 30.9.1998. Alasajon perusteena oli uhkakuvan alentuminen, jonka myötä valmiudesta

oitiin valmiita tinkimään. Taustalla oli luonnollisesti raha, valmius maksoi tuolloin ja maksaa nykyisin, vaikkei tätä aina tahdota hyväksyä. Aselajiyksikkö ja koulutushaara kerrallaan katosivat Jääkäriprikaatin muuttuessa usean aselajin yhtymästä jalkaväen koulutuskeskukseksi. Vaikka 90-luku vei paljon, jotain myös säilyi. Tärkein oli ankariin olosuhteisiin sopiva koulutuskuulttuuri, joka näkyi erinomaisina koulutustuloksina 2000-luvun alkupuolella.

Jääkäriprikaati 1.1.1990

Jääkäriprikaatin kokoonpano 1.1.1990 prikaatin ollessa vahvimillaan.

Jääkäriprikaatin joukko- yksiköt vuosien varrella

Lapin Jääkäripataljoona Jääkäriprikaatin runkona vuodesta 1979 lähtien

(lähde: Lapin Jääkäripataljoona 1921-1971, sivut 5-7, 14-48, 141-200)

Sodankylän varuskunnan ja Jääkäriprikaatin kantajoukon, Lapin Jääkäripataljoonan (LapJP) historia ulottuu aina 3.3.1918 perustettuun 2. Krenatööriyrykmenttiin saakka. Rykmentti osallistui vapaussodassa mm. Tampereen taisteluihin. Rykmentistä muodostettiin alkukesästä 1918 vartiopataljoona, joka sai nimekseen ensin Viipurin Vartiopataljoona ja myöhemmin Terijoen Rajavartiopataljoona, joka aloitti toimintansa 3.10.1918. Organisaatio ei ollut toimiva ja pataljoona laajennettiin Käkisalmen läänin Rykmentiksi. Tarton rauhansopimuksen myötä rykmentti kävi tarpeettomaksi ja se hajotettiin 20.4.1921. Sen ensimmäisestä pataljoonasta muodostettiin samalla päivämäärällä Polkupyöräpataljoona 1 (PPP1) ja tuota hetkeä pidetään Lapin Jääkäripataljoonan syntyhetkenä, vaikka historia onkin vanhempi. Terijoella kotivarus-

kuntaansa pitänyt polkupyöräpataljoona sai muiden kaltaistensa tavoin vaalittavikseen jääkäreiden perinteet 16.5.1938. Samalla se sai uuden nimen, Jääkäripataljoona 1 (JP1). Tuolla nimellä pataljoona kulki raskaan sotataipaleensa talvi- ja jatkosodassa. Sotien jälkeen pataljoona sijoitettiin Vaasaan, jossa Jääkäripataljoona 1:n kunniamerkki siirtyi historiaan pataljoonan ottaessa käyttöönsä maakunnallisen nimen vuoden 1957 alussa. Pohjanmaan Jääkäripataljoona (PohmJP) siirrettiin puolestaan Vaasasta Sodankylään elokuun alussa 1964 ja kahta vuotta myöhemmin, 1.7.1966 sen nimi muutettiin uuteen kotipaikkakuntaan sopivammaksi. Tuosta alkaen joukkoyksikkö on kantanut nimeä Lapin Jääkäripataljoona.

Nykyisin Lapin Jääkäripataljoonan kuuluvat komentaja, pieni esikunta ja viisi perusyksikköä: 1. Jääkärikomppania (Koulutusvaiheen valmiusyksikkö, iskuportaatin taistelijoita kouluttaja), 2. Jääkärikomppania (Valmiusyksikkö, iskuportaatin taistelijoita kouluttaja), 3. Jääkärikomppania (Tiedustelijoiden, suojausjoukkueiden ja jalkaväen komentoosien kouluttaja), Tukikomppania (Iskuportaatin elintärkeä tuki, eli jalkaväen ras-

kaat aseet, KRH ja PST, sekä uutena aselajina paluun tekevät taistelupioneerit) sekä Huoltokomppania. Pataljoonalla on käytössään monipuolinen ja nykyaikainen jalkaväen kalusto, sekä mittava määrä pioneeri-, viesti- ja huoltovälineitä, ajoneuvoja jne. Koulutus on monipuolista ja vaativaa. Jääkäreiden ikaikaiset vaatteet, hyvä henkinen ja fyysinen vireys ja kunto, hyvä ampuma- ja suunnistustaito sekä kyky selviytyä vaativissa luonnon olosuhteissa ovat pataljoonas-
sa edelleen kunniansaan.

Pohjanmaan Tykistörykmentti Jääkäriprikaatin osana vuosina 1979–1998

(Lähteet: Suomen Puolustusvoimien joukko-osastoperinteet, osa 2. vuosina 1945–2005 toimineet entiset joukko-osastot ja niiden perinteet, s. 92–95, sekä "Joukko-osastoperinnehistoria" -projekti, tietolomake, Pohjanmaan Tykistörykmentti)

Pohjanmaan Tykistörykmentin (PohmTR) historia alkaa talvisodan aikaisesta Kenttätykistörykmentti 12:sta. Lisäksi rykmentin perinnejoukko oli vuonna 1919 Lappeen-

Raskas kranaatinheitinryhmä harjoituksessa. Kranaatinheitinkomppania kuului Pohjanmaan Tykistörykmenttiin ajalla 1.3.1994–30.9.1998.

rannassa perustettu Kenttätykistörykmentti 3 (KTR 3). Kenttätykistörykmentti 12 lakkautettiin välirauhan aikana mutta siitä muodostettiin jatkosotaan 9. Prikaatin patteristo (I/KTR2). Rauhan tultua patteristo sekä henkilökunta ja varusmiehet koko rykmentistä siirrettiin Kontiorantaan. Joukko sai nimekseen II/KTR 1, myöhemmin Psto/KTR 1 ja viimein 1.1.1957 siitä tuli Patteristo/ Pohjanmaan Tykistörykmentti. Joukko siirrettiin Ouluun 23.1.1959 ja samalla siihen yhdistettiin Karjalan Prikaatin Patteristo ja Pohjan Prikaatin Patteristo. Tämä yhdistetty rykmentti kantoi nimeä Pohjanmaan Tykistörykmentti. Seuraava suuri muutos oli edessä parin vuosikymmenen päästä.

Maavoimien rauhan ajan organisaation kehitysohjelmaan liittyen tasavallan presidentti Urho Kekkonen hyväksyi 29.8.1979 Jääkäriprikaatin perustamisen ja tällöin todettiin: " Lapissa tulee olla pysyvästi maavoimien joukkoja niin, että siellä tarvittaessa on nopeasti käytettävissä eri aselajeista koostunut ja alueen oloihin varustettu maavoimien yhtymä." Hallinnollisesti rykmentti siirtyi Jääkäriprikaatin osaksi prikaatin perustamispäivänä 1.10.1979. Varsinainen siirto Sodankylään tapahtui muutamaan vuoteen myöhemmin vaiheittain. Etujoukkona toiminut 1. Patteristo siirtyi Sodankylään 15.9.1981 ja rykmentin loput osat vajaa vuoteen myöhemmin 15.7.1982. Rykmentin kokoonpanoon kuului tuolloin komentaja, esikunta,

Aliupseerikoulu, sekä 1. ja 2. Patteristo.

"Muiden Jääkäriprikaatin joukkojen tavoin Pohjanmaan Tykistörykmentti oli mukana kaluston kehittämisen- ja testaustoiminnassa. Se osallistui esimerkiksi Vammass OY:n valmistaman 155mm tykin prototyypin, 155KX testaukseen. Tämä moottoroitu kenttätykki oli Rykmentin kokeilukäytössä kolme kuukautta keuhkolla 1992. Sen myöhemmän version luotettavuutta ja latausta tulitoiminnassa testattiin Rovajärven ampuma-alueella keuhkolla 1998 rykmentin henkilökunnan toimiessa tykin miehistötehtävissä. Eräässä testissä ammuttiin 60 sekunnissa 8 laukausta onnistuneesti ja lopputulemana tykki on nykyään käytössä tykistöjoukoilla tyyppimerkinnällä 155 K 98. Toinen esimerkki oma-aloitteisesta kokeilutoiminnasta oli vuonna 1994 testattu laseretäisyysmittarin ja valonvahvistimen yhdistäminen samaan jalustaan, joka mahdollisti maalin etäisyyden ja suunnan mittaamisen sekä maalin paikantamisen pimeässä. Menetelmä ei edennyt koeversiota pidemmälle mutta sama periaate on käytössä nykyaikaisissa maalinpaikannusvälineissä, tosin pienemmässä koossa." Näin muisteli Jääkäriprikaatin Sissikomppaniassa varusmiespalveluksensa suorittanut majuri Mika Karvonen (Pohjanmaan Tykistörykmentissä vuosina 1995–1998).

Puolustusvoimissa organisaatiomuutokset ovat jatkuvia ja myös Pohjanmaan Tykistörykmentin kokoonpano muutettiin useita kertoja sen Sodankylän vuosina. Vi-

meiset muutokset tapahtuivat vielä keuhkolla ja kesällä 1998 kunnes rykmentti lakkautettiin kunnialaukausten kajahdella pimenevässä Sodankylän illassa 30.9.1998.

Sodankylän Pataljoona Jääkäriprikaatin osana vuosina 1990–1996

(lähde: Revontulien Prikaati, sivut 72- 79, sekä "Joukko-osastoperinnehistoria" -projekti, tietolomake, Sodankylän Pataljoona)

Sodankylän Pataljoona (SodP) perustettiin vuoden 1990 alussa yhdistämällä yhden johdon alle tuohon saakka prikaatin erillisyyksiköinä toimineet Esikuntakomppania, Kuljetuskomppania, Viestikomppania ja Kertausharjoituskomppania. Pataljoona sai vaalittavakseen Lapin alueelta talvisotaan perustetun JR 27:n perinteet. Huomattavaa on, että Aliupseerikoulu säilyi tässä vaiheessa suoraan esikuntapäällikön johdossa olevana erillisyyksikkönä.

Esikuntakomppania koostui pioneeri- ja konejoukkueesta, sotilaspoliisijoukkueesta ja huoltojoukkueesta. Kuljetuskomppania koulutti prikaatin pitkän palvelusajan kuljettajat. Viestikomppaniassa saivat koulutuksensa sissiradistit ja jalkaväen viestimiehet. Kertausharjoituskomppania johti vuosittain useita pataljoonan ja sitä pienempien joukkojen kertausharjoituksia. Esimerkiksi vuodelta 1990 on tilastoihin merkitty 13 eri harjoitusta ja yhteensä 1785 koulutettua reserviläistä.

Kertausharjoituskomppanian päällikkö vaihtuu 1986: majuri Reino Laajaniemi luovuttaa ja kapteeni Kalle Schroderus ottaa tehtävän vastaan, kuvassa on myös yksikön vääpeli Aarre Rautuoja. Tikkataulun luovutuksella lienee ollut jokin erityinen merkitys.

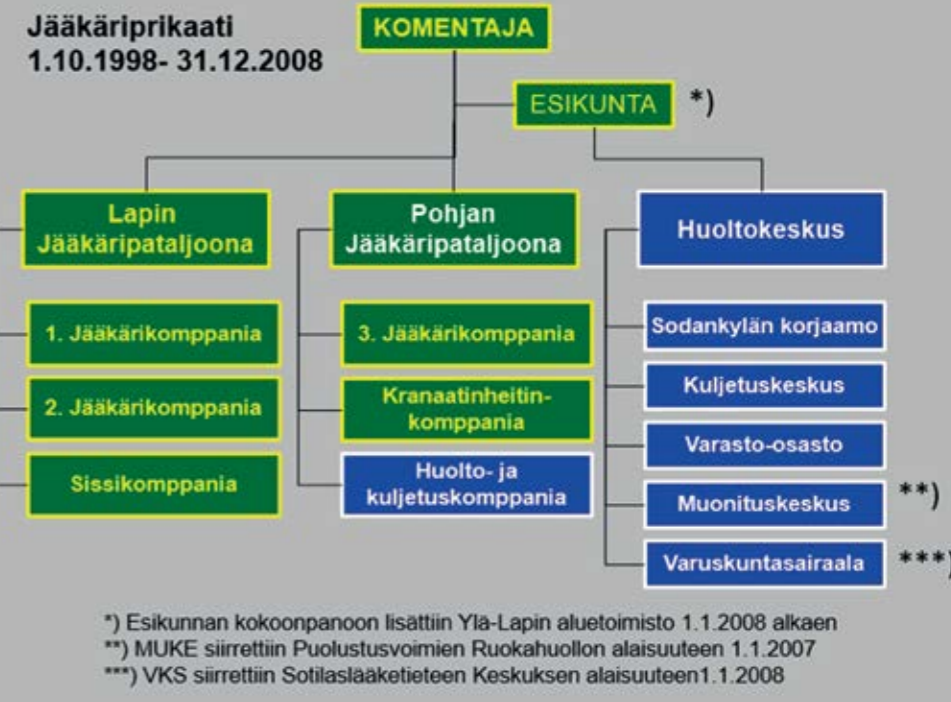
Pataljoonan kokoonpanossa alkoi varsin pian näkyä Jääkäriprikaatin hidas alasajo ja yksikkö kerrallaan siirrettiin toiseen joukkoyksikköön tai lakkautettiin, kunnes lopulta vuoden 1996 lopussa pataljoona lopetti toimintansa.

Pohjan Jääkäripataljoona Jääkäriprikaatin osana vuosina 1998–2014

(Lähteet: Suomen Puolustusvoimien joukko-osastoperinteet, osa 2. vuosina 1945–2005 toimineet entiset joukko-osastot ja niiden perinteet, s. 38–41, sekä "Joukko-osastoperinnehistoria" -projekti, tietolomake, Pohjan Jääkäripataljoona)

Pohjan Jääkäripataljoona (PohJP) edusti Jääkäriprikaatin osana vanhaa oululaista sotilasperinnettä. Pataljoonan juuret ulottuivat Ruotsinvalian ajalle. Vuonna 1626 kuningas Kustaa II Adolf perusti Kunninkaan Pohjanmaan Jalkaväkirykmentin. Se sai henkilöstönsä Pohjanmaan ja Pohjois-Suomen alueelta. Tämän rykmentin perustamispäivää, helmikuun 16:tta, vietettiin Pohjan Jääkäripataljoonan virallisena "syntymä"- eli perinnepäivänä. Ennen Suomen itsenäistymistä perinnejoukko lakkautettiin ja perustettiin uudelleen kolme kertaa. Jokaisen uudelleenperustamisen myötä joukko sai aina myös uuden nimen.

Vapaussodan jälkeen Ouluun sijoitettiin joukko, joka sai nimekseen Pohjanmaan Jääkäripataljoona (PohmJP). Se lakkautettiin 30.6.1933. Talvisodassa pohjalaiset miehet taistelivat mm. Jalkaväkirykmentti 40:ssä ja Jalkaväkirykmentti 64:ssä. Joukot kunnostautuivat monissa itärajan taisteluissa. Jatkosodan liikekannallepanossa muodostettiin Jalkaväkirykmentti 11, josta tuli Pohjan Jääkäripataljoonan suoranainen edeltäjä. Suurimman osan jatkosodasta Jalkaväkirykmentti 11 (JR 11) taisteli Uhtuan ja Kiestingin suunnalla. Sodan loppuvaiheessa se siirrettiin Karjalan Kannakselle, jossa se osallistui vielä Vuosalmen raskaisiin taisteluihin sekä Ihantalan rajun torjuntataisteluun. Lapin sodassa JR 11 osallistui saksalaisten selustaan suunnattuun Tornion mairinnoosuun syksyllä 1944. Tornion valtauksen jälkeen rykmentti jatkoi

Jalkaväkirykmentti 1:ksi nimitettyä saksalaisten karkottamista kohti Norjan rajaa. Viimeinen taistelu käytiin Kilpisjärven tunturiasemassa v 1945 huhtikuun lopulla. Rykmentin sota ja samalla koko toinen maailmansota Suomen osalta päättyi 27.4.1945 kolmen valtakunnan rajapyykillä. Tämän tilaisuuden muistoksi Pohjan Jääkärikilta, entinen Pohjan Prikaatin Kiltta järjestää vuosittain kansallisena veteraanipäivänä lipunnoston samassa paikassa.

Sodan loputtua Jalkaväkirykmentti 1 siirtyi Ouluun. Armeijan uudelleenjärjestelyissä sen nimi muutettiin ensin 1.Prikaatiksi ja vuonna 1957 Pohjan Prikaatiksi (PohPr). Prikaati lakkautettiin vuonna 1998 mutta sen perinteet siirrettiin Jääkäriprikaatiin, jossa

aloitti toimintansa Pohjan Jääkäripataljoona 1.10.1998. Pataljoona vaali edeltäjänsä jalkaväkiperinteitä ja sai lipukseen entisen Pohjan Prikaatin lipun sekä perinnepäiväkseen entisen Pohjan Prikaatin perinnepäivän 16. helmikuuta. Pohjan Prikaatin ja myöhemmin Pohjan Jääkäripataljoonan perinneristinä on ollut Vesaisen risti, joka otettiin käyttöön 26.5.1978. Vesaisen nimi periytyy Pekka Antinpoika Vesaiselta (1550- 1626), joka oli Pohjanmaalla, Utajärvellä elänyt pitkän vihan aikainen sissipäällikkö.

Pohjan Jääkäripataljoonan kokoonpano vaihtui selkeästi yhden kerran sen Sodankylän taipaleen aikana, jolloin siihen alkujaan kuuluneet Kranaatinheitinkomppania ja Huoltokomppania siirtyivät La-

Kansallisen veteraanipäivän lipunnosto kolmen valtakunnan rajapyykillä 27.4.2018. Juhlapuheen pitäjänä on kenraalimajuri Markku Myllykangas ja taustalla saavat kädessään on Käsivarren viimeisten taistelujen veteraani, sotilasmestari (evp) Veikko Korkka. Lippuvartiosta ovat isä ja poika Broström.

pin Jääkäripataljoonaan. Samassa yhteydessä Sissikomppania puolestaan siirtyi LapJP:sta Pohjan Jääkäripataljoonaan. Pohjan Jääkäripataljoona lakkautettiin Puolustusvoimauudistuksen myötä 31.12.2014.

Sodankylä otti Pohjan Jääkäripataljoonan hyisästi vastaan, sillä vain muutama kuukausi pataljoonan perustamisesta Sodankylässä koettiin vuosisadan ennätyspakaset. Näin olosuhteita muisteli silloinen pataljoonan komentaja **Antti Myyryläinen**: ”Jääkäriprikaati, Sodankylä ja yleensäkin Lappi opettivat minulle paljon. Maasto ja erityisesti sää osoittivat konkreettisesti, mikä merkitys paikallisilla olosuhteilla on sotilaallisessa toiminnassa. Jotta osaisi käyttää niitä hyväkseen, on sitä harjoitettava, vaikka joskus tulisi vaikka vähän kylmäkin. Konkreettinen osoitus karuudesta oli tammikuun loppu 1999. Aamulla ennen töihin lähtöä katsoin lämpömittaria. Mitä ihmettä? Elohopeamittari ei näyttänyt mitään. Mittarin alin lukema oli -42 astetta, mutta kun lämpötila oli liki -50 astetta, niin eihän se mittari sitä näyttänyt. Kerrospukeutuminen tuli sinä talvena ainakin meidän perheelle tutuksi. Samalla viikolla oli koulutusseuran nitelma mukaan tarkoitus opettaa alokkaille yöpymistä maastossa. Koska kyseessä oli alokkaiden ensimmäinen yöpyminen teltassa

Mellankankaalla, tehtiin suunnitelmaan pieni muutos. Teltat pystytettiin kasarmin läheisyyteen ja annettiin lupa tulla sisätiloihin, jos kylmyys pääsisi iskemään. Kukaan ei tullut, eli oppi meni perille.”

Komentaja pääsi tutustumaan ja lopulta sinuiksi myös moottorikelkan kanssa, ehkäpä kyse oli jonkinlaisesta sodankyläläisestä miehuuskokeesta. ”Toinen paikallisten olosuhteiden hyödyntäminen tuli esille liikuttaessa maastossa, jossa oli parhaimmillaan lunta yli 120 cm. Ei muuta kuin hankkimaan moottorikelkkakorttia. Kortin kyllä sain helposti, mutta sitten, kun silloinen alaiseni ja nykyinen ystäväni (ainakin omasta mielestäni) Pertti Lokka vei minut vähän hankalampaan maastoon, tuli vaikeuksia. Perttihan käytti opetuksessa ”Siperia opettaa” menetelmää. Kun en päässyt eteen enkä taaksepäin, Pertti ajoi viereeni ja jäi katselemaan, kuinka se etelän vares siitä nyt sitten oikein selviää. Ilmeisesti hyvin, koska olen pystynyt tämänkin jutun kirjoittamaan. Toinen lähtemättömästi mieleeni jäänyt kelkkakokemus sattui Kyläjärvellä. Olin seuraamassa ampu-maharjoitusta, jonne oli mennyt tietysti kelkalla. Lähellä Johtolaa jäin jälleen jumiin umpihankeen. Aika moni kouluttaja oli menossa syömään ja näkivät, mitä se komentaja oikein puuhaa. Päästyäni jälleen liikkeelle menin syömään.

Astuessani sisälle ruokalaan, kommentit komentajan ajotaidosta olivat aika rohkaisevia. Kiitos vielä siitä!” **Antti Myyryläinen, eversti (evp)**, Pohjan Jääkäripataljoonan ensimmäinen komentaja Sodankylässä vuosina 1998- 2001.

Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristo Jääkäriprikaatin osana vuodesta 2015 lähtien

(Lähteet: Suomen Puolustusvoimien joukko-osastoperinteet, Puolustusvoimat 90 vuotta, 1918–2008, s. 214–217, sekä Suomen Puolustusvoimien joukko-osastoperinteet, osa 2. vuosina 1945–2005 toimineet entiset joukko-osastot ja niiden perinteet, s. 125–127 (RovltPsto), sekä Ilmatorjunnan vuosikirja 1975–1976, s. 68–69. Etupyörä 1/2011, sivu 27)

Jääkäriprikaatin ja koko Pohjois-Suomen ilmatorjunnallista osaamista edustaa Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristo (ROVITPSTO, aiemmin RovltPsto). Patteristo liitettiin Jääkäriprikaatin osaksi Puolustusvoimauudistuksessa 1.1.2015 alkaen mutta sen historia on paljon pidempi.

Rovaniemen Ilmatorjuntapatteriston historia alkaa 29.7.1940, jolloin Oulussa perustettiin Kevyt Ilmatorjuntapatteristo 5. Liikekannallepanossa 17.6.1941 tämä pat-

teriston runko laajennettiin Ilmatorjuntarykmentiksi 15 ja alistettiin III armeijakunnalle, jonka keskituskuljetusten suojaamistehtävien päätyttyä yksiköt osallistuivat taisteluihin Uhtuan ja Kiestingin suunnilla, Maaselän kannaksella ja Ilmatorjuntarykmenttinä Karjalan kannaksella kesällä 1944 mm. Vuosalmen, Rautakorven ja Ihan-talan torjuntataisteluihin. Aselevon jälkeen Ilmatorjuntarykmentti 15 siirrettiin takaisin Ouluun, josta se osallistui sotatoimiin Pohjois-Suomessa aina joukkojen kotiuttamiseen saakka.

Kotiuttamisen myötä tyypistynyt Ilmatorjuntarykmentti 15 liitettiin Ilmatorjuntarykmentti 2:n I Patteristiksi 4.12.1944. Se toimi aluksi Kemin–Tornion alueella, kunnes siirrettiin tammikuussa 1945 Ouluun. Olosuhteet olivat heikot ja jo seuraavan kuun lopulla patteristo siirrettiin Naarajärvelle Pieksämäen tuntumaan entiseen lentotukikohtaan. Ilmatorjuntarykmentti 2:n II Patteristo liitettiin 1.12.1952 Helsingin ilmatorjuntarykmenttiin sen I Patteristiksi, vaikka sen sijaintipaikka oli edelleen Naarajärvellä noin 250 km päässä Helsingistä.

Seuraava organisaatiomuutos tapahtui elokuussa 1954, jolloin patteristo sai nimekseen 1. Erillinen Ilmatorjuntapatterista ja se liitettiin joukko-osastona Oulussa pääpaikkaansa pitävään 1. Divisioonaan. Lokakuussa 1954 patteristo siirrettiin Kokkolan Pikiruukille. Puolustusvoimien suuressa uudistuksessa patteristo sai taas uuden nimen. Se nimettiin 1.1.1957 Pohjanmaan ilmatorjuntapatteristiksi. Samalla päivämäärällä ilmatorjuntajoukkojen kunniamarssiksi määrättiin Nuijamiesten marssi. Sen sanoissa on haluttu nähdä vertauskuvallisuutta: ”Kenet kerran nuijamme maahan lyö; se maassa on”. Toisin sanoen, kenet me ammusme alas; se maassa on.

Patteriston seuraavan muuton aiheuttivat samat syyt, jotka siirsivät Vaasassa sijainneen Pohjanmaan Jääkäripataljoonan Sodankylään ja joka oli myöhemmin syytä Jääkäriprikaatin synnylle. Pohjoiskalotin sotilaallisen merkityksen kasvu johti Suomessa pitkäjänteiseen turvallisuuspoliittiseen ajatteluun, missä Pohjois-Suomen

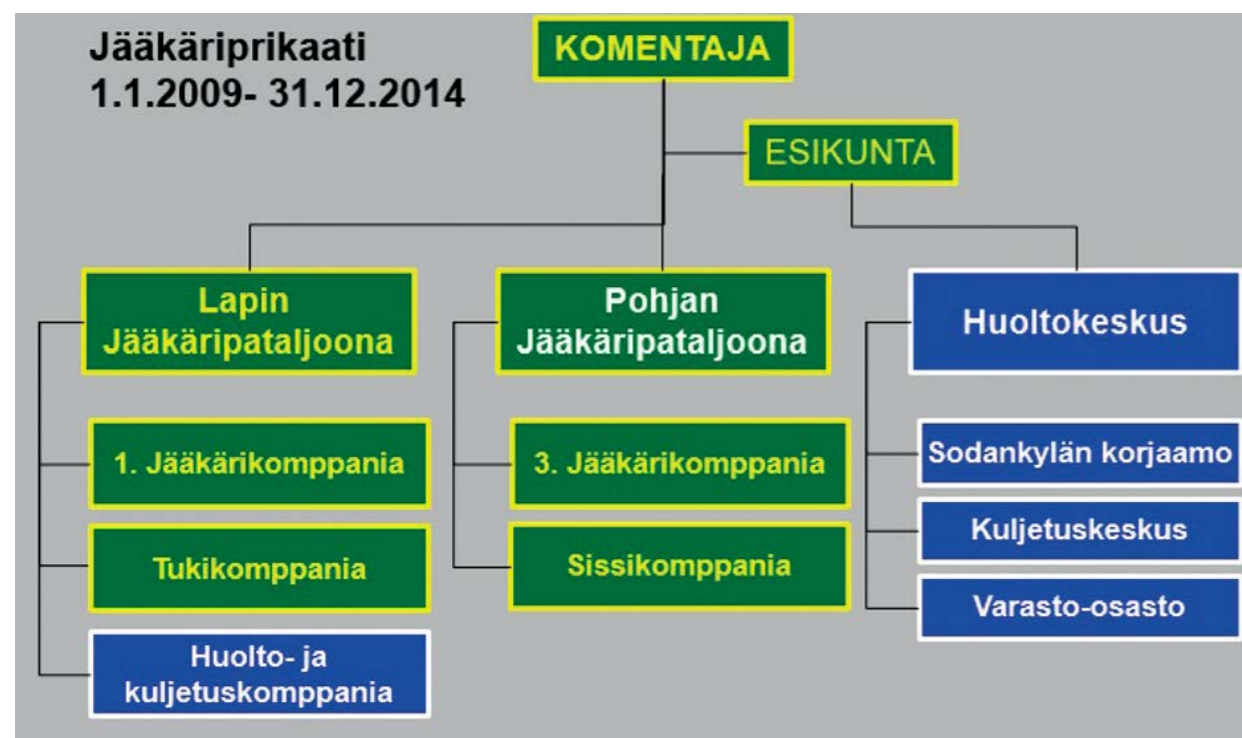
Rovaniemen Ilmatorjuntapatteriston pääkalustona on Ilmatorjuntajoukko 90 Crotales

ja erityisesti Lapin alueen puolustusvalmiuden kohottaminen tuli korostetusti esille. Pohjanmaan Ilmatorjuntapatteristo päätettiin siirtää Lappiin Rovaniemen maalaiskuntaan Someroharjulle lentokentän länsipuolelle. Patteriston pääosat saapuivat 31.7.1970 il-tayöstä Someroharjulle.

Itsenäisyyspäivänä 1974 patteriston nimi muutettiin Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristiksi (RovltPsto). Samalla vahvistettiin joukko-osastotunnus. Pohjanmaan näätä vaihtui Rovaniemen kaupungin-vaakunan revontuli- ja tunturikuviin. Lipuksi periytyi nimenmuutoksen yhteydessä Pohjanmaan ilmatorjuntapatteriston lippu. Patteristo sai pienen vahvennuksen Sodankylästä vuonna 1975, kun LapJP:n Kranaatinheitinkomppaniaan siihen saakka kuulunut ilmatorjuntajoukkue siirrettiin Rovaniemelle ja liitettiin ilmatorjuntapatteristoon. Rovaniemen Ilmatorjuntapatteriston asema itsenäisenä joukko-osastona päättyi, kun se liitettiin 1.1.1989 perustettuun Lapin Ilmatorjuntarykmenttiin yhdessä Oulun Ilmatorjuntapatteriston ja Lapin Sotilassoittokunnan kanssa. Oulun Ilmatorjuntapatteristo lakkautettiin ilmatorjuntaselajin vuosipäivänä 30.11.1997 ja tuon jälkeen Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristo oli Lapin Ilmatorjuntarykmentin ainoa joukko-yksikkö.

Puolustusvoimauudistuksen myötä Lapin Ilmatorjuntarykmentin taival itsenäisenä joukko-osastona päättyi 31.12.2014 ja seuraavana päivänä, 1.1.2015 aloitti toimintansa Jääkäriprikaatin joukko-yksikkönä Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristo. Patteriston kokoonpano on kokenut yhden muutoksen vuoden 2017 alusta ja nykyisin siihen kuuluvat komentaja, pieni esikunta ja kolme perusyksikköä: 1. Ilmatorjuntapatteri (Ilmatorjuntataohjuskoulutus), 2. Ilmatorjuntapatteri (Ilmatorjunnan alipuseerikoulu ja sotilaspoliisikoulutus) sekä Tukikohtakomppania (Lapin Lentoston tukiyksikkö). Patteriston lippuna on ollut vuodesta 2015 alkaen entinen LaplTR:n lippu. Lippu on punapohjainen, sen kulmissa ovat hopeanvalkoiset siivetyt amukset ja keskellä vanha Lapin läänin vaakuna, joka muodostuu Lapin ja Pohjanmaan maakuntavaakunoista. Lippu uusittiin Ilmatorjuntaselajin vuosipäivänä 30.11.2018 pienentäen se samalla joukkoyksikkökoko.

Jääkäriprikaati pienimmillään vuosina 2009–2014

Jääkäriprikaatin ja sen nykyisten ja entisten joukkoyksiköiden liput. Ylimpänä Jääkäriprikaatin lippu, alla vasemmalta alkaen Lapin jääkäripataljoonan, Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston, Pohjan jääkäripataljoonan ja Pohjanmaan tykistörykmentin liput.

Jääkäriprikaatin ja sen yksiköiden liput ja viirit

Lipulla on sotilasjoukolla suuri merkitys, vaikka sotailiput eivät ole enää samanlainen joukkojen johtamisväline, kuten ne olivat menneinä aikoina. Joukon lippu on edelleen sen tärkein tunnus ja symboli. Lipussa olevat tunnukset ovat osa joukon perinteitä ja lippu yhdistää joukon jäseniä. Rahan hallitsemassa maailmassa voidaan kyseenalaistaa symbolien ja perinteiden merkitys. Vaikeina aikoina ja vaikeissa paikoissa on kuitenkin lukuisat kerrat nähty, että henki voittaa aineen. Joukko, jolla on vahva henki, voittaa puutteellisestikin varustettuna joukon, jolta henki puuttuu.

Jääkäriprikaati sai oman lippunsa 19.11.1982. Se vihittiin ja luovutettiin käyttöön tasavallan presidentin linnassa 22.11.1982. Lipun on suunnitellut sodankylä-

läinen taiteilija, Jääkäriprikaatin kunniajääkäri Lasse Talosela ja sen tummanvihreässä lippukankaassa on keskellä Lapin läänin vaakuna, jota ympäröi tyylitelty kultainen revontuliseppä. Lippu on kertaalleen uusittu, eli nykyinen lippu on toinen.

Lapin Jääkäripataljoona sai ensimmäisen lippunsa vuonna 1923. Vuonna 1936 lippu uusittiin ja sen alkujaan vaaleanharmaa pohjaväri vaihdettiin vihreäksi. Pataljoona sai vuonna 1938 oikeuden kiinnittää 4. luokan Vapaudenristin ja nauhat lipputangon kärkeen. Nykyisin käytössä on viides lippu.

Rovaniemen Ilmatorjuntapatteriston vanha lippu jäi pois käytöstä vuoden 2014 lopussa kun patteristo liitettiin osaksi Jääkäriprikaatia. Tuosta alkaen patteristo on käyttänyt lippunaan aiempaa Lapin Ilmatorjuntarykmentin lippua ja se on uusittu 30.11.2018 joukkoyksikkölipun kokoiseksi.

Aiemmin Jääkäriprikaatiin kuuluneilla Pohjan Jääkäripataljoonal-

la ja Pohjanmaan Tykistörykmentillä oli omat lippunsa.

Pohjan Jääkäripataljoona käytti Sodankylässä ollessaan entistä Pohjan Rykmentin lippua joukkoyksikkökokoon pienennettynä. Lipussa on vihreällä pohjalla vanhan Pohjanmaan vaakuna, jota ympäröi tähkäseppä.

Pohjanmaan Tykistörykmentin lipun pohja on vaaleanharmaa koboltinsinisine reunuksineen. Vaaleanharmaassa kankaassa on kaksi mustaa tykinputkea ristikkäin ja niiden päällikkeenä Pohjanmaan vaakuna kruunuineen. Tangon puoleisessa yläkulmassa on vaaleanharmaa palava, kolmiliekkinen pommi, mikä aihe on saatu vanhasta Käkisalmen Kreivikunnan vaakunasta.

Sodankylän Pataljoona ei ehtinyt saada omaa lippuaan. Kullakin perusyksiköllä, komppaniilla tai patterilla, on oma yksikköviirinsä.

Rovaniemen Ilmatorjuntapatteriston ja entisen Pohjanmaan Tykistörykmentin, sekä Pioneerikomppanian viirit. Ylärivissä vasemmalla on 1. Patterin, eli nykyisen 1. Ilmatorjuntapatterin viiri. Aliupseerikoulun viiriä käyttää nykyisin 2. Ilmatorjuntapatteri, jossa annetaan ilmatorjunta-aliupseerikoulutusta. Alkujaan Esikuntapatterin viiriä käyttää nykyisin Tukikohtakomppania. Ympyrässä on aiemman 2. Patterin viirin tunnus, muutoin viiri oli samanlainen kuin 1. Patterilla. Tuo viiri ei ole tällä hetkellä käytössä. Alarivissä vasemmalla on Pohjanmaan Tykistörykmentin 1. Patterin, eli myöhemmin Tulenjohtopatterin viiri ja keskellä on 2. Patterin eli Tullasemapatterin viiri. Oikealla on Jääkäriprikaatiin erillisyyksikkönä kuuluneen Pioneerikomppanian viiri. Mikään alarivin viireistä ei ole tällä hetkellä käytössä.

Lapin Jääkäripataljoonan ja entisen Sodankylän Pataljoonan yksikköviirit. 1. Komppanian viirissä on Inkerin vaakuna, nimi Mainila ja vuosiluku 1944 muistona komppanian kunnostautumisesta kyseisessä taistelussa. Viiri on 1JK:n käytössä. Ylärivissä ovat Lapin Jääkäripataljoonan muiden yksiköiden viirien tunnukset. 2. Komppanian viirissä oleva Karjalan vaakuna muistuttaa Nietjärven taistelusta 1940. Viiri on 2JK:n käytössä. 3. Komppanian viiri

on saanut aiheensa Vienan-Karjalassa Onkamuksessa v. 1941 käydystä taistelusta. Viiri on ollut joitakin vuosia käytöstä pois mutta oli pitkään ensin 3JK:n, sitten yksikön nimivaihdoksen myötä SIS-SIK:n ja lopuksi TIEDK:n yksikköviiri ja saattaa jälleen palata nimikkoyksikkönsä viiriksi. Tukikomppaniilla ei ole omaa nimikkotaisteluaan koska se on tukenut pataljoonaa lukuisissa paikoissa. Siksi sen viirin aihe haettiin kauempaa pataljoonan perinteistä. Joutselkä 1555 viiri on ollut KRHK:n tai TUKIK:n käytössä. Aliupseerikoulun viirissä on Kuninkaalisen preussilaisen jääkäripataljoona 27:n tunnus. Viiri on ollut pataljoonan johtajakoulutusta antavan yksikön, eli viimeksi pitkään 3JK (AUK):n käytössä. Esikuntakomppanian viiriä koristaa Terijokea kuvaava vaakuna. Viiri ei ole tällä hetkellä käytössä, ei myöskään Panssari- ja Viestikomppanian viiri, jossa oleva Ilomantsin vaakuna ja vuosiluku 1944 liittyvät JPI:n viimeisiin taisteluihin, joissa Saksasta saaduilla uusilla PST-aseilla oli suuri merkitys. Sodankylän pataljoonan yksikköviirien värit on peilikuva Lapin Jääkäripataljoonan viireistä. Kuljetuskomppanian viirissä tunnukseksi on hopeinen, siivekäs ohjauspyörä. Sitä käyttää nykyisin Huoltokomppania. Alarivissä ovat Esikuntakomppanian (Pohjantähti), Kertausharjoituskomppanian (Sissihavu) ja Viestikomppanian (Salamat) viirien tunnukset. Mikään niistä ei ole tällä hetkellä käytössä.

Jääkäriprikaati nyt ja tulevaisuudessa

Jääkäriprikaati eli lähes kaksi vuosikymmentä hiljaiseloa kaukana Lapin perillä olevana jalkaväen koulutuskeskuksena tai näin moni ainakin etelässä asian näki. Saatutut hyvät ja jopa erinomaiset koulutustulokset eivät enää päässeet oikeuksiinsa maanpuolustusalueiden koulutustason mittausjärjestelmän rapautuessa uudistusten myötä. Sotilaallisia uhkakuvia ei pidetty yleisesti enää realistisina ja tämän myötä jopa Jääkäriprikaatin olemassaoloa kyseenalaistettiin erityisesti kustannussyistä. Koulutus ja valmius Lapissa maksavat ankarien olosuhteiden ja pitkien etäisyyksien takia muuta maata enemmän. Liika kustan-

nustietoisuus tuntuu olevan sangen usein kaiken toiminnan ja kehityksen jarru.

Kehityksen suunta kääntyi keväällä 2014. Muutoksen alulle panneet tapahtumat sijoituivat Jääkäriprikaatista sangen kauas, Mustanmeren alueelle. Puolustusvoimien johto havahtui ja Maavoimien alhaista valmiutta ryhdyttiin nopeasti parantamaan. Aluksi tämä tarkoitti nopeasti toimeenpantavan hyökkäyksellisen taistelutavan paluuta ja vastikään käyttöön otetun mutta pitkää valmistelu-aikaa vaativan Taistelutapa 2015 syrjäyttämistä. Pian tämän jälkeen luotiin Maavoimien henkilökunnasta ja varusmiehistä koostuvat valmiusyksiköt kuhunkin joukko-osastoon. Tämä kehitys on edelleen käynnissä ja laajentumassa.

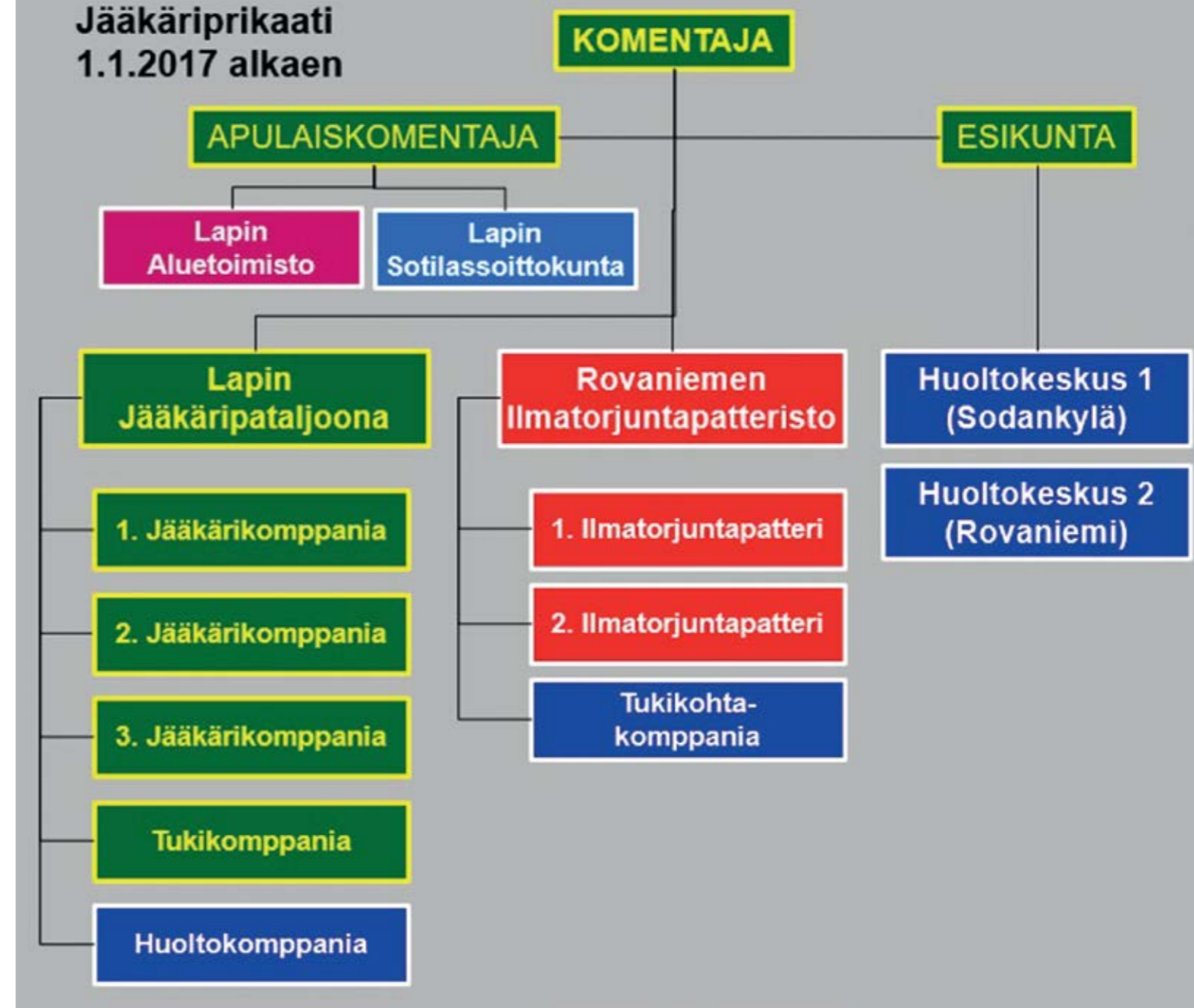
Jääkäriprikaatiin kuuluu jälleen useampia aselajeja, joten olemme osin palanneet vanhaan. Jääkärijoukot ovat kaiken perusta pohjoisen laajoilla selkosilla mutta ne eivät selviydy tehtävästään yksin, vaikka nykypäivän jääkäreiden henki on edeltävien sukupolvien tapaan kova, monipuoliseen aseistukseen kuuluu laaja kirjo käsi- ja panssarintorjuntaseita, sekä kranaatinheittämiä ja varustus on muutoinkin sangen nykyaikainen. Sokea ja kuuro taistelujoukko on helposti voitettavissa, vaikka se muutoin olisi miten vahva. Jääkärijoukkoihin kuuluvat tiedustelijat ovat joukkojemme silmät ja korvat. Sopivan tilaisuuden tullessa ne myös purevat kipeästi kauaskantoisia asejärjestelmiä käyttäen. Jääkäriprikaatilla on pitkät perinteet osaavien tiedustelijoiden kouluttajana, eikä tämä osaaminen kadonnut Tiedustelukompanian lakkauttamiseen vuoden 2015 lopussa, vaikka aimo annos hienoa sissiperinnettä siirrettiin sivuun. Pioneerikoulutus on palaamassa voimalla takaisin Jääkäriprikaatiin parin vuosikymmenen tauon jälkeen tarjoten jatkossa muille joukoille liikettä ja suojaa, sekä estäen tai hidastaen vihollisen liikettä. Ilmatorjunta on heikon ilmasuojan tarjoavalla alueella ehdottoman tärkeää. Kohteiden suojaamisen soveltuvan asejärjestelmän ohella tarve on maastoliikkuville, kevyille ilmatorjuntajoukoille, jotka kykenevät tuottamaan tappioita ja tätä kautta suojaamaan jääkärijoukkoja niiden liikkussa tietömiä kairojen keskellä. Näitä on joskus ollut ja niille on jälleen selkeä tilaus.

Ratkaisukohtiin tuovat iskuvoimaa uudet taistelupanssariväen, jotka ovat samalla palauttaneet realismia kaikkeen jalkaväen harjoitteluun. Vihollispanssariväen eivät ole vain sovitussa paikalla tiellä kököttävä maali. Joukot eivät toimi komentajan tahtomalla tavalla, ellei komentajan käskyt ja kyetä niille välittämään. Jääkäriprikaati on Maavoimien kärjessä

Panssarikoulutusta ennen ja nyt, mustavalkoisessa kuvassa T-54:t kahlaavat Jeesiöjoen yli kesällä 1980, värikuvassa Leopard 2A4:t samassa paikassa kesällä 2017

Jääkäriprikaati 1.1.2017 alkaen

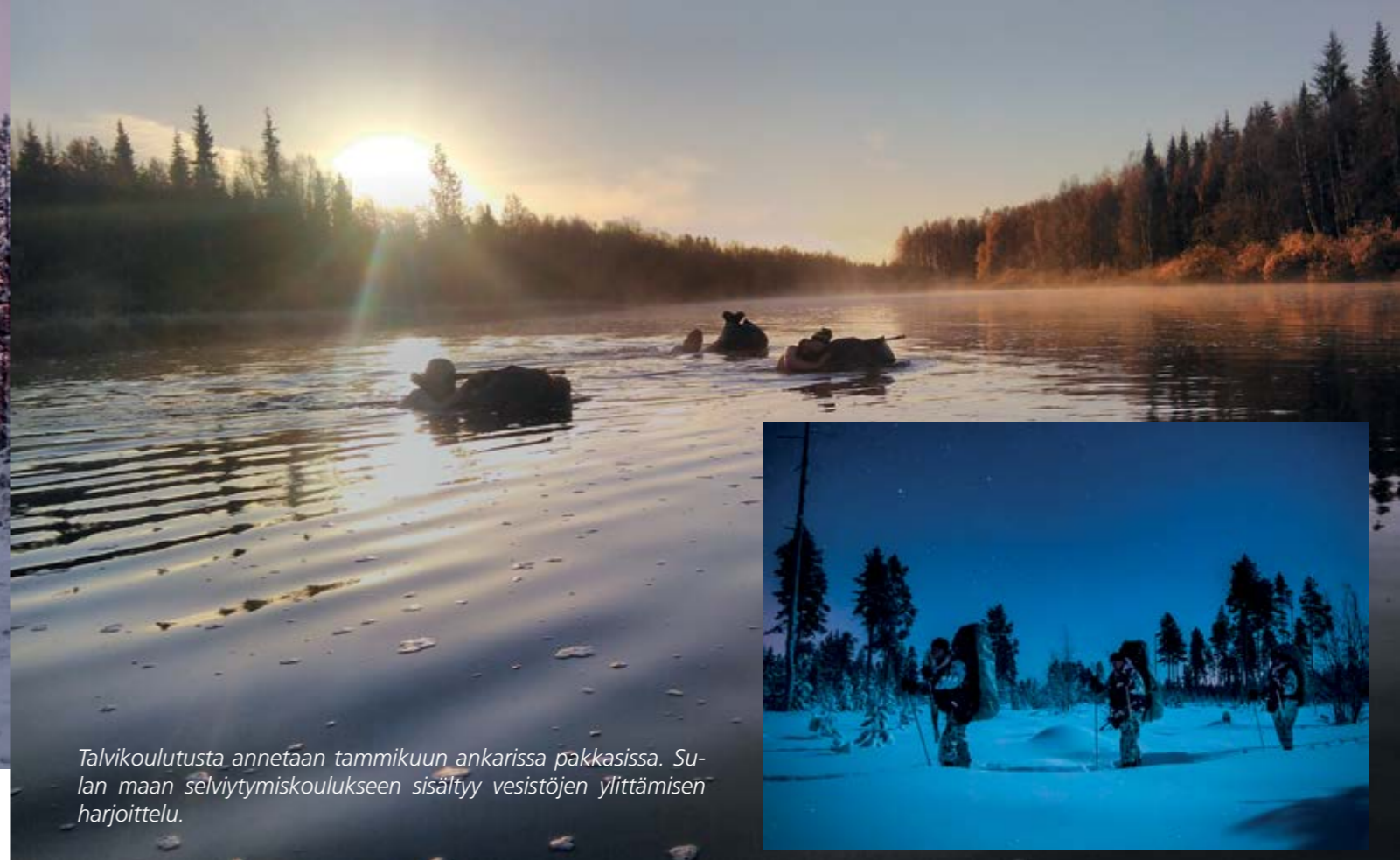
Jääkäriprikaatin nykyinen kokoonpano on sangen luonteva. Pientä säätötarvetta lienee jatkuvasti mutta toivon mukaan suurempia myllerryksiä ei ole heti tiedossa. Kokoonpano eli vuosittain 2015- 2017, joka kuormitti erityisesti joukkoyksiköiden arkea.

kehittäessä modernia M18 viestijärjestelmää. Arktisesta osaamisesta puhuttaessa unohtuu usein, että ääriolosuhteissa huollon merkitys ja olosuhteosaaminen korostuvat. On aivan toista huoltaa joukkoja vahvaan tieverkostoon tukeutuen, kuin tehdä se tietömiä erämaiden, jänkien ja lumikenttien taakse. Miten ajoneuvot saadaan käyntiin tai miten joukoille saadaan tarvittavat tarvikkeet ja esimerkiksi neste juotavana hyttävässä kylmyydessä haavoittuneiden evakuoinnista puhumattakaan? Miten tuo sama tehdään kesällä, kun maasto on tei-

den ulkopuolella pohjatonta jänkää ja etäisyydet mitataan usein sadoissa kilometreissä? Onneksi Jääkäriprikaatissa on vuosikymmenien kokemus olosuhteistamme ja huoltomme osaa tehdä tempuja, joita joku menneiden aikojen ihminen kutsuisi noituudeksi. Yhtä silti puuttuu. Maavoimien keskeistä ja kauaskantoisinta tulivoimaa edustaa kenttätykistö. Muutamassa harjoituksessa tykistö on jälleen harjoitellut Sodankylässä mutta palaako tykistö myös Jääkäriprikaatin kokoonpanoon, sen aika näyttää.

Perusteet Jääkäriprikaatin olemassaololle ovat yhä edelleen samat, joiden nojalla prikaati aikoinaan perustettiin: " Pohjoiskalotin ja koko arktisen alueen merkitys tullee seuraavina vuosikymmeninä vain kasvamaan ja tämä tarkoittaa väistämättä myös sotilaallisen merkityksen kasvua. Tämä tiedostaen uskallan ennustaa Jääkäriprikaatille työn täyteisiä ja muutosrikkaita vuosia tulevaisuudessa. Toivon mukaan prikaati kehittyy niin vahvaksi sotilaalliseksi tekijäksi Keski-Lapissa, ettei se koskaan joudu soittamaan voimaansa todellisuudessa."

Tykistö palasi lähes kahden vuosikymmenen tauon jälkeen harjoittelemaan Mellankankaalla marraskuussa 2017, kuvassa on 155mm kanuuna mallia 83–97. Tykistön silminä ovat tulenjohtajat tai tiedustelijat, joista jälkimmäiset johtavat alemmassa kuvassa tulta Rovajärvellä joulukuussa 2017

Talvikoulutusta annetaan tammikuun ankarissa pakkasissa. Sulan maan selviytymiskoulukseen sisältyy vesistöjen ylittämisen harjoittelu.

Jääkäriprikaatin nykyisin tunnustettu erikoisosaamisalue on arktinen koulutus, joka jakautuu talviolosuhte- ja taistelukoulutukseen, sekä sulan maan selviytymis- ja taistelukoulutukseen. Koulutuksessa on pyritty yhdistämään satojen ja tuhansien vuosien kokemus pohjoisen olosuhteissa elämisestä, sekä nykyaikainen tietämys ihmiskehosta, ravitsemuksesta ja vaateuksesta parhailla kansainvälisillä käytännöillä ryyditettynä. Koulutuksen tavoitteena ei ole pelkästään opettaa selviytymään olosuhteista, vaan samalla tähdätä koko ajan annetun sotilaallisen tehtävän täyttämiseen. Oikealla koulutuksella ja riittävän hyvällä varustuksella arktiset olosuhteet ja ankara kenraali Talvi ovat hyviä liittolaisiamme. Tavoitteena Jääkäriprikaatissa on sotilas ja joukko, joka ei pelkästään selviydy kovissa olosuhteissa, vaan kykenee myös täyttämään saamansa tehtävän ja mikäli tilanne sitä vaatii, tekee maahantunkeutujan selviytymisestä mahdollontta.

Tuoreet kokemukset kotimaisista ja kansainvälisistä harjoituksista osoittavat, että Jääkäriprikaatissa ollaan oikealla tiellä. Voimme olla aidosti ylpeitä keski-ään saavuttaneesta mutta sangen vetreästä joukostamme!

Kirjoittaja everstiluutnantti Ari Mure
Jääkäriprikaatin koulutuspäällikkö 31.1.2019 saakka
PstK/ Lap/PI/JP, saapumiserä II/90
Jääkäriprikaatissa vuodet 1995–2005 ja 2015–2018

Henkilöstössä tapahtuu

| Henkilöstösihteeri Tanja Moilanen

5.10.2018 myönnetyt Lapin Jääkäristit

Everstiluutnantti Reima Vanhanen
Everstiluutnantti Pekka Palatsi
Everstiluutnantti Jarmo Mattila
Everstiluutnantti Ville Valkeinen
Everstiluutnantti Petri Sipilä
Insinööri majuri Ari Pekkala
Majuri Juhani Lehtinen
Majuri Antti Jokinen
Majuri Harri Pelkonen
Majuri Tarmo Kyllönen
Musikkimajuri Jaakko Nurila
Majuri Mika Niskanen
Majuri Marko Nissinen
Majuri Vesa Lumme
Majuri Juha Kakko
Kapteeni Risto Makkonen
Insinööri kapteeni Tero Huhta
Teknikkokapteeni Janne Kulmala
Kapteeni Janne-Pekka Karttunen
Kapteeni Mikko Hyttinen
Kapteeni Jukka Pajula
Kapteeni Kalle Tuominen
Kapteeni Samuli Regina
Kapteeni Rikupekka Lemberg
Kapteeni Sampo Keränen
Kapteeni Janne Määttä
Kapteeni Vilho Rantanen
Kapteeni Esko Äärynen
Sotilaspastori Camilla Huuhtanen
Teknikkoyliluutnantti Juha Rantala
Yliluutnantti Samuli Pietiläinen
Luutnantti Matti Yrjölä
Luutnantti Aarni Rautila
Luutnantti Tuomas Väänänen
Luutnantti Joonas Taskinen
Luutnantti Harri Elomaa
Luutnantti Juho Harjunen
Luutnantti Tuomas Tynkkynen
Varastonhoitaja Yrjö Piekkari
Asentaja Janne Junttila
Sosiaalikirjuri Riitta Tauriainen
Ylikersantti Timo Mikkola
Ylikersantti Teemu Nikula

5.10.2018 myönnetty Huollon ansioristi

Kapteeni Teppo Lankila

18.11.2018 myönnetty solki Jalkaväen ansioristiin

Majuri Juha Korvanen

18.11.2018 myönnetty Jalkaväen ansioristi

Kapteeni Jaakko Kuivila
Kapteeni Otto Saarinen
Yliluutnantti Jarkko Vienola

1.9.2018 ylennykset

Kapteeniksi yliluutnantti Janne Ollila
Kapteeniksi yliluutnantti Vilho Rantanen
Kapteeniksi yliluutnantti Aku Saarelainen
Kapteeniksi yliluutnantti Esko Äärynen
Yliluutnantiksi luutnantti Pasi Anttila
Yliluutnantiksi luutnantti Juho Hartikainen
Yliluutnantiksi luutnantti Santtu Kauppinen
Yliluutnantiksi luutnantti Otto Känsälä
Yliluutnantiksi luutnantti Otso Könönen
Yliluutnantiksi luutnantti Sampo Suihkonen
Yliluutnantiksi luutnantti Joonas Suominen
Yliluutnantiksi luutnantti Jarno Tuominen

6.12.2018 ylennykset

Majuriksi kapteeni Juha Massinen
Kapteeniksi yliluutnantti Jarmo Salmi

6.12.2018 ylennykset reservin sotilasarvossa

Luutnantiksi vänrikki Juho Autio
Luutnantiksi vänrikki Salla Hannula
Luutnantiksi vänrikki Ilkka Näsi
Väapeliksi ylikersantti Jukka Hämäläinen
Väapeliksi ylikersantti Matti Leinonen
Väapeliksi ylikersantti Antti Mällinen
Väapeliksi ylikersantti Kristian Nieminen
Väapeliksi ylikersantti Hannu Peltoniemi
Väapeliksi ylikersantti Atso Pyykönen
Väapeliksi ylikersantti Antti Ruotanen
Ylikersantiksi ylikersantti Mika Haarala
Ylikersantiksi varastonhoitaja Sami Koivuperä
Kersantiksi varastomestari Jani Tuohimaa

20.12.2018 ylennys reservin sotilasarvossa

Väapeliksi ylikersantti Hannu Peltoniemi
Väapeliksi ylikersantti Atso Pyykönen
Väapeliksi ylikersantti Antti Ruotanen
Alikersantiksi Sotilasammattihenkilö Sami Laukkanen

6.12.2018 annetut palvelusarvot

Väapeliksi ylikersantti Jukka Hämäläinen
Väapeliksi ylikersantti Matti Leinonen
Väapeliksi ylikersantti Antti Mällinen
Väapeliksi ylikersantti Kristian Nieminen
Väapeliksi ylikersantti Hannu Peltoniemi
Väapeliksi ylikersantti Atso Pyykönen
Väapeliksi ylikersantti Antti Ruotanen
Väapeliksi ylikersantti Mika Haarala

20.12.2018 annettu palvelusarvo

Kersantiksi sotilasammattihenkilö Sami Laukkanen

4.6.2019 ylennykset

Majuriksi Kapteeni Janne-Pekka Karttunen

4.6.2019 ylennykset reservin sotilasarvossa

Luutnantiksi vänrikki Mika-Matti Aho
Yliväapeliksi väpeli Meri Pyhäniemi
Väapeliksi ylikersantti Jaakko Karvo
Väapeliksi ylikersantti Juha Korhonen
Väapeliksi ylikersantti Juha-Matti Korvanen
Väapeliksi ylikersantti Mikael Petrelius
Väapeliksi ylikersantti Paavo Ryttilähti
Väapeliksi ylikersantti Joonas Uuksulainen
Ylikersantiksi varastomestari Jukka Korte
Kersantiksi varastomestari Jani Sattanen
Kersantiksi varastonhoitaja Marko Ahola
Korpraaliksi varastomestari Antti Ämmälä

4.6.2019 annetut palvelusarvot

Yliväapeliksi väpeli Meri Pyhäniemi
Väapeliksi ylikersantti Jaakko Karvo
Väapeliksi ylikersantti Juha Korhonen
Väapeliksi ylikersantti Juha-Matti Korvanen
Väapeliksi ylikersantti Mikael Petrelius
Väapeliksi ylikersantti Paavo Ryttilähti
Väapeliksi ylikersantti Joonas Uuksulainen
Ylikersantiksi kersantti Pyy Patinen
Ylikersantiksi kersantti Vili Vaaranmaa

1.5.2019 myönnetty Lapin Jääkäristi

Everstiluutnantti Mikko-Petteri Monola

1.6.2019 myönnetty Lapin Jääkäristi

Everstiluutnantti Janne Kempas

4.6.2019 myönnetty Suomen Valkoisen Ruusun ritarimerkki

Majuri Mika Lokka
Majuri Antti Pipinen

4.6.2019 myönnetty Suomen Leijonan ritarimerkki

Kapteeni Ari Järveläinen

4.6.2019 myönnetty Suomen Leijonan Ansioristi

Sotilasmestari Jouko Kaihua

4.6.2019 myönnetty Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein

Toimistosihiteeri Soile Paasilinna
Osastosihteeri Aija Raaterova
Yliväpeli Petri Rauhala

4.6.2019 myönnetty Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali

Varastonhoitaja Raimo Alaruikka

4.6.2019 myönnetty Vapaudenristin 1. luokan ansiomitali

Henkilöstösihteeri Tanja Moilanen

4.6.2019 myönnetty Sotilasansiomitali

Everstiluutnantti Pekka Palatsi
Majuri Mika Niskanen
Yliluutnantti Timo Heiskanen
Yliluutnantti Ari Keski-Säntti
Yliluutnantti Toni Sulasalmi
Sosiaalikirjuri Sirkka Vaarala

4.6.2019 myönnetty Valtion virka-ansiomerkki

Kapteeni Mika Elkki
Kapteeni evp. Raimo Haavisto
Kapteeni evp. Juha Korhonen
Yliluutnantti evp. Jussi Harju
Henkilöstösihteeri Anne Myllyoja

Reserviin ja eläkkeelle

1.10.2018

Osastosihteeri Marja-Leena Savukoski

1.1.2019

Everstiluutnantti Ensio Palosaari
Kapteeni Risto Makkonen
Kapteeni Juha Korhonen
Kapteeni Raimo Haavisto
Kapteeni Hannu Kotilainen

1.1.2020

Kapteeni Kimmo Rantakeisu
Arkistosihteeri Oili Palmu

1.3.2020

Everstiluutnantti Pekka Palatsi
Yliluutnantti Jari Mikkola

1.4.2020

Kapteeni Tapio Lintula

Jääkäriprikaatin henkilökunnan stipendit vuonna 2018

Jalkaväen säätiön ja Sotaväinhinkosäätiön stipendi

Ylikersantti Juho Autio

Maanpuolustuksen kannatussäätiön stipendi

Ylikersantti Mikael Petrelius

Myönnetyt aloitepalkinnot 24.1.2019

Jukka Ruha: "AVT-OPJO kehittäminen - sijoittamisen kehittäminen"

Tehtävään määräys

Eversti Sami-Antti Takamaa Maavoimien esikunnasta on määrätty prikaatin komentajaksi Jääkäriprikaatiin.

Eversti Jyrki Kaisanlahti on määrätty osastopäälliköksi suunnitteluosastolle Maavoimien esikuntaan.

Vuoden 2018 jääkäriprikaatilainen ylikersantti Juho Autio

Seuraaville varusmiehille on myönnetty Lapin Jääkäriristi ja kunniakirja tunnustuksena ansioista varusmiespalveluksessa Jääkäriprikaatissa

23.8.2018
Upseerikokelas Toni Joonas Puirava

7.9.2018
Korpraali Henri Meriläinen
Tykkimies Tommi Honka

6.12.2018
Upseerikokelas Mikko Honkikangas
Upseerikokelas Ante Paadar
Korpraali Kalle Lassila
Korpraali Atte Mölläri
Korpraali Frans Vilander
Upseerikokelas Jacob Kukkohovi
Upseerikokelas Ollimatti Särkelä
Upseerikokelas Eetu Korteoja
Kersantti Vili Jousa
Upseerikokelas Veikka Sundberg
Alikersantti Jere Hyrkäs
Jääkäri Aapo Luokkanen
Upseerikokelas Ari Laitinen
Upseerikokelas Jussi Vähä
Kersantti Juuso Tuppurainen
Korpraali Valtteri Airio
Korpraali Matti Sipola
Upseerikokelas Timo Nygren
Alikersantti Teemu Lakkapää
Jääkäri Elias Ojala

8.3.2019
Jääkäri Anton Kouvalainen
Korpraali Sampo Id

5.4.2019
Upseerikokelas Joonas Haverinen

4.6.2019
Upseerikokelas Atte Kropsu
Upseerikokelas Juhana Pohjonen
Alikersantti Roope Laitinen
Jääkäri Pauli Pelkonen
Jääkäri Eelis Heikkilä
Upseerikokelas Janne Starck
Upseerikokelas Eetu Alalahti
Kersantti Vili-Petteri Helenius
Kersantti Tuomas Mattila
Kersantti Jesse Määttä
Kersantti Jari Ruokamo
Kersantti Olli Räsänen
Korpraali Niko Peltonen
Korpraali Konsta Kumpula
Korpraali Jussi Riekkola
Kersantti Jere Kanula
Upseerikokelas Konsta Vähäkangas
Upseerikokelas Eetu Järvinen
Upseerikokelas Kasper Kestilä
Alikersantti Pietari Pöykkö
Jääkäri Sauli Levinheimo
Jääkäri Johannes Saukko
Jääkäri Saku Hekkala
Jääkäri Niklas Hekkala
Upseerikokelas Saku Tukeva
Kersantti Arttu Nurmenniemi
Korpraali Jaakko Heikkilä
Jääkäri Vili Vaahto

Suomeen akkreditoituidut sotilasasiamiehet puolisoineen tutustuivat talvimatkallaan Jääkäriprikaatin toimintaan Sodankylässä ja Rovaniemellä huhtikuussa 2019.

Sodankylän Sattasen kylässä Jänkijääkärien muistomerkillä paljastettiin 14.6.2019 taulu JR12:n 5.8.1944 Ihantalassa suorittamasta iskuosastohyökkäyksestä, "Lauantaisiivouksesta".

"Jalkaväkirykmentti 12 eli jänkijääkärit perustettiin jatkosotaan Kemijärvellä 1941 ja se kotiutettiin Sodankylän Sattasessa taisteltuaan myös Lapin sodassa. JR 12 muodostui pääosin pohjoisen miehistä. Jänkijääkärit kunnostautuivat useassa taistelulajissa ja toimintaympäristössä aina Sallan ja Kiestingin korpisodasta Ihantalassa ratkaisutaisteluihin. Ihantalassa rykmentti sai lisänimekseen "Ihantalalan lukko". Lauantaisiivous oli iskuosastohyökkäys, jonka tavoitteena oli Kannaksen torjuntataistelun onnistumisen kannalta tärkeän tienhaaran puhdistaminen vihollisen panssarivaunuista ja niiden alle ryhmittyneistä jalkaväkikomppanian sotilaista. Satapäiseen, vapaaehtoisista koottuun iskuosastoon kuului kiväärijoukkueita, pioneerijoukkue ja -ryhmiä ja panssarirykkipartioita. Hyökkäystä tuettiin kranaatinheittimistöllä. Taistelussa toteutui aselajien saumaton yhteistoiminta. Tänä päivänä paljastettava taulu on hieno esimer-

ki veteraanien muiston ylläpidosta ja jakamisesta. Lapin jääkäripataljoonan Tukikomppaniassa koulutetaan tänä päivänä pioneereja, panssarintorjuntamiehiä ja kranaatinheitinmiehiä. Tukikomppania vaalii JR12:n "Lauantaisiivous"-taistelun muistoa jakamalla Ihantala-puukkoja ansioituneille varusmiehille saapumiserittäin Sattasessa Jänkijääkärien muistomerkillä", totesi kapteeni Jaakko Kuivila tilaisuudessa pitämässään puheessa.

Upseerikokelaat esittelivät "Lauantaisiivouksen" taistelun kulkua oman aselajinsa näkökulmasta.

Tammikuussa 2019 Jääkäriprikaatissa Lapin jääkäripataljoonassa palveluksen aloittaneiden varusmiesten sotilasvala- ja sotilasvakuutustilaisuus järjestettiin Sodankylän varuskunnassa 16.2.2019. Sotilasvalan ja sotilasvakuutuksen esilukijana toimi Rovaniemen hovioikeuden presidentti Marianne Wagner-Prenner.

Tammikuussa 2019 Jääkäriprikaatissa Rovaniemen ilmatorjuntapatteristossa palveluksen aloittaneiden varusmiesten sotilasvala- ja sotilasvakuutustilaisuus järjestettiin Rovaniemen varuskunnassa 15.2.2019. Sotilasvalan ja sotilasvakuutuksen esilukijana toimi Rovaniemen kaupunginjohtaja Esko Lotvonen.

Heinäkuussa 2019 Jääkäriprikaatissa Sodankylässä ja Rovaniemellä palveluksen aloittaneiden varusmiesten sotilasvala- ja sotilasvakuutustilaisuus järjestettiin Kemijärvellä 9.8.2019.

Sotilasvalan ja sotilasvakuutuksen esilukijana toimi Kemijärven kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Veikko Niemelä.

Hyvinvoiva henkilöstö on organisaation voimavara

| Liikuntakasvatusaliupseeri, ylikersantti Essi Fonselius

Työssä jaksamisen merkitys korostuu yhä enemmän nykyajan työelämässä, joka voi ajoittain olla hyvin hektistä ja nopeatempoista. Toimintakyvyllä on tärkeä rooli osana ihmisten hyvinvointia.

Työssä jaksetaan paremmin, kun työntekijä kokee olevansa riittävän hyvässä kunnossa niin fyysisesti kuin psyykkisestikin. Fyysinen aktiivisuus ja liikunnan harrastaminen tukevat kokonaisvaltaista hyvinvointia niin työssä kuin vapaa-ajallakin.

Jääkäriprikaatin henkilöstö on liikkuvaista sorttia. Tästä esimerkkinä on kaksi tarinaa, joiden pääroolissa ovat pyöräilevä majuri ja kiekkoilevat kuljettajat. Esimerkkitapaukset kannustavat liikkeelle koko työyhteisöä.

Lihavoimalla mittariin 7200 kilometriä

Kilometrikisa tunnetaan työyhteisöjen, seurojen, yhdistysten, harraste- ja kaveriporukoiden leikkimielisenä kisailuna, jossa joukkueen jäsenet pitävät kirjaa pyöräilykilometreistään tai -minuuteistaan. Kaikki kilometrit ja minuutit kartuttavat joukkueen saldoa. Kilometrikisassa on viisi eri sarjaa: piensarja, suursarja, tehosarja, sähköpyöräsarja ja kuntasarja. Perimmäisenä tarkoituksena on innostaa ja aktivoida ihmisiä pyöräilyn pariin.

Kilometrikisa on tuttu juttu myös jääkäriprikaatilaistille. Vuoden 2018 kisaan osallistui Jääkäriprikaatista 22 hengen joukkue. Yksi pyöräilijöistä on majuri Mika Penttinen, jolle kertyi matkamittariin kilometrejä huikkea määrä, hie-

man yli 7 200 kilometriä. Hän osallistui kilpailuun ensimmäistä kertaa, joskin hieman epäroiden.

– Pohjoinen 18 -harjoituksessa komentajamme, eversti Jyrki Kaisanlahti ja sittemmin reserviin siirtynyt, silloinen esikuntapäällikkömme, everstiluutnantti Reima Vanhanen ottivat kilometrikisan puheeksi. Aluksi en ajatellut osallistua kilometrikisaan, koska kolmen varsin vakavan liikenneonnettomuuden myötä olin joutunut vähentämään pyöräilyä liikuntamuotona merkittävästi. Tosin viime talvena hiihtoharrastuksen uudelleen aloittamisen myötä eri kolareista johtuvat selkä- ja polvikivut olivat helpottaneet niin paljon, että myös pyöräily ilman kipuoireita oli tullut mahdolliseksi. Näin ollen, koska ”hulluahan” ei tarvitse liikaa yllyttää, innostuin pienen pohdinnan jälkeen kilometrikisasta, johon

ilmoittauduin mukaan toukokuun loppupuolella, Penttinen kertoo.

Ahkera pyöräilijä kerrytti kilometrejänsä 1.5.–21.9.2018 välisenä aikana. Ennen touko- ja kesäkuun harjoitusrupeamaa Penttinen ehti pyöräillä muutaman lenkin.

– Varsinainen kilometritehtailu alkoi kuitenkin kunnolla vasta kesäkuun viimeisellä viikolla, jolloin kevään ja alkukesän harjoitukset olivat ohi, Penttinen tuumaa. Pyöräilykilometrit kertyivät Kainuun, Oulun, Rovaniemen, Sodankylän ja Kaamasen akselilla.

– Pyöräilymatkat maantiepyörällä vaihtelivat noin 30–190 kilometrin välillä ja maastopyörällä noin 10–60 kilometrin välillä. Karkeasti arvioiden polkemistani kilometreistä liki 7000 tuli maantiepyörällä ja noin 250 maastopyörällä. Eritoten maantiepyörällä ajettujen lenkkien pituuksien suuri vaihteluväli selitty työpäivien ja vapaapäivien vaikutuksella niihin, Penttinen summaa.

Jääkäriprikaatin joukkue pyöräili kisassa kaiken kaikkiaan 26761,5 kilometriä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että bensaa säästy 1873 litraa ja hiilidioksidia 4682 kilogrammaa. Pyöräilypäiviä joukkueelle kertyi yhteensä 797 ja pyöräilypäivien keskiarvo oli 36,23 päivää per osallistuja. 26761,5 kilometrin tulos toi joukkueelle piensarjan sijoituksen 342. Sarjaan oli ilmoittautunut hieman yli 2200 joukkuetta.

Varustus kuntoon

Paljon pyöräilevä Penttinen haluaa muistuttaa kaikkia pyöräilykypärän tärkeydestä.

– Se on kuitenkin halpa ja toimiva liikennevakuutus, jossa bonukset eivät pienene, vaan päinvastoin.

Aloittelevaa pyöräilijää tai pyöränhankintaa suunnittelevaa Penttinen neuvoisi valitsemaan omaan käyttötarkoitukseen soveliaimman kulkuvälineen.

– Näennäisestä helppoudesta huolimatta itselleen sopivimman pyörämallin hankinta voi olla haastavaa, koska nykyään pyörien kirjo on laaja, vaihdellen muun muassa sähkö-, maasto- ja maantiepyö-

ristä aina erilaisiin hybridipyöriin unohtamatta niin sanottuja peruspyöriä, vaihteilla tai ilman. Kallein ei todellakaan ole aina paras, eikä tietty erikoispyörä välttämättä ole tarpeeksi monikäyttöinen, Penttinen muistuttaa.

Vaikka kypärällä ja toimivalla pyörällä pääsee jo pitkälle, pyöräilymukavuuteen ja liikenneturvallisuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat myös kelinmukainen vaatetus ja näkyvyys. Penttinen suosittelee käytettäväksi tuulta pitäviä asusteita. Heijastimet ja ajovalot ovat luonnollinen osa kokonaisuutta.

– Viimeisenä vinkkinä haluan nostaa esiin pyöräilyn erinomaisuuden ryhmäliikuntamuotona. Porukalla pyöräily onnistuu hyvinkin eritasoisten polkijoiden kesken, jossa jokaiselle löytyy sopiva rooli joko peesaussakissa tai vetojuhtana, Penttinen kannustaa.

Mikäli olet ”pyörällä päästäsi” ja kilometrikisa kiinnostaa, tutustu kisan sivuihin osoitteessa www.kilometrikisa.fi.

Kuljetuskeskuksissa innostuttiin kiekkoilusta

Liikunta, pieni kilpailuhenkisyys ja yhdessä tekeminen tuovat virtaa ja intoa työyhteisöön. Tästä on näyttöä Jääkäriprikaatissakin, kun Kuljetuskeskus 1 (Sodankylä) ja Kuljetuskeskus 2 (Rovaniemi) saivat idean yhteistoimintatilaisuuden järjestämisestä, jossa keskiössä on jääkiekko.

– Ajatus jääkiekkopelin järjestämisestä lähti liikkeelle ollessamme Tievassa tela-ajoneuvon kenttäkoulutusharjoituksessa. Mietimme Alatormäsen Tommin (Kuljetuskeskus 1:n päällikkö) kanssa, miten saisimme porukkaa liikkeelle ja yhdessä tekemään, Kuljetuskeskus 2:n päällikkönä työskentelevä kapteeni Pasi Säkkinen kertoo. Säkkinen keksi lajiksi jääkiekon, johon joukkueet muodostaisivat molemmat kuljetuskeskukset.

– Ensin moni vastusti ajatusta, mutta kun pelasimme ekat pelit

Kemijärvellä joulun alla 2017, idea oli myyty, Säkkinen muistelee.

Tähän mennessä pelejä on pelattu neljään otteeseen: kaksi kertaa Kemijärvellä, kerran Kittilässä. Toistaiseksi Kuljetuskeskus 1 on vienyt kaikki pelit.

– Sodankylä on ollut hienokseltaan niskan päällä. Tämä johtunee suuremmasta henkilömäärästä, ja onhan siellä kentällinen entisiä kiekkolegendoja, Säkkinen pohtii. Seuraava ”kukekamppailu” järjestetään keväällä Kuusamossa.

– Nämä ovat todella hyviä työyhteisön henkeä kohottavia tilaisuuksia. Porukassa tekeminen on mukavaa, ja kannustaaan tämä ihmisiä liikkumaan pilke silmäkulmassa, Säkkinen sanailee.

Sodankylässä jääkiekkoa pääsee pelaamaan myös työajalla. Jääkäriprikaatin jäävuoro on torstaisin paikallisella jäähallilla.

Liikunta ja urheilu

| Liikuntakasvatusupseeri kapteeni Jarmo Salmi

Suunnistuksen sotilaiden SM ja PM-kilpailut

Vuoden 2018 kovin ponnistus järjestelyiden osalta Jääkäriprikaatilla olivat suunnistuksen sotilaiden SM- ja PM-kilpailut. Kilpailut käytiin henkilökohtaisten matkojen ja PM-viestin osalta Rovaniemellä Valajaskosken alueella sekä partio-kilpailun osalta Rovajärvellä Sarrijärven alueella.

Henkilökohtaisten matkojen ja PM-viestikilpailun järjestelyissä Jääkäriprikaati teki yhteistyötä Ounasvaaran Hiihtoseuran kanssa. Yhteistyö sujui loistavasti josta kiitos Ounasvaaran Hiihtoseuralle. Kiitos myös prikaatin omalle väelle hyvästä työstä kilpailuiden järjestämisessä.

Ammunnan sotilaiden SM-kilpailut

Jääkäriprikaatin ampumajoukkue menestyi erinomaisesti Panssari-prikaatin järjestämässä ammunnan sotilaiden SM-kilpailuissa. Jääkäriprikaatin ampujat saavuttivat yhteensä 12 henkilökohtaista mitalisijaa. Yleismestaruuspisteissä Jääkäriprikaati oli toinen.

Henkilökohtaisissa lajeissa mestaruuden voittivat naistensarjan rynnäkkökivääri 6+6+6 laukausta jääkäri Essi Hänninen. Naistensarjan rynnäkkökivääri 3x5 laukausta alikersantti Anna-Sofia Suopajärvi ja sarjan VM alikersantti Markus Suominen.

Ylikersantti Juho Autio ampui kultamitalit 300 metrin vakiokiväärin 3x20 laukausta ja 300 metrin vakiokiväärin pika-ammunta 3x20 laukausta. Hopeaa Juho ampui 50 metriä kivääri 3x20 laukausta kilpailussa. Näiden tulosten myötä Juho valittiin kilpailuiden parhaaksi kivääriampujaksi.

Muita henkilökohtaisten lajien mitalisteja olivat alikersantti Markus Suominen, jääkäri Satu Sarre, jääkäri Essi Hänninen, alikersantti Teemu Alatalo, alovak Maaret Laakso.

Henkilökunnan rynnäkkökiväärin joukkuekilpailussa luutnantti Otto Känsälä, ylikersantti Tommi Keränen ja luutnantti Sampo Suihkonen sijoittuivat toiseksi. Isopistoolin joukkuekilpailussa majuri Antti Jokinen, kapteeni Nuutti Tarvainen ja luutnantti Otso Könönen sijoittuivat toiseksi.

Rynnäkkökiväärin 3 x5 laukausten joukkuekilpailussa alikersantti Markus Suominen, alikersantti Teemu Alatalo ja jääkäri Kalle Lassila voittivat mestaruuden Varusmiesten rynnäkkökiväärin 6+6+6 laukausten joukkuekilpailussa alikersantti Markus Suominen, alikersantti Juulia Yliheikkilä ja alikersantti Riku-Petteri Höynälä sijoittuivat kolmanneksi.

Varusmiesten vakiokiväärin 20 laukausten makuu joukkuekilpailussa jääkäri Kalle Lassila, alikersantti Sauli Paso ja alikersantti Riku-Petteri Höynälä sijoittuivat kolmanneksi.

Vakiokiväärin 300 metrin 3x20 laukausta joukkuekilpailussa Jääkäriprikaati oli kolmas. Jääkäriprikaati sijoittui toiseksi isopistoolin 25 metrin 30+30 laukausten joukkuekilpailussa.

Jääkäriprikaatin syyskauden kilpailut ja tulokset

Jääkäriprikaatissa kilpailtiin vuoden 2018 jälkimmäisellä puoliskolla henkilökohtaisista sekä yksikkökohtaisista paremmuuksista ammunnoissa, suunnistuksessa, esteratakilpailussa sekä Jeesiön pyöräkilpailussa.

Ampumamestaruskilpailut

RK 4+4+4ls
Varusmiehet

1. Jääkäri Ville Piekkari 111
2. Tykkimies Topias Häkli 105
3. Tykkimies Henri Seppä 104

Naiset

1. Jääkäri Pinja Kangosjärvi 91
2. Alikersantti Anna-Sofia Suopajärvi 87
3. Jääkäri Essi Huovinen 69

RK 3x5ls
Varusmiehet

1. Jääkäri Kalle Lassila 119
2. Alikersantti Teemu Alatalo 117
3. Jääkäri Erik Salmela 116

Naiset

1. Alikersantti Anna-Sofia Suopajärvi 78
2. Jääkäri Maaret Laakso 76
3. Jääkäri Pinja Kangosjärvi 60

RK 4+4+4ls
Henkilökunta

1. Luutnantti Otto Känsälä 110
2. Väapeli Mikko Ojala 107
3. Yliluutnantti Henrik Rundgren 106

RK 10ls
Henkilökunta

1. Luutnantti Otto Känsälä 96
2. Väapeli Mikko Ojamaa 95
3. Yliluutnantti Hannu-Pekka Uutela 95

Palveluspistooli 1
Henkilökunta

1. Väapeli Juha-Matti Lehti 96
2. Väapeli Mikko Ojamaa 94
3. Majuri Stenka Schroderus 93

Palveluspistooli 2
Henkilökunta

1. Majuri Jouni Huhtinen 84
2. Insinööriyliluutnantti Pasi Aho-la 76
3. Luutnantti Arttu Siekkinen 73

Ammunnan joukkuekilpailu

1. Tukikohtakomppania 793 pistettä
2. 2.Jääkärikomppania 779 pistettä
3. 3.Jääkärikomppania 750 pistettä

Partiosuunnistus

B-sarja

1. 1.JK 2 (Lohi, Mansikkamäki, Ojutkangas ja Kumpulainen)
2. TUKIK 3 (Hautaniemi, Karppinen, Pitkänen ja Posio)
3. TKKK (Jurvakainen, Illikainen, Tahkola ja Svensk)

C-sarja

1. TUKIK (Kuivila, Sulasalmi, Ollikainen ja Turpeinen)
2. 1.ITPTRI (Lemberg, Nevala, Silander ja Kaksonen)

Suunnistus

Henkilökunta yleinen 6,4 km

1. Yliluutnantti Jani Toivanen 0:38:29
2. Everstiluutnantti Arto Vaarala 0:41:43
3. Yliluutnantti Janne Mäenpää 0:43:27

Varusmiehet 2,6 km

1. Joel Nevalainen (2.ITPTRI) 0:27:33 ja Kalle Kariniemi (TKKK) 0:27:33 (jaettu sija)
3. Risto Fagerholm (TKKK) 0:27:41

Naiset 4,1 km

1. Teea Karjalainen (2.JK) 0:39:38
2. Maaret Laakso (3.JK) 0:41:01
3. Terhi Kahila (3.JK) 0:47:32

Suunnistuksen joukkuekilpailu

1. 2.ITPTRI 2:12:05
2. 2.JK 2:13:23
3. TUKI 2:21:36

Esteratakilpailu

Varusmiehet

1. Jääkäri Arttu Leppänen 0:02:20
2. Jääkäri Tommi Hiltunen 0:02:21
2. Jääkäri Jaakko Romppainen 0:02:21

Naiset

1. Tykkimies Stiina Palomaa 0:05:05
2. Jääkäri Teea Karjalainen 0:05:23

Henkilökunta

1. Luutnantti Antti Palokangas 0:02:23
2. Kapteeni Jaakko Jokela 0:02:46
3. Kapteeni Heikki Luusua 0:03:02

Joukkuekilpailu

1. 2.JK 0:07:02
2. 1.JK 0:08:03
3. TKKK 0:08:05

Jeesiön lenkki polkupyöräkilpailu

1. Jääkäri Joonas Salmi 2:09:35
2. Jääkäri Antti Suomela 2:10:33
3. Jääkäri Veikka Hintsala 2:11:01

Yksikkökilpailu

1. 1.JK 2:24:41
2. 2.JK JOTU 2:25:18
3. 2.JK VYKS 2:35:56

Muut palkit

Vuoden päätöspuhutellussa palkittiin seuraavat tahot liikuntalan palkinnoilla:

- Vuoden liikuntateko: JPR jalkapallojoukkue, joukkue sijoittui hopealle sotilaiden jalkapallon SM-ampumakilpailussa. Kiertopalkinto ja henkilökohtainen palkinto joukkueen valmentajille LTN Juho Hartikainen ja YLIK Juho Pernu
- 2018 eniten fyysistä kuntoa nostonut työpiste: HUOLTO-KESKUS 2.
- 2018 kovakuntoisin ja kenttäkelpoisin työpiste: LAPIN ALUETOIMISTO

Sotilaiden hiihdon Suomenmestaruuskilpailut 2019

Keväällä 2019 Jääkäriprikaati järjesti sotilaiden hiihdon Suomenmestaruuskilpailut. Järjestelyt onnistuivat jälleen mainiosti jo varsin rutinoituneella koneistolla. Maaliskuun aurinkoisessa, joskin hieman tuulisessa säässä maastohiihdon ja ampumahiihdon mestaruudet ratkottiin Kommattivaarassa. Varuskunnan alueella kilpailtiin rynnäkkökivääriampumahiihdon, partiohiihdon ja sotilassuksisarjan maastohiihtomestaruuksista.

Kilpailuissa Kainuun prikaati menestyi odotetusti parhaiten. Jääkäriprikaatin joukkue oli yleismestaruuspisteissä sijalla 12. Henkilökohtaisesti parhaiten menestyivät kapteeni Jaakko Jokela sijoittumalla sijalle 5. rynnäkkökivääriampumahiihdossa (M35). Jääkäri Markus Vinkka sijoittui kuudenneksi varusmiesten sotilassuksisarjassa.

Jääkäriprikaatin kevätkauden kilpailut ja tulokset

Rynnäkkökivääriampumahiihto:

Yleinen sarja:

1. Yliluutnantti Jani Toivanen
2. Kapteeni Jaakko Jokela
3. Yliluutnantti Otso Könönen

Varusmiehet:

1. Alikersantti Veikka Salmi
2. Jääkäri Juho Juuruspolvi
3. Tykkimies Kaapo Lepojärvi

Sotilassuksisarja:

1. Upseerikokelas Tommi Hiltunen
2. Upseerikokelas Emil Lehto
3. Korpraali Jussi Riekkola

Joukkuekilpailu:

1. 2.Jääkärikomppania (luutnantti Antti Palokangas, kokelas Tommi Hiltunen, Kokelas Emil Lehto, korpraali Jussi Riekkola)
2. 2. Ilmatorjuntapatteri (yliluutnantti Jani Toivanen, tykkimies Pauli Alakärppä, tykkimies Julius Näätäsaari, tykkimies Oskari Kujala)
3. Tukikomppania (yliluutnantti Otso Könönen, jääkäri Launonen, jääkäri Koivukangas, jääkäri Alasaukko-oja)

Partiohiihto:

A. Sarja:

1. 2.Jääkärikomppania (luutnantti Palokangas, kokelas Hiltunen, kersantti Määttä, alikersantti Salmi)
2. 1.Jääkärikomppania (luutnantti Åman, kokelas Jaakko, alikersantti Klasila, alikersantti Viitasaari)
3. Tukikohtakomppania (ylikersantti Virrankari, alikersantti Posio, alikersantti Siipola, jääkäri Anttila)

B.Sarja:

1. 2.Jääkärikomppania/3 (kokelas Lehto, jääkäri Alakärppä, korpraali Keskikuru, jääkäri Huusko)
2. Tukikomppania/2 (alikersantti Pöykkö, jääkäri Hekkala, jääkäri Hintsala, jääkäri Blauberg)
3. 2.Jääkärikomppania/1 (alikersantti Leppänen, korpraali Riekkola, korpraali Mertaniemi, jääkäri Salmi)

C.Sarja:

1. 2.Ilmatörjuntapatteri (yliluutnantti Kaikkonen, luutnantti Hietala, kersantti Posio, vänrikki Leipälä)
2. 2.Jääkärikomppania (vänrikki Paavola, vänrikki Kantelinen, kersantti Lassila, kersantti Tapio)
3. 1.Ilmatörjuntapatteri (kapteeni Lemberg, kapteeni Pajula, väapeli Ojamaa, väapeli Leinonen)

Kesäkuussa Jääkäriprikaatin urheilijoita osallistui Vekaranjärvellä sotilas 5-ottelun, ryhmämasterata ja maastojuoksun SM kilpailuihin.

Ryhmämasteratakilpailussa Jääkäriprikaatin joukkue voitti kultaa ja pronssia. Maastojuoksussa sotilasmestari Mika Ojala saavutti pronssia sarjassa M 50.

Ryhmämasterata:

1. Korpraali Kenttälä Vertti, korpraali Mätäsaho Jere, jääkäri Juuruspolvi Juho, tykkimies Alakärppä Pauli
3. Kersantti Häkli Topias, korpraali Miinala Niko, tykkimies Alakärppä Pauli, korpraali Alakärppä Markus

Valmiusyksikkö kaukopartiomarssilla perinteitä kunnioittaen

| Kapteeni Marko Siirtola

Lapin jääkäripataljoonan valmiusvaiheen valmiusyksikkö, 2.Jääkärikomppania suorittaa Itäkairassa kaksi kertaa vuodessa vaativan noin 150 kilometrin mittaisen marssin jalan tai suksin. Marssien reitit mukailevat Erillinen Osasto Savukosken takaa-ajoreittejä jatkosodan ajalta. Pitkien marssien aikana harjoitellaan erätaitoja sekä tutustutaan jatkosodan aikaiseen paikalliseen sotahistoriaan.

Pitkälle marssille ei lähdetä kylmiltään

Jääkäriprikaatin valmiusvaiheen valmiusyksikkö on muodostettu 2.Jääkärikomppanian henkilökunnasta ja varusmiehistä. Kaikki yksikön varusmiehet palvelevat 347 vuorokautta, joista ensimmäiset 5,5 kuukautta ovat koulutusvaihetta ja viimeiset 6 kuukautta valmiusvaihetta. Koulutusvaiheessa kouluttajina toimivat ammattisotilaat siirtyvät valmiusvaiheessa kouluttamiensa joukkueiden toi-

Jääkärimarssin lähtö: 24h ja 100 km edessä.

miviksi joukkueenjohtajiksi ja -varajohtajiksi. Yksikkö osallistuu monipuolisesti erilaisiin taistelu- ja viranomaisharjoituksiin sekä kansainvälisiin harjoituksiin niin kotimaassa kuin ulkomailla. Etenkin valmiusvaiheessa joukkoa harjoitetaan ja valmennetaan niin fyysisesti kuin henkisesti raskaissa harjoituksissa.

Viiden päivän kestoisen kaukopartiomarssi on yksi valmiusyksikön haastavimmista kokeista. Marssin pituus on sekä kesällä että talvella noin 150 kilometriä. Kaukopartiomarssin valmiusyksikkö suorittaa valmiusvaiheensa aikana. Joulukuusta kesäkuuhun valmiudessa oleva joukko suorittaa marssin hiihtäen ja kesäkuusta joulukuuhun valmiudessa oleva yksikkö taas suorittaa marssin jalan. Vaikka marssit ovat jo pituutensa puolesta erittäin haastavia, todellinen haastavuus vaihtelee vuosittain keliolosuhteiden mukaan. Välillä hanki kantaa paremmin, välillä huonommin. Kesällä helteet tai vastavuoroisesti vesisateet aiheuttavat omat haasteensa.

Marssin haastavuudesta johtuen kokeeseen ei lähdetä kylmiltään. Valmiusyksikkökoulutukseen

kuuluu omalta osaltaan marssikoulutus, jossa joukko opetetaan siirtymään pitkiäkin matkoja omalla lihasvoimalla. Marssikoulutuksen perusteet opetetaan jo alokaana peruskoulutuskauden aikana ja osaamista laajennetaan heti valmiusyksikkökoulutuksen koulutusvaiheen alusta lähtien. Ennen valmiusvaiheen aloittamista sotilaiden marssikuntoa testataan jääkärimarssilla, jossa yksilökilpailuna marssitaan taisteluvarustuksessa vuorokauden ajan. Tavoitteena jokaisella on marssia vuorokauden aikana 75 kilometriä. Parhaat yltyvät kesäisin yli 100 kilometrin ja talvisin jopa yli 130 kilometrin taipaleisiin. Jääkärimarssi on yksittäiselle taistelijalle kova koe, jossa menestyminen vaatii itsestään huolehtimista. Huoltoa vaatii niin jalkapohjat kuin pääkoppakin.

Marssi perinneyksikön jäljillä

Kaukopartiomarssin reitit perustuvat jatkosodan aikaisiin partisaanien takaa-ajoihin. Joulukuussa 1942 Pohjois-Suomen erämaakylä ja siviiliväestöä suojaamaan perustettiin Erillinen osasto Savukoski.

Osaston tehtävänä oli myös suomalaisten selustassa liikkuneiden partisaaniosastojen tuhoaminen. Erillinen osasto Savukosken varuskunta sijaitsi Savukosken kirkonkylän läheisyydessä, Kemijoen varressa Saunakangas nimisellä paikalla. Lähes kahden vuoden ajan eränkävintäitaitoiset ja kovakuntoiset Erillinen osasto Savukosken sotilaat lähtivät kiireellisillä hälytyksillä varuskunnastaan tavoittamaan vihollisen selustaan lähettämiä partisaaniosastoja.

Jääkäriprikaati on vaalinut Erillinen osasto Savukosken perinteitä kesästä 1996 lähtien. Aikaisemmin perinteiden ylläpitämisestä ja vaalimisesta vastasi Lapin jääkäripataljoonan Sissikomppania, joka muuten oli valtakunnan viimeinen Sissikomppania. Yksikön nimi muutettiin vuonna 2015 Tiedustelukomppaniaksi ja vuonna 2016 komppania lakkautettiin kokonaan. Vuoden 2018 alusta Erillinen osasto Savukoski määrätti Lapin Jääkäripataljoonan 2.Jääkärikomppanian perinneyksiköksi. 2.Jääkärikomppanian koulutus ja toiminta valmiusvaiheen valmiusyksikkönä sisältää runsaasti samankaltaisuuksia perinnejoukkonsa koulutuksen ja toiminnan kanssa. Valmiusvaiheen valmiusyksikkö kouluttaa ja harjoittaa henkilöstöään vaativissa Pohjois-Suomen olosuhteissa ja tehtävien toteuttaminen on kyettävä tarvittaessa aloittamaan nopeastikin. Yksikön koulutus on myös tavanomaista varusmieskoulutusta monipuolisempaa sekä fyysistä ja psyykkistä suorituskykyä tehokkaasti kehittävä. Erä- ja selviytymistaidot kuuluvat olennaisena osana 2.Jääkärikomppanian henkilöstön koulutukseen.

Keväällä Kuuskusta Siuloivalle

Kevään kaukopartiomarssi mukailee niin sanottua Mikkelitunturin takaa-ajoa, jossa Erillinen osasto Savukosken sotilaat ajoivat takaa noin sadan hengen vahvuista partisaaniosastoa keväällä 1944. Sillä kertaa partisaaniosaston jäljet huomattiin ennen kuin se ehti tehdä iskua suomalaisiin kyliin. Takaa-ajo alkoi Nousun kylän tienoilta ja sitä jatkui noin 150 kilomet-

Rajan yliväpeli evp Pertti Kallio opettaa valmiusyksikön sotureille perinteisen rakotulen rakentamisen.

rin matkan ja neljän vuorokauden ajan välillä taistellen lähes silloiselle valtakunnan rajalle saakka. Vihollisen osastoa ei saatu kokonaan tuhattua, vaikkakin sille aiheutettiin muutaman kymmenen miehen tappiot. Omiltakaan tappioita ei välttytty, haavoittuneiden joukossa oli myös yksi maineikkaimista Erillinen osasto Savukosken sotilaista, Mannerheimristin ritari nro. 72, luutnantti Olavi Alakulppi.

Vuosittain kevään kaukopartiomarssi alkaa valmiusyksikön sepeleen laskulla Kuuskussa partisaanien uhrin muistomerkillä. Harjoitusta edeltävänä päivänä valmiusyksikölle on kirjailija ja sotahistorioitsija Veikko Erkkilän pitämällä oppitunneilla taustoitettu Neuvostoliiton jatkosodan aikaista partisaanitoimintaa. Samalla yksikölle on esitelty jatkosodan aikaisista suomalaista ja neuvostoliittolaista aseistusta. Muistotilaisuuden jälkeen valmiusyksikkö ryhmittyy Saunakangalle ja tutustuu samalla Erillinen osasto Savukosken varuskuntaan.

Varsinainen marssi käynnistyy varhain seuraavana aamuna, jolloin valmiusyksikkö aloittaa hiihtomarssin Nousun kylän liepeiltä. Ensimmäisen päivän etappi on noin 35 kilometrin mittainen. Päivän ai-

kana tutustutaan jatkosodan aikaisiin kenttävärtioihin ja harjaannetaan vihollisosaston hiihtojälkien havainnoinnissa. Takaa-ajon ensimmäinen yö vietetään tulilla Pesosjängänvaarassa, jossa Erillinen osasto Savukoski aikanaan sai vihollisen mottiin. Muutaman tunnin pysähdyksen jälkeen motti purkaantui ja takaa-ajo jatkui noin 30 kilometrin matkan Kullavaaran alueelle. Kullavaarassa joukko yöpyy rakotulilla luonnon materiaaleista rakennetuissa laavuissa. Kolmas marssipäivä on noin 25 kilometrin mittainen ja se päättyy Siuloivatunturin juurelle, jossa joukko majoittuu lumikieppeihin. Neljäntenä marssipäivänä joukko tutustuu Siuloivan päältä Tenniöjoen taisteluun. Varsinaisen takaa-ajon seuraaminen päättyy tähän, sillä jatkosodan aikainen takaa-ajoreitti jatkui nykyisen valtakunnan rajan toiselle puolelle. Siuloivalta yksikkö hajaantuu ja siirtyy joukkueittain noin 25 kilometrin matkan Takkaselkätunturin eteläpuolelle, jossa majoitutaan viimeiseksi yöksi lumikammeihin.

Viimeisenä marssipäivänä suoritetaan noin 20 kilometrin mittainen joukkueiden välinen kilpamarssi Kuskoivatunturin päälle. Kuskoivan päällä marssin suorit-

Kaukopartiomarssi päätty Kuskoivan laella rajakasteeseen. Kuva kevään 2019 kaukopartiomarssilta.

taneet saavat rajakasteen, joka on Lapin Jääkäripataljoonan edeltäjäjoukon, Jääkäripataljoona 1:n perinne Terijoelta 1920-luvulta.

Kesällä Seitajärven partisaani-iskuun tutustuen

Kesän kaukopartiomarssi seuraa Seitajärven partisaani-iskusta käynnistynyttä takaa ajoa. Harjoitus alkaa Seitajärveltä, jossa valmiusyksikkö laskee seppeleen partisaani-iskun uhrien muistomerkille. Seppeleen laskun jälkeen joukko tutustuu Seitajärvellä iskun kulkuun kirjailija Veikko Erkkilän johdolla. Mahdollisuuksien mukaan samalla tavataan iskusta selvinneitä siviileitä. Partisaani-iskuun tutustumisen jälkeen joukko ryhmittyy Saunakankaalle valmistautumaan haastavaan koitokseen.

Erillinen osasto Savukosken varuskunnassa vietetyn yön jälkeen valmiusyksikkö aloittaa marssin Seitajärven kylästä, josta ensiksi marssitaan muutaman kilometrin matka Paavonmaan muistomerkille. Paavonmaassa valmiusyksikkö laskee seppeleen paikalle teloitettujen kyläläisten muistoksi. Ensimmäisen päivän marssi päättyy noin 40 kilometrin päähän Kairiojen

eräkeskuksen maastoon, jonka tie-noilla myös Erillinen osasto Savukosken miehet aikoinaan pysähtyivät levolle. Toisena päivänä marssia jatketaan Kairiojen eräkeskuksen emännän valmistaman herkullisen päätämin jälkeen Järvijängjärven taistelupaikalle, jossa takaa-ajajat ensimmäistä kertaa tavoittivat partisaanit. Vielä löydettävissä oleviin taistelupaikkoihin tutustutaan huolella ennen marssin jatkamista seuraavalle yöpymispaikalle Kemijokivaralle. Toisena päivänä kävelyä tulee yhteensä noin 35 kilometriä. Kolmantena marssipäivänä joukko tutustuu Kemijoen ylityspaikkaan, johon takaa-ajajat saivat tuhottua yhden partisaaniryhmän. Taistelupaikkaan tutustumisen jälkeen joukko siirtyy noin 15 kilometrin matkan Reutuvaaran vanhalle savottakämpälle, jossa vietään ansaittua huoltopäivää saunomisen merkeissä.

Neljännän marssipäivän aluksi valmiusyksikkö tutustuu Petäjä-Raatelmaselässä sijaitsevaan partiisaanien tukikohtaan. Ympäripuolustettavaksi rakennetusta tukikohdasta on selvästi löydettävissä useita kymmeniä taisteluasemia. Partisaanien tukikohdasta matka jatkuu joukkueittain ha-

jaantuneena noin 40 kilometrin päähän Verkkomaselkään, jossa viimeinen yö vietetään Värriöjen varrella. Viimeisenä marssipäivänä tutustutaan Kieroharjun murhapaikkaan, jossa partisaanit teloittivat viimeiset Seitajärveltä viemänsä vangit. Samalla Sotavainajien etsintäryhmän Lapin osaston edustaja kertoo uhrien löytymisestä sekä ylipäänsä sotavainajien etsinnästä. Paikalle lasketaan seppele, jonka jälkeen joukkueet aloittavat kilpamarssin kohti Kuskoivaa ja rajakastetta.

Perinteiden vaalimista osana koulutusta

Lapin jääkäripataljoonan joukot ovat jo vuosikymmenten ajan toteuttaneet perinteiden vaalimista osana jokapäiväistä koulutustaan. Tästä esimerkkinä mainittakoon muun muassa jokaisen saapumiserän suorittama valamarssi sekä vuosittain järjestettävä Jeesiön lenkki -polkupyöräilykilpailu. Perinteiden vaaliminen ei ole pelkästään historian opettamista oppitunneilla vaan se voidaan mielenkiintoisella tavalla yhdistää joukon kouluttamiseen ja suorituskyvyn kehittämiseen. Kaukopartiomars-

Kesällä 2019 valmiusyksikkö osallistui kaukopartiomarssin aluksi Seitajärven partisaani-iskun 75-vuotismuistotapahtumaan.

Kesän kaukopartiomarssilla ylitettiin useita Itäkairan vesistöjä.

si on tästä oiva esimerkki. Saadun palautteen perusteella marssia pidetään yhtenä varusmiespalveluksen haastavimpana, mutta samalla myös mielenkiintoisimpana koitoksena.

Valmiusyksikkö kiittää kaukopartiomarssin koulutuksellisesta tuesta kirjailija Veikko Erkkilää, rajan ylivääpeli Pertti Kalliota sekä Sotavainajien etsintäryhmän Lapin osastoa. Huollollisesta tuesta kiitämme Kairiojen Eräkeskusta, Metsähallitusta, Savukosken kuntaa sekä Sodankylän Sotilaskotiyhdistystä. Erityiskiitos kokemusten jakamisesta Sirkka Lakelalle.

Lapin jääkäripataljoona

| Lapin jääkäripataljoonan komentaja, everstiluutnantti Ville Valkeinen

Heinäkuun saapumiserä on jo koulutuksessa kun tätä kirjoitan. Tammikuun saapumiserä on osiltaan siirtynyt reserviin ja johtajat ovat päässeet toteuttamaan saamiaan oppeja ja tammikuussa palvelukseen astuneiden muodostama valmiusyksikkö on ottanut vastuun vuoden loppuun asti. Syksyllä jatkuu koulutus nousujohteisesti kohti joukotuotannon tavoitteita.

Kokonaisuutena vuosi 2019 on sujunut hyvin, jopa erinomaisesti. Koulutus on sujunut perinteisissä merkeissä, joissa lähdettiin yksittäisen taistelijan taidoista kohti partion ja ryhmän taistelun opettelua. Tästä on edetty kohti joukkueen ja komppanian taistelua ja isommissa harjoituksissa päästiin keväällä pataljoonan kokonaisuuksiin - sama tulee tapahtumaan syksyllä 2019. Lopputuloksena tulee olemaan tehtäviinsä kykenevä joukko, jolla on riittävä koulutus toteuttamaan sille annetut tehtävät.

Lapin jääkäripataljoonan organisaatio on monipuolinen ja mahdollistaa jalkaväen tärkeimpien joukkojen, ja näitä tukevien elementtien, kouluttamisen pohjoisen alueen vaatimuksiin. Kaikkina vuodenaikoina etäisyydet ovat pitkiä, mikä vaikeuttaa huollon toteutusta ja edellyttää joukoilta tavallista suurempaa omavaraisuutta sekä kykyä itse ratkaista ongelmia. Eri aselajien yhteistoiminta on koulutuksen keskeisiä tavoitteita. Koulutuksessa tulee muodostua osaaminen kaikkien aselajien yhteistoiminnan nivottamiseen osaksi kokonaisuutta. Tässä viitekehityksessä johtajien oma-aloitteinen toiminta on keskeinen vaatimus, ja koulutuksen tavoite. Se edellyttää tehtävätaktiikkaa.

Tehtävätaktiikan kouluttaminen on keskeisiä periaatteita, joita tulisi saada koulutettua varusmiespalveluksessa. Toimivan sotajoukon kannalta se on keskeinen vaatimus. Kuitenkin sen kouluttamisessa on haasteena palvelusajan lyhyt kesto, varusmiesten siirtyminen heille vieraaseen kulttuuriin

i.e. Puolustusvoimiin ja koulutettavan viitekehityksen hahmottamisen vaikeus.

Tehtävätaktiikassa on mielestäni keskeistä alaisten ja esimiesten välillä vallitseva luottamus, joka perustuu jo lähtökohtaisesti toisen henkilön tuntemiseen. Samalla pitäisi varusmiespalvelusta suorittavan saada asemoitua itsensä uuteen kulttuuriin, jossa kokonaisuus ratkaisee enemmän kuin yksilön henkilökohtainen etu. Tämän lisäksi tulee oppia uudet laitteet ja asejärjestelmät sekä niiden turvallinen ja tehokas käyttö. Tämä vaatii niin motorista oppimista kuin teoreettista ymmärtämistä sekä fyysistä kuntoa tehtävien toteuttamiseen.

Kaikki edellä mainittu tulisi yhdistyä ymmärrykseksi taistelukentästä ja miten siellä saa toteutettua oma osuus ylemmän johtoportaan haluamasta loppuasetelmasta. Edellytyksenä ovat selkeät tehtävät ja kyky ymmärtää milloin pitää toimintaa muuttua, jotta päästään haluttuun loppuasetelmaan - ei mikään helppo asia ymmärtää ja toteuttaa oikein, edes kantahenkilökunnalle. Jotta tämä olisi mahdollista, tulee ymmärtää ylemmän johtoportaan tapa sotia ja millaisia suorituskykyjä sillä on käytössä. Omien asejärjestelmien ominaisuudet tulee tuntea sekä erityisesti niiden turvallinen käyttö.

Northern Wind 19 -harjoitus

Kevään aikana oli, normaalin koulutuksen lisäksi, suurena kokonaisuutena Northern Wind 19 -harjoitus. Lapin jääkäripataljoona osallistui harjoitukseen valmiusyksiköllä sekä olemalla johtovastuussa harjoitukseen kohdennetussa suomalaisessa taisteluosastossa. Suomalaisia joukkoja harjoitukseen osallistui, Lapin jääkäripataljoonan valmiusyksikön lisäksi, Kainuun prikaatista, Pansari prikaatista ja Porin prikaatista. Näistä muodostettiin suomalainen taisteluosasto - osaksi Ruotsalaista prikaatia. Harjoitus oli kaksipuoleinen, simulaattoreilla toteutettu harjoitus. Harjoituksen erityispiirteinä oli täysin vapaa taistelukenttä, jossa taistelun ajankohtia, osapuolten toimia ja joukkojen käyttöä ei rajoitettu tai suunniteltu sopimaan vastustajan toimintaan. Molemmilla osapuolilla johtajat tekivät omat päätöksensä ja johtivat joukkojaan ylemmän johtoportaan antamien tavoitteiden mukaisesti. Omat ja vastustajan ratkaisut vaikuttivat lopputulokseen. Harjoitus oli todella opettavainen ja samalla harjoitus myös todisti Puolustusvoimien pystyvän kouluttamaan varusmiehistä suorituskykyisiä joukkoja, jotka joiden suorituskyvyssä ei ole eroa ammattiarmeijoiden sotilaisiin. Lopputuloksena Northern Wind -harjoitus sujui Suomen osal-

ta erinomaisesti. Joukko toteutti sille annetut tehtävät ja menestyksellisesti. Jos välillä tuntui hankalalta ja tuskaiselta, niin toisella puolella asiat olivat vielä tuskallisempia - se vain usein unohtuu, että vihollisellakin on omat vaikeutensa. Hyvin sujunut harjoitus ei kuitenkaan anna aihetta tuodittautua tyytyväisyyteen, vaan harjoituksessa tehtyjä havaintoja tulee hyödyntää koulutuksen kehittämisessä ja suuntaamisessa sellaisiin osa-alueisiin joissa on eniten kehitettävää. Koska joukko on hyvä, niin se vaatii jatkuvaa harjoittelua ja kehittämistä.

| Majuri Mika Lokka

Monikansallinen Bold Quest 19.1 testaus- ja todentamistapahtuma Suomessa huhti-toukokuussa 2019.

Kyseessä ei ollut siis perinteinen sotaharjoitus, vaan osallistujamaille vapaaehtoinen mahdollisuus tuoda johtamisjärjestelmänsä osia yhteiseen testaustapahtumaan. Osallistujia vastaanotettiin 13 maasta, joista suurimmat osastot saapuivat Yhdysvalloista, Norjasta, Ruotsista, Tanskasta ja Ranskasta. Lisäksi tietoverkon välityksellä tapahtumaan osallistui eri maiden johtamisjärjestelmiä Suomen ulkopuolella. Tapahtumassa testattiin ja todennettiin Puolustusvoimille tärkeiden yhteisen tulenkäytön johtamis- ja valvontajärjestelmien teknistä yhteensopivuutta sekä omia toimintatapojamme monikansallisessa toimintaympäristössä. Koko tapahtuman monikansallinen johtokeskus perustettiin Jääkäriprikaatiin Sodankylän varuskuntaan. Tapahtuman johti kenraalimajuri Pasi Jokinen.

Monikansallinen johtokeskus autohallissa

Ei osattu aavistaa 2018 alkutalvesta sitä työn määrää, mikä Jääkäriprikaatia odotti, kun BQ 19.1 järjestelyorganisaatio ensimmäisen kerran saapui maastontiedusteluun Sodankylään. Tässä vaiheessa paikkaa ei vielä oltu päätetty ja ensimmäinen tapaaminen kului Sodankylän varuskuntaa kiertäessä ja tiloihin tutustumassa. Elokuvasalin ja kasarmin nähtyään vieraat kysyivät, olisiko missään minikäänlaista suurta avointa hallitilaa. Vastasin puoleksi huumorilla, et-

tä ainoa lämmin iso halli on kuljetuskeskus, jota lähdettiin katsomaan...

Loppujen lopuksi Lappi toimi tapahtuman pääpaikkana. Sodankylässä, Kyläjärvellä, Rovajärvellä ja Rovaniemellä nähtiin siis liikkeellä hyvin kirjavaa kalustoa eri maista. Maajoukkojen kalustoa Sodankylässä ja Kyläjärvellä, ampumatoimintaa Rovajärvellä ja lentotoimintaa Rovaniemellä. Monikansallinen johtokeskus rakennettiin Sodankylässä kuljetuskeskus 1:n autohalliin. Olikin huvittavaa seurata vieraiden ilmeitä heidän saapuessaan ensikertaa jo aikaa nähneestä käy-

tävästä palo-oven läpi "laboratoriomaiseen" halliin. Teuvo Loman ja Pientä pintaremonttia -tyyliset ohjelmat ovat pientä pipertämistä verrattuna autohallin muutokseen. Uusi epoksipinta lattiassa kiilteli uusien LED-valojen loisteessa ja sermeillä sekä esittelytauluilla sisustettu johtokeskus häivytti vanhan autohallin tunkkaisen tunnelman kokonaan. Olihan siinä väki ihmeissään.

Isäntämaan tuki, HNS (Host Nation Support)

Tapahtuman järjestelyt useilla paikkakunnilla monessa eri kohteessa vaativat kuukausien valmistelut ja pitkän 18 kk suunnittelun. Suunnittelulaisuuksia järjestettiin useita muun muassa Riihimäellä. Hyvin monella henkilöllä 2019 talvi kului useiden viikkojen osalta etelässä. Vapaaehtoisuuteen perustuvan tapahtuman järjestäminen osoittautui tarkkaan harjoitusten organisoimiseen tottuneelle organisaatiolle hyvin kivuliaaksi prosessiksi. Jokaisella tasolla, Pääesikunnassa, Maavoimien esikunnassa ja joukko-osastoissa, valmisteluja jouduttiin viemään eteenpäin epä tietoisuudessa tarkkojen tietojen puuttuessa. Tästä aiheutui haasteita esimerkiksi henkilöstön käyttöä ja kustannuksia arvioitaessa. Jälkikäteen analysoitaessa näen tässä positiivisena asiaa sen, että organisaatiomme oppi elämään epä tietoisuudessa. Järjestelyt opettivat valmisteluvaiheessa eri osa-alueiden valmistelijoita toimimaan ilman yhtenäistä suunnitelmaa. Johtamisjärjestelmä, turvallisuustoiminta, pelastus ja huolto suunniteltiin ilman tarkkaa linjaorganisaation koordinoitua. Oli laadittava suunnitelmat, joissa pyrittiin varautumaan jatkuviin muutoksiin ja reagointiin, mutta loppujen lopuksi toiminta oli ennalta

aavistamattomien haasteiden ratkaisua.

Valmisteluita tehtiin tilojen, alueiden ja johtamisyhteyksien osalta jo 2018 aikana. Harjoitusalueiden ja tilojen kehittämisen hyödyistä saammekin nauttia pitkälle tulevaisuuteen, varsinkin Sodankylässä, Kyläjärvellä ja Rovajärvellä.

Perustamisvaihe osoittautui juuri sellaiseksi, kuin oli arvioitu. Hyvin usean kansallisuuden osalta joukot saapuivat ilmoitastaan aikataulusta poiketen. Tämän lisäksi vahvuudet vaihtelivat ja osa ennakkoon ilmoitetusta materiaalistakin oli vaihtunut. Alun ihmetyksen jälkeen tähän hiljalleen totuttiin. Isäntämaan tuen järjestäminen varsinkin perustamisvaiheessa oli siis pelkkää reagointia uusiin haasteisiin. Turvaorganisaatiolle tuli hyvin nopeasti "batching" tutuksi ja kulkuoikeuksien prosessi eri kansallisuuksien ja NSA:n välillä. Hollantilaiset ja amerikkalaiset kantoivat eri kokoisia satelliitti- ja radioantenneja, joita sitten väkäteltiin kahteen erilliseen suomalaiseen mastoon Puolustushallinnon rakennuslaitoksen miesten hitsatessa antennille me-

tallisovitteet. Samaan aikaan ranskalaiset ilmoittavat saapuneensa lentokentälle päivää etuajassa, eikä heillä ole tarvittavaa kuljetuskapasiteettia. Toisaalla australialaisten tutka jököttää ampumaradalla liejussa ja 200 henkilöä odottaa pesulapalveluiden uudelleen organisoimista. Hajuhaistoilta vältyttiin ja kaikkien varusteet saatiin puhtaaksi. Millog:n sähköasentajat kytkivät sähköä kahvinkeitimestä johtamisjärjestelmäkontteihin ja kaikkea siltä väliltä.

Kaikki haasteet ratkottiin, eikä organisaatiolamme mikään jäänyt tekemättä! Tästä muodostuikin teema ja harjoitusorganisaatiomme slogan, We get s**t done!. Teoista ja varsinkin tästä asenteesta me suomalaiset saimme vierailtamme positiivista palautetta!

Järjestelyiden massiivisuutta kuvaa hyvin se, että johtamisjärjestelmän osalta Lapin kohteissa oli PVJJK:n toimesta rakennettuna 65 kelaal valokuitua, käytössä 136 kytkintä ja 149 VOiP-puhelinta sekä monta sataa tietokonetta. Tes-

taustapahtuman johtamisjärjestelmän rakentamiseen ja ylläpitoon päätettiin perustaa osasto, Task Force Lappi, joka oli erinomainen ratkaisu. Osastoon koottiin hyvin monen eri osa-alueen ammattilaiset eri organisaatioista puolustusvoimien sisältä sekä myös ulkopuolisista yhteistyökumppaneistamme. Tämä mahdollisti paikalla johtamisjärjestelmähaasteiden ratkaisemisen, oli paikka fyysisestä yhteydestä tai palveluiden tarjoamisesta eri palvelimilta. Etänä näin laajaa ja monimuotoista johtamisjärjestelmäympäristöä ei olisi ollut mahdollista ylläpitää.

Mitä saavutettiin

Tämä noin 18 kuukauden prosessi yhdisti ja lähensi oman organisaatiomme henkilöstöä, varsinkin "aselajiputkessaan". Tässä yhteydessä myös kansallisia toimintatapamalleja yhdenmukaistettiin puolustushaarojen välillä. Lisäksi henkilöstöllämme oli hyvä mahdollisuus tutustua muiden maiden asiantuntijoihin, järjestelmiin ja toimintatapoihin. Yhteistoiminta kehittyi 5 viikon tapahtuman aikana

niin henkilökohtaisella, kuin organisaatioitasollakin.

Tapahtuman järjestäjänä Puolustusvoimat ja varsinkin Jääkäriprikaati osoitti pienistä resursseista huolimatta tehokkaan toimeenpanokykynsä.

Suuret kiitokset kaikille tapahtuman toteuttamiseen osallistuneille organisaatioille ja henkilöille.

Kukaan tällaista ei olisi yksin kyennyt järjestämään.

Järjestelyorganisaation johtaja John Miller kommentoi tapahtumaa Twitterissä:

" Groundbreaking BOLD QUEST 19.1 concluded in Finland with our amazing hosts, Finnish Defence Forces. Dedicated, innovative, hospitable. Best hosts I've seen in 16 years managing 23 demonstrations."

Arktisen koulutuksen niksipalsta

Arktisen koulutuksen niksipalstan tarkoituksena ei ole niinkään minkään uuden ja mullistavan asian esilletuonti, vaan ajatuksena on herätellä henkiin vanhoja hyväksi todettuja käytäntöjä.

| Yli luutnantti Ari Keski-Säntti

Pakkaseen pukeutuminen

"To sweat in arctic conditions is a deadly sin!" - Roald Amundsen.

Pakkaskauden jälleen alkaessa lie-nee jälleen paikallaan muutama sana olosuhteisiin pukeutumises-ta.

Kylmän suojavaatetus ihmisen tärkein henkilökohtaisen lämpöta-sapainon ylläpitäjä. Ilman oikean-laista vaatetusta lämmönsiirtymi-nen ja elimistön jäähtyminen ta-ptahtuvat hyvinkin nopeasti. Tämä johtaa nopeasti suorituskyvyn las-kuun ja myös terveydellisiin hait-toihin.

On kuitenkin muistettava, et-tä vaatetus pelkästään ei pidä si-nua lämpimänä vaan kylmään täy-tyy pukeutua ennakoitua tulevaa kuormitusta. Valmistauduttaessa fyysiseen rasitukseen, kuten mars-siin on suotavaa, että liikkeelle läh-dettäessä lämpötuntemus on vii-leä, ellei varsinaisesti kylmä. Tauo-le tultaessa vaihdetaan sitten tar-peen mukaan kuiva aluspaita ja li-sätään taukovaatetus.

Pakkaseen pukeudutaan ker-roksittain, joista jokaisen kerrok-sen on oltava riittävän väljä ja toi-mittava viereisen vaatekerroksen kanssa.

Alusvaatetuksen eli ihoa vas-ten olevan kerroksen tärkein teh-tävä on siirtää lämpöä ja kosteut-ta ulompiin vaatekerroksiin ja siten pitää ihon pinta kuivana. Kostunut vaate jäähdyttää käyttäjänsä no-peasti koska veden lämmönjohta-vuus on noin 25 - kertainen verrat-tuna saman lämpöiseen ilmaan eli vaatekerrosten välissä oleva ilma lämmittää ei pelkästään materiaa-li. Tämä myös tarkoittaa sitä, että pakkaseen pukeudutaan väljästi.

Välivaatetuskerroksia voi olla useampia, näillä voidaan lisätä ja

vähentää vaatetuskokonaisuuden lämmön eristävyyttä fyysisen toi-minnan ja sään mukaan.

Päällysvaatetuksen tehtävä on suojata sään sekä ympäristön hai-toilta. Myös päällysvaate on olta-va käyttötarkoitukseensa sopiva ja riittävän väljä - malliltaan huono päällysvaate puristaa alemmat vaatekerrokset kasaan, puristaen pois lämmittävät ilmakerrokset vaatteiden välistä.

Vartalon kylmälle herkkiä alueita ovat kasvojen ja kaulan alue, lantion alue sekä kädet ja ja-lat. Näiden alueiden kunnollinen suojaaminen helpottaa lämpimä-nä pysymistä. Samat alueet toi-mivat myös ylimääräisen lämmön luovuttajina, jos elimistö on läm-mennyt liikaa fyysisen kuormituk-sen aikana. Pakkasessa liikuttaes-sa tulisi aina olla mukana vaihtosu-kat, käsineet ja päähine.

Päähineen valinta tulisi teh-dä kuormituksen mukaisesti. Fyy-

sisessä suoritteessa pipo, kevyes-sä kuormituksessa sekä paikallaan oltaessa karvalakki ja erittäin kyl-mässä karvalakin päälle takin hup-pu viimasuojaksi. Pää luovuttaa erittäin tehokkaasti lämpöä. Pään verisuoniston toiminta on erilainen kuin muissa kehon ääreisosissa. Toisin kuin muiden vartalon äärei-sosien kanssa, pään verisuonistot eivät supistu kylmävasteena koska elimistö pyrkii suojaamaan aivojen verensaannin.

Lähteet:

Jääkäriprikaatin oppitunti ja talvi-koulutusmateriaali
Hypotermia - kylmän haitat työssä ja vapaa-aikana, Työterveyslaitos, ISBN 978.952-261-003-4, Tampe-reen yliopistopaino Oy - Juvenes Print, Tampere 2011

Ilmatorjuntakoulutus Jääkäriprikaatissa

| Majuri Juhani Lehtinen

Lapin "pääkaupungissa" Rovaniemellä sijaitseva Rovaniemen ilmatorjuntapatteristo on osa arktista osaamista edustavaa Jääkäriprikaatia, joka toimii Lapin lennoston kupeessa Someroharjulla. Someroharjun alue mahdollistaa hyvin monipuolisen ilmatorjuntakoulutuksen toteuttamisen, sillä käytössä on monipuoliset lähiharjoitusalueet, sekä myös Rovajärven ampumakenttäalue.

Patteristo koostuu esikunnasta, 1. ja 2. Ilmatorjuntapatterista sekä Tukikohtakompaniasta. Varusmieskoulutus jakaantuu miehistö- ja johtajakoulutukseen. Miehistö palvelee tehtävästä riippuen 165,

255 tai 347 vuorokautta. Johtajakoulutettavat palvelevat 347 vuorokautta. Sotaharjoitusvuorokausia varusmiehille kertyy palvelusajasta ja tehtävästä riippuen noin 25 - 50 vuorokautta. Tässä kirjoituksessa käsitellään vain ilmatorjuntakoulutusta, jota annetaan 1. ja 2. Ilmatorjuntapatterissa.

1. Ilmatorjuntapatteri

1. Ilmatorjuntapatteri tuottaa joukkotuotantotarpeen mukaisesti ilmatorjuntaohjusjoukkoja (Ilmatorjuntaohjuspatteri 90M), ilmatorjuntapatteriston johtoportaan (06) osia sekä 23ITK61 jaoksia.

Rovaniemen ilmatorjuntapatteristo toimii ITO90M-järjestelmän valtakunnallisena pääkoulutuspaikkana. Joukkoja tuotetaan monipuolisiin toimintaympäristöihin ilma-, meri- ja maavoimien tarpeisiin, mikä korostaa myös patteriston ja erityisesti 1.ilmatorjuntapatterin valtakunnallista roolia ilmapuolustuksessa. ITO90M-yksikköön kuuluu kaksi ohjusjaosta, johtopaikka ja huoltojaos. Yksikköä käytetään tyypillisesti tärkeiden kohteiden alueella tappioiden tuottamiseen.

Johtoportaan (06) tehtävänä on luoda edellytykset ilmatorjunnan johtamiselle osana Maavoimien yhtymien taistelua. Organisaatio koostuu esikunnasta ja kolmesta taistelujohtokeskuksesta, joiden tärkeimpänä kalustona ovat maalinosoitustutkat (MOSTKA87M), ilma-torjunnan johtamisajoneuvot (ITJONE) ja linkkimastot. Johtoporasta käytetään yhtymien alueilla ilmatorjunnan taistelujen johtamiseen.

Molemmat yksikkötyypit ja tykkijaos koostuvat pääosin varusmiehistä, joista noin puolet palvelee 165 vuorokautta tykki-, ohjus-, ja viestimiehen tehtävissä. Loput ovat johtaja- tai kuljettajakoulutuksen suorittaneita varusmiehiä, jotka ovat ensimmäisen puolivuotista palveluksesta erikoistuneet tuleviin sodanajan tehtäviensä erityispiirteisiin. Toisella puolivuotiskaudella (E- ja J-kausi) heidät koulutetaan toimimaan omissa sodanajan tehtävissään. Johtaja- ja kuljettajakoulutuksen suorittaneiden asema voidaan nähdä keskeiseksi molempien yksikkötyyppien näkökulmasta, koska tekninen osaaminen ja tuntemus ovat keskittyneet näille henkilöille. Etenkin ohjuskoulutuksen suorittaneet ryhmänjohtajat viettävät tuntikausia ohjussimulaattorilla harjoitellessaan sekä kerryttäessään erityisosaamista asejärjestelmän toimintaperiaatteista. Upseerikoulutuk-

sen suorittaneet varusmiehet toimivat 23ITK61 jaosjohtajina, sekä ITO90M- että JOPO06-yksikkötyypeissä vaativissa tehtävissä, joissa tulee hallita laajoja kokonaisuuksia nopeasti vaihtuvissa tilanteissa.

2. Ilmatorjuntapatteri

2. Ilmatorjuntapatteri tuottaa joukkotuotantotarpeen mukaisesti joukkoja sotilaspoliisitehtäviin. Lisäksi yksikkö vastaa Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston johtajakoulutuksesta, eli toimii aliupseerikouluna. Johtajakoulutuksen tärkeimpänä päämääränä on tuottaa itsenäisiä ja ammattitaitoisia johtajia, jotka kykenevät johtamaan alaisiansa vaihtelevissa olosuhteissa täyttäen koulutushaarasta riippuen heille asetetut tavoitteet menestyksekkäästi. Aliupseerikoulutusta järjestetään ilmatorjunta-, huolto-, ja sotilaspoliisilinjalta. Aliupseerikoulutus jakaantuu kahteen osaan (aliupseerikurssi 1 ja 2). Ensimmäinen vaihe kestää seitsemän viikkoa ja toinen vaihe yhdeksän viikkoa. AUK1:n päättymisen yhteydessä aliupseerioppilaista osa lähetetään reserviupseerikurs-

sille (RUK) Haminaan harjoitteluun joukkueenjohtajan taitoja oman koulutushaaransa puitteissa. AUK2:lla jatkavat aliupseerioppilaat harjaantuvat ryhmänjohtajan tehtävissä sekä syventyvät koulutushaaransa erityispiirteisiin. Ilmatorjuntalinjalla tämä tarkoittaa muun muassa intensiivistä kalustokoulutusta, jotta koulutettavat hallitsisivat johtajakaudellaan ilmatorjunnan teknisesti vaativat ase-, valvonta- ja viestijärjestelmien käytön.

Erikoiskoulutuskauden alusta kulloinkin tuotannossa oleva yksikkö kootaan sodanajan kokoonpanoon 1.ilmatorjuntapatteriin. Yksikköä koulutetaan sekä osissa, että kootusti ja kaiken koulutuksen päämääränä on suorituskykyinen sodanajan joukko.

Lähtökohtaisesti aselajin perustaidot koulutetaan päivittäiskoulutuksessa sekä kasarmialueella, että lähiharjoitusalueilla. Koulutuksen edetessä pyritään ryhmäkohtaisten taitojen jälkeen toimimaan jaoskokonaisuutena sekä loppua kohden yksikkökokonaisuutena.

Yleensä yksiköllä on erikois- ja joukkokoulutuskaudella yhdestä

kahteen taisteluharjoitusta sekä yksi ampuma- ja taisteluharjoitus. Ilmatorjuntayksikön koulutuksen huipentuma tapahtuu Lohtajan ilmapuolustusharjoituksessa, jossa yksikkö pääsee toimimaan erittäin vaativia maalitilanteita vastaan, sekä ampumaan yksikön pääkalustolla. Lohtajan harjoituksen jälkeen yksikkö osallistuu vielä puolustushaarasta riippuen joko maa-, meri-, tai ilmavoimien päättöharjoituksiin.

Viimeisten harjoitusten jälkeen valmistellaan kotiuttamiseen liittyvät toimet sekä huolletaan joukkokohtainen kalusto valmiiksi seuraava saapumiserää varten. Aselajin teknisyydestä johtuen käskyjä kertausharjoituksiin alkaa usein tulla heti kotiutumisen jälkeen ja joukko kokoontuukin jatkamaan harjoittelua jo muutaman vuoden sisällä.

Rovaniemen ilmatorjuntapatteristolle on tyypillistä laadukas ja hyvässä hengessä toteutettu koulutus. Töitä ei tehdä otsa rypysä, vaan pieni pilke silmäkulmassa, mutta tosissaan.

Kohti vuotta 2020

| Lapin aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti Arto Vaarala

Lapin aluetoimiston tehtävät ovat selkeät ja yhteistoiminta muiden toimijoiden kanssa on sujuvaa. Henkilöstön osalta resurssit ovat olleet rajalliset viimeisen vuoden ajan. Siihen nähden olemme suoriutuneet tehtävistämme hyvin. Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta muuttuu 1.1.2020. Uudistuksella pyritään kehittämään Puolustusvoimien paikallisjoukkojen suorituskykyä sekä hyödyntämään entistä paremmin reserviläisten osaamista. Muutos tietyllä tapaa selkiyttää, mutta tulee ainakin ensi vuoden osalta lisäämään töitä.

Kuluneen vuoden tapahtumia

Kulunut vuosi on ollut työtäyteinen. "Vuosikellon" mukaiset tapahtumat on hoidettu rutiinilla, mutta laadukkaasti. Alueellinen maanpuolustuskurssi järjestettiin Lapin aluehallintoviraston kanssa tällä kertaa Pyhänturilla. Kursin ohjelma oli perinteisen tiivis ja alustukset korkeatasoisia. Yhteis-

kunnan eri alojen varautuminen oli alustusten keskiössä. Kurssin kruunaa ryhmätöitä, joissa opiskelijat pääsevät syventämään tietouttaan ja ennen kaikkea valaisemaan näkemyksiään koko kurssille.

Aluetoimiston vuosipäivää vietettiin hieman erillä tavalla. Päivällä järjestimme turvallisuuspoliittisen seminaarin, toki illalla oli perinteinen konsertti. Seminaari järjestettiin yhdessä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ja Lapin Yliopiston kanssa. Saimme seminaariin erityisen korkeatasoiset alustajat. Kiitokset vielä akselille kenraaliluutnantti Esa Pulkkiselle - kansliapäällikkö Ilkka Salmelle - neuvotteleva virkamies Karoliina Honkaselle sekä seminaarin juontaneelle päätoimittaja Antti Kokkoselle. Illalla oli perinteinen aluetoimiston vuosipäivän konsertti Korundissa. Sami Länsivuoren johdolla Lapin sotilassoittokunta yhdessä Inga Söderin ja Mikael Konttisen kanssa kruunasi vuosipäivän. "Tribute to Celine Dion and Micheal Bubble" oli hui-

kea show! Aivan huikeita esiintyjä ja huippu hyvä soittokunta.

Toisen päätehtävämme mukaisesti reserviä on koulutettu useassa eri harjoituksessa. Henkilöstöresurssien rajallisuudesta johtuen reservin johtajille on jouduttu antamaan enemmän vastuuta ja tehtäviä, kuin kenties aikaisemmin. Mielestäni siinä on myös hyviä puolia. Meidän avainreserviläiset ovat osaavia ja päteviä johtajia, jotka ovat käyneet pitkän polun avaintehtäviin. Uusien asioiden opettamiseen, erityisesti uusien tietojärjestelmien ja uuden kaluston osalta, tarvitaan tietysti edelleen riittävästi osaavia ammattilaisia.

Kertausharjoitusten keskittyminen pääharjoitusten yhteyteen on perusteltua. Isojen harjoitusten yhteydessä kytetään harjoittelemaan yhteistoimintaa ja saadaan testattua eri järjestelmiä laajemmin. Aika ajoin haasteeksi muodostuu kouluttajien riittävyys, kun harjoituksessa on varusmiehistä muodostetut joukkotuotantoyksiköt ja

kertausharjoitukseen käsketyt joukot. Toki tulee tunnistaa myös se, että poikkeusoloissa ei ole kouluttajia yksiköissä. Oletuksena on, että joukko kykenee itsenäisesti toteuttamaan sille annetut tehtävät.

Rauhan ajan lait, asetukset, normit, palvelusturvallisuus ja muut turvallisuusasiat asettavat tietysti tietyt vaatimukset, joita ei voi ohittaa harjoitustoiminnassa. Riittävän pätevyyden ja osaamisen omaavaa henkilöstöä tuntuu olevan yhä vähemmän. Henkilöstörakenteen muutos tuo lisää haasteita. Kovin usein näkee harjoituskäskyissä ote-tehtäviä.

Syksyn kutsuntakerros käynnistyi lähes perinteisesti Ylä-Lapin kierroksella. Kutsuntaikäluokka on aika lailla samankokoinen kuin viimeisinä vuosina. Viime syksynä tapasin enää vain muutaman hienon veteraanin kutsunnoissa. Valitettavasti tilanne lienee sen kaltainen, että yhä harvemmin saamme, kunniavieraamme, sotaveteraanin kutsuntatilaisuuteen.

Naisten vapaaehtoiseen asepalvelukseen oli yllättävän vähän hakijoita Lapista. Valtakunnallisesti hakijoiden määrä nimittäin nousi. Selvitystemme perusteella ei oikein selkeää syytä hakijoiden määrän pudotukseen meillä ei löytynyt.

Muutosten vuosi 2020

Tänä vuonna ROVA-harjoitus järjestettiin viimeistä kertaa Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä tilattuna harjoituksena. Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta muuttuu 1.1.2020 ja sillä on vaikutuksia harjoitusten toteutukseen ja resurssointiin. Pyrin tiivistämään lyhyesti keskeiset muutokset reservin koulutuksen osalta ja ennen kaikkea valaisemaan mitä uutta laki mahdollistaa.

Puolustusvoimat on nyt voimassa olevan lain aikana voinut tilata Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä sotilaallista koulutusta paikallisjoukkojen suorituskyvyn kehittämiseksi. Uuden lain myötä sotilaallisen koulutuksen tilaaminen Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä ei ole enää mahdollista. Lakimuutoksen myötä vapaaehtoisen sotilaallisen koulutuksen antaminen on ainoastaan Puolustusvoimien tehtävä. Eli tulevaisuudessa Puolustusvoimat järjestää kertausharjoituksia, kuten nykyin, mutta Puo-

lustusvoimien vapaaehtoisia harjoituksen osalta järjestämis- ja johtamisvastuu tulee vain Puolustusvoimille. Maanpuolustuskoulutusyhdistystä kehitetään poikkeusolojen osaamista ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta sekä varautumis- ja turvallisuuskoulutusta antavana organisaationa.

Sotilaallista ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta koskevia määritelmiä tarkennetaan. Jatkossa sotilaallisella koulutuksella tarkoitetaan sotilaallisten taitojen koulutusta, joka annetaan Puolustusvoimien aseilla, ampumatarvikkeilla tai räjähteillä Puolustusvoimien sodan ajan joukoille. Käytännössä nämä voidaan järjestää joko kertausharjoituksina tai Puolustusvoimien vapaaehtoisina harjoituksina.

Sotilaallisia valmiuksia (SOTVA) palvelevalla koulutuksella tarkoitetaan yksilön sotilaallista osaamista ja toimintakykyä kehittävää koulutusta, jossa ei ole kyse sotilaallisesta koulutuksesta. Kyse olisi sotilaan perustaidoista, joita ovat esimerkiksi suunnistuskoulutus, kaluston käytön koulutus tai ensiapukou-

lutus. SOTVA-koulutuksen johtaa lähtökohtaisesti Maanpuolustuskoulutusyhdistys.

Puolustusvoimien aseita saa käyttää sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa, mutta ampumatarvikkeita tai räjähteitä ei saa käyttää. Eli vain Puolustusvoimien johtamissa harjoituksissa voidaan ampua. Maanpuolustuskoulutusyhdistys voi ammuttaa omilla aseillaan, mutta vain Puolustusvoimien alueella.

Sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen eriytyvässä tehtäväkohtaisessa koulutuksessa erikoistuttaisiin siihen tehtävään, johon yksilö voitaisiin sijoittaa koulutuksen jälkeen. Koulutuksessa syvennettäisiin aiemmin opittua ja siinä keskityttäisiin sellaisten taitojen harjoitteluun, jotka yksilön olisi hallittava saavuttaakseen kyseisen sijoituksen edellyttämät osaamisvaatimukset. Tällaista koulutusta voisi olla esimerkiksi sotilaspoliisi-, tarkka-ampuja-, tai tulenjohtokurssit.

Koulutuspolut

Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus halutaan kehittää vahvemmin nousujohteiseksi kokonaisuudeksi. Tämähän on kaikille perusyksiköissä kouluttaneille tuttu juttu? Koulutukseen suunniteltiin kaikille yhteisiä koulutuskokonaisuuksia. Yhteisen koulutuksen lisäksi sotilaallisia valmiuksia palvelevaan koulutukseen kuului nousujohteisia koulutushaarakohtaisia koulutusohjelmia, jotka suorittamalla vapaaehtoisen reserviläisen voisi olla mahdollista saada uusi sodanajan sijoitus.

Koulutuksen painopisteenä olisivat paikallisjoukkojen osaamistarpeita, mutta myös operatiivisten ja alueellisten joukkojen voidaan kouluttaa. Koulutusohjelmat tulee tehdä tulevan syksyn aikana hyödyntäen valmiita suunnitelmia. Työtä helpottaa se, että koulutus on jo nyt tilattu Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä kokonaisina kursseina, joiden sisällöt olemme hyväksyneet.

Koulutusohjelmien suorittaminen ei takaisi kenellekään oikeutta sodanajansijoitukseen. Tästä huolimatta vapaaehtoisille asevelvollisille tarjottaisiin mahdollisuus koulutautua uudelleen reservissä uusiin tehtäviin, mistä voisi seurata sodanajan sijoituksen saaminen. Mahdollisen sijoittamisen jälkeen asevelvollisen kouluttaminen jatkuisi kertausharjoituksissa ja vapaaehtoisissa harjoituksissa.

Kursien tilaaminen Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä on mahdollistanut Puolustusvoimien koulutusresurssin kohdistamisen muualle, sillä sotilaallisen koulutuksen kurssit eivät ole vaatineet henkilökunnan käyttämistä koulutuksen läpiviennissä. Vapaaehtoiset reserviläiskouluttajat ovat vastanneet sotilaallisen koulutuksen käytännön suunnittelusta ja toteutuksesta. Puolustusvoimien vastuulle on jäänyt koulutuksen valvominen. Tulevaisuudessa voidaan kertausharjoituksissa ja vapaaehtoisissa harjoituksissa hyödyntää harjoitettavaan joukkoon sijoitettuja reserviläisjohtajia koulutuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen vapaaehtoiset kouluttajat voidaan kutsua edellä mainittujen reserviläisjohtajien avuksi koulutuksen suunnitteluun ja läpivientiin.

Tämä ei sinällään ole täysi uusi juttu. Jo nyt avainreserviläisiä käytetään valmistavissa harjoituksissa suunnitteluun ja itse harjoituksessa toimeenpanoon. Mikäli koulutusvastuuta halutaan nostaa, on suunnittelua vielä terävöitettävä. Se mitä ei kuitenkaan tule unohtaa on, että reserviläisiä ei saa käyttää varusmiesten kouluttamiseen.

Yhteistyöllä eteenpäin

Reserviläisten osaaminen ja sen kehittäminen ovat keskeinen osa meidän suorituskykyä. Vapaaehtoista koulutusta tarvitaan jatkossakin joukkojen suorituskyvyn ylläpitämi-

seksi ja kehittämiseksi. Meidän tulee hyödyntää ammattitaitoiset reserviläiset entistä paremmin kertausharjoituksien suunnittelussa ja toimeenpanossa.

En usko, että muutokset vaikuttavat reservin koulutuksen laatuun laskevasti. Tehtävien ja roolien selkiytyessä muutos mahdollistaa vapaaehtoisen osaamisen kehittämisen entistä paremmin, monipuolisemmin ja nousujohteisesti.

Uskon, että yhdessä operatiivisten käyttäjien ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kanssa saamme suunniteltua toimivat harjoitusmallit. Toivottavasti saamme suunniteltua sellaiset koulutuspolut, että vapaaehtoisin harjoituksiin ja koulutuksiin osallistuu entistä enemmän reserviläisiä.

ROVA-harjoitus järjestetään myös ensi vuonna. Tehtävät ja roolit pitää tarkentaa, mutta tavoite pysyy edelleen samana, paikallisjoukkojen suorituskyvyn kehittämisen!

Reservin urheiluvuosi 2020

Ensi vuonna Lapin alueen reserviläisillä on hieno mahdollisuus mitata kuntoa ja osaamista sotilain keskeisimmässä perustaidoissa. Jääkäriprikaati johtaa ensimmäistä kertaa perinteisen Oltermanni kilpailun. Kilpailu järjestetään kevään hohtavilla hangilla jossain päin Lappia. Jukola 2020 järjestetään Rovaniemellä ja kilpailukeskus on kaupungin kupeessa Mäntyvaarassa. Molemmissa kilpailuissa tarvitaan hyvän suunnistustaidon lisäksi hyvää kuntoa ja taitoa liikkua maastossa olosuhteet huomioiden.

Olen haastanut Lapin reserviläiset niin Oltermanniin kuin Napapiirin Jukolaan. Te, reserviläiset, voitte muodostaa maakunnan oman joukkueen, oman paikallisosaston tai oman joukkoon joukkueen. Vaikka kyseessä on kilpailu ei kaikkien joukkueiden tarvitse painaa otsa kurtussa maalia kohti. Toivottavasti saamme useita joukkueita kilpailuihin. Lisää tietoa saat vaikkapa meidän Facebook-sivuilta!

Lapin aluetoimiston ja omasta puolesta toivotan 40 vuotiaalle Jääkäriprikaatille onnea ja menestystä tuleville vuosille!

Lapin sotilassoittokunta 50 vuotta

Päällikkökopellimestari, musiikkimajuri Jaakko Nurila

Lapin sotilassoittokunta on toiminut Rovaniemellä 50 vuotta. Toiminta alkoi 1.9.1969. Tällä päivämäärällä toimintansa aloittanut, silloinen Rovaniemen varuskuntasotilassoittokunta (RovSk), ilmoitettiin sotilaspiirin päällikölle lähellä nykyistä kaupungintaloa. Uusimme seremonian samalla paikalla 50 vuotta myöhemmin.

Juhlavuosi näkyy sotilassoittokunnan tapahtumatuotannossa

Lapin sotilassoittokunnan viisikymppisiä ja Sotilasmusiikin perinnettä vietetään marraskuussa 2019 kolmella paikkakunnalla ja kolmella juhlakonsertilla. Toiminta-alueen maakuntien pääkaupungit Kajaani, Oulu ja Rovaniemi saavat 21.–23.11. solistivieraakseen tenori Pentti Hietasen. Juhlavuosi näkyy ja kuuluu sotilassoittokunnan tapahtumatuotannossa monin tavoin.

Juhlavuoden tilausteos tulee säveltäjä Ilari Hylkiältä. Lappi-alueen sävelrunon innoituksena ovat pohjoisen tunturit, erämaa ja luonnon ilmiöt. Osien nimet - Pimeän ja valon maa, Tuntureiden maa, Joulun maa, Revontulet talvella sekä Lapin kevät - kuvaavat hyvin ainutlaatuista toimintaympäristöä. Musiikki saa rinnalleen vide-

oita, jonka kuvaukset alkoivat viime vuonna. Koko teos saa kantaesityksensä perinnettä juhlaconcerteissa marraskuussa. Teosta voi käydä kuuntelemassa myöhemmin myös Youtubesta.

Juhlakonsertti on aloitus myös sotilassoittokunnan uudelle Korundi konserttisarlalle. Konsertit rakentuvat erilaisten musiikillisten teemojen ympärille. Luvassa on viihdettä, mutta myös taidemusiikkia. Kanssamme esiintyy solisteja ja kapellimestarivieraita.

Korundi on lapissa, usein kulkaneuvon yhteydessä esiintyvä laadukas mineraali eli korukivi. Korundi on myös Rovaniemellä toimiva kulttuuritalo, jossa sotilassoittokunta esiintyy säännöllisesti. Korundi on siksi oiva nimi konserttisarlalle. Haluamme antaa arvokkaita muistoja yleisöllemme ja olla laadukas orkesteri esikuviemme tapaan täällä pohjoisessa.

Sotilasmusiikkileiri LYRA 1 - teimme historiaa!

Sotilasmusiikkileiri LYRA 1 - teimme historiaa!

Ensimmäistä kertaa Suomessa järjestetty Sotilasmusiikkileiri keräsi yhteen soittotoiminta-alueemme nuoria muusikoita, musiikin opiskelijoita ja heidän soitonopet-

tajaan. Tarkoituksena oli esitellä työtämme hyvin käytännöllisesti ja kokemusperäisesti. Se tapahtui yhdessä harjoitellen, soittaen ja esiintyen. Leirin aikana tutustuttiin sotilassoittokunnan toimintaan ja vierailtiin tietenkin joulupukin luona.

Leirille osallistui yli 60 nuorta soittajaa. Tätä yhden viikonlopun mittaista musiikkileiriä voisi luonnehtia "light-versioksi" vapaaehtoisesta maanpuolustusharjoituksesta. Harjoituksessa keskityttiin musiikkiin ja sotilassoittokunnan työn esittelyyn. Poikkeusolojen toimintaan liittyviä sisältöjä ei tässä harjoituksessa avattu. Kohderyhmän nuoret saivat kuitenkin tuntumaa kasarmilla majoittumisesta, ruokailusta muonituskeskuksessa ja harjoittelusta sotilasmusiikin ammattilaisten kanssa. Leiriläisten mentoreina toimivat Lapin sotilassoittokunnan soittajat. Yhteisötoiminnan ja harjoittelun tulokset esiteltiin loppukonsertissa Rykmenttitalissa Rovaniemellä.

Leiri sai innostuneen vastaanoton. Tulijoita olisi ollut ympäri Suomen. Moni on kysynyt, että miksi tämä on keksitty vasta nyt? Idea syntyi jo kymmenisen vuotta sitten, mutta jokin rohkeus on puuttunut, jotta ajatus olisi tullut vietyä käytännön tasolle. Viimein se tapahtui ja siihen on syytä.

Sotilassoittajan ammattia tuuksi - tekijöitä tarvitaan

Kelpoisuusvaatimukset täyttävien sotilassoittajien rekrytointi on vaikeaa. Tapahtumat juontavat juurensa soitto-oppilaskoulutuksen alasajoon 90-luvulle. Tilalle perus-

tettiin uusi Varusmiessoittokunta, mutta soitto-oppilaskoulutuksen korvaajaksi siitä ei ollut vielä vuosiin. Syytä oli monia. Sotilassoittajat toimivat opistoupseerien viroissa, ja edellytys silloisen Päälystöpistossa tapahtuvan koulutukseen oli varusmiespalveluksessa suoritettu aliupseerikoulu. Tuolloisille ensimmäisille saapumiserille ei kuitenkaan AUK:a järjestetty. Tie sotilassoittajaksi oli niin sanotusti pystysä. Oliko kaikki vain sattumaa vai oliko taustalla jotain muuta?

Kelpoisuusvaatimukset täyttävä soitto-oppilaspääoma oli rekrytoitu nopeasti soittokuntiin. Pian koko opistoupseerikoulutus oli historiaa. Lamaa seuranneessa säästötoimissa neljäsosa soittokunnan viroista muutettiin ns. siviilisoittajien tehtäviksi. Tehtävämääräyksistä tuli määräaikaisia, kunnes päätettiin nykyiseen soittaja-aliupseeristoon rakentuvaan henkilöstöjärjestelmään, joka mahdollisti jälleen tehtävien vakinaistamista ja selkeytti alan rekrytointia.

Yhdeksänkymmentäluvun lama ja sen jälkimainingit jättivät jälkensä. Sotilassoittokuntien harventunut joukko vaikutti harrastajamääriin, sillä juuri sotilassoittajat olivat monen pienen musiikkiopilaitoksen monipuolisen puhalinsoitinopetuksen mahdollistajia. Nykyään musiikkiharrastuksen valitsee yhä harvempi lapsi tai nuori. Ammattiin asti opiskelevia ei ole sitäkään vähää. Tuosta pienentyneestä joukosta yritämme värvätä kelpoisuusvaatimukset täyttäviä osaajia - naisia ja miehiä. Tietoisuutta sotilassoittokunnista tulee lisätä.

Sotilasmusiikkileiri oli osa tätä rekrytointikampanjaa. Pyrimme vaikuttamaan soittoharrastuksen valinneisiin, antaa tavoitetta harrastukselle ja herättää kiinnostus sotilassoittajan ammattia kohtaan. Toivomme, että leiriläisistä mahdollisimman moni pyrkisi Varusmiessoittokuntaan ja veisi opintojaan eteenpäin. Toivomme, että myönteiset leirikokemukset jatkavat elämäänsä vielä pitkään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Työn markkinointi ja työnantajakuvan kehittäminen vaativat pitkäjänteisyyttä mutta se kannattaa. Lapin sotilassoittokunta on jo saanut uusia soittajia riveihinsä aktiivisen rekrytointinsa tuloksena. Toivomme, että tämä positiivinen muutos on pysyvää.

Suomalaisella sotilasmusiikilla pitkät perinteet

Sotilasmusiikkiala juhlii 200. toimintavuottaan Suomessa. Kaartin soittokunta perustettiin 1819. Juhliva sotilassoittokunta löytyy myös Turusta, sillä Laivaston soittokunta täyttää 100 vuotta. Sotilasmusiikin juuret liittyvät erilaisiin sodan ja sotilaselämän viestintätarpeisiin. Sovittujen äänimerkkien avulla ohjattiin joukkojen liikettä. Sävelillä oli myös mielialoja rohkaiseva vaikutus. Käänteisesti nämä sävelet toimivat samalla vihollisjoukoille pelotteena.

Suomen sodan (1808–1809) jälkeen Ruotsin vallan aikainen sotaväki Suomessa lakkautettiin. Napoleonin uhatessa Venäjää, määräsi keisari perustettavaksi autonomiseen Suomeen kolme värvätyä jääkäriyrykmenttiä. Kaartin soit-

tokunta alku liittyy näihin tapahtumiin: Parolassa vuonna 1819 - jota katselmuskirjojen mukaan kutsuttiin Luolajaksi - Keisari Aleksanteri I tarkasti silloisen Suomen sotaväen, johtaen itse tapahtuman manööverejä.

Keisari oli tyytyväinen harjoitukseen. Palkaksi jokainen miehistön jäsen sai tynnyrin viljaa. Palkka maksettiin usein tuohon aikaan

elintarvikkeina. Kansa kutsuikin sotilaitaan perunajääkäreiksi. Soittokunnista keisarin tiedetään sanoneen, että kahdeksanmiehisten soittokuntien ääni ei ollut riittävä. Rykmenteissä oli kaksi pataljoonaa, kussakin tällainen pieni soittokunta. Viisas oli tämä viskaali. Sen seurauksena soittokunnat vahvistettiin kahdeksasta kahteenkymmeneen. Suomen Jääkäriyrykmentin soittokunnat 25-mieheksi. Näissä värvätyissä pataljoonis-

sa palveli kaikkiaan runsaat 500 muusikkoo vuosina 1812-1830. Nyt - kaksisataa vuotta myöhemmin - sotilasmusiikkisalalla on tultava toimeen kolmasosalla tuosta määrästä tekijöitä.

Lisää sotilasmusiikin historiaa seuraavassa Etupöytälehdeissä. Toivotan kaikki lukijat myös tervetulleiksi Lapin sotilassoittokunnan konsertteihin. Liity seuraajaksemme myös instagramissa ja facebookissa.

Kemin kirkko: Lapin sotilassoittokunta tekee lukuisia kirkkokonsertteja vuoden mittaan. Kirkot ovat mieluisia esiintymispaikkoja. Yleensä näihin konsertteihin on vapaa pääsy. Kuva on Kansallisen Veteraanipäivän kansalaisjuhlasta Kemissä vuonna 2019.

Teemme tässä joulusta musiikkivideota, jonka kuvaukset tapahtuivat Joulupukin Pajakylässä joulukuussa 2017. Pakkanen lähenteli kolmeakymmentä ja kylmähän siinä tuli, vaikka tunnelma valmiissa videossa on varsin lämminhenkinen. Videota on katsottu tuhansia keroja - se löytyy YouTubesta.

Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry

Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry juhlistaa tänä vuonna 60-vuotista taivaltaan. Yhdistys on kokenut toimintavuosien aikana monenlaisia muutoksia, ja tulevaisuus tuo varmasti niitä lisää. Yhdistyksemme perustehtävä on vast'edeskin toimia maanpuolustushenkeä ja -valmiutta edistävänä maanpuolustusjärjestönä. Sotilaskotityössä tärkeintä on varusmiesten ja -naisten ja reservin kertausharjoituksissa olevien hyvinvointi ja erilaisten palvelujen tuottaminen. Katse avoimena suuntaamme tulevaisuuteen ja uusiin haasteisiin palvelen

Sodankylän Sotilaskoti revontulten alla

| Teksti: Marja Tuovinen

Kun elettiin vuotta 1946, perustettiin Sodankylään Rajasotilaskotiyhdistyksen paikallisosasto. Sen kummivartioita olivat Virtanemi (nytemmin lakkautettu) ja Raja-Jooseppi. Kun saatiin vihiä, että Sodankylään perustetaan Puolustusvoimien yksikkö, niin paikallisosasto lakkautettiin ja perustettiin Sodankylän Sotilaskotiyhdistys ry 11.10.1959. Rajasotilaskotiyhdistyksen sisarista tuli automaattisesti uuden yhdistyksen sisaria.

Varuskunnan tuloa odotellessa sotilaskotisaret keräsivät pikkuhiljaa varoja ja valmistautuivat Pohjanmaan Jääkäripataljoonan saapumiseen monin eri tavoin, mm. jäsenmaksuilla, sisarilloilla ja järjestämällä erilaisia tilaisuuksia. Kesien 1961–1963 aikana sisaret toimivat parakeissa. Kevään 1964 aikana perustettiin pysyvä sotilaskoti, mikä toimi aluksi parakissa, mutta myöhemmin se siirtyi varuskunnan ruokalan yhteyteen, kunnes joulukuksi saatiin oma sotilaskoti, jonka suunnitteli arkkitehti Osmo Lappo. Sotilaskotitoiminta laajeni: valmistui oma leipomo, kirjasto aloitti toimintansa ja leirikoti oli mukana harjoitusleireillä.

Hymyillä ja sydämellä

Sisarretki Raja-Jooseppiin 12.6.2019

| Teksti: Leila Karhapää

Kevättalvella Maire Järveläinen ehdotti uutta sisarretkeä Raja-Jooseppiin, joka oli säilynyt kummivartiostamme kaikki nämä vuodet. Viemiseksi Maire ehdotti villasukkia koko rajavartioaseman väelle; heitä on vähän yli 50 henkeä. Niinpä sitten laitoimme puikot heilumaan, ja eikähän siinä mennyt kauaakaan, kun tarvittava määrä sukkiä oli neulottuna eli kudottuna, miten nyt itse kukanenkin asian ilmaisee eli neulooko vai kutooko. Maire itse syöllistyi yli 20 parin kutomiseen, samoin Hilja Jokela. Me muut pääsimme huomattavasti vähemmäl-

Hän antoi nimen Raja-Joosepin rajavartioasemalle.

RAJA-JOOSSEPI
josef juhonpoika sallila
synt. 1-1-1877 parkanossa kuoli 10-5-1946 ina:issa

Sukkiin kudoimme 6 keltaista raitaa symboloimaan yhdistyksemme 60-vuotista taivalta. Joissakin sukissa on 10 raitaa kuvaamassa Rajavartiolaitoksen 100-vuotista olemassaoloa.

lä. Niinpä me sitten pakkasimme sukkat, täytekakun ja laatikollisen munkkeja autoon ja suunnistimme kohti Raja-Jooseppiä heti aamusta ke 12.6.2019.

Raja-Jooseppi sijaitsee n. 50 km:n päässä Ivalosta, ensin muutama kilometri Nellimin tietä, josta sitten oikealle kaakkoon Venäjän rajalle ja UK-puiston pohjoisreunalle. Raja-vartioasema on muutama kilometri ennen tullia, joten poikkesimme sinne ensin ja saimme vartioaseman päällikön oppaaksemme. Suomen puolella sijaitsee vanha tulliasema (käyttökielossa sisältäongelmien vuoksi), uusi tulliasema viipaleparakissa ja sen vastapäätä halli, jossa ajoneuvot tarkastetaan. Uusi tulliasema on suunnitella ja valmistunee loppuvuodesta 2021 valtaosin EU:lta saatavan rahoituksen turvin. Näin varaudutaan kasvavaan liikenteeseen itärajalla.

Oppaamme opastuksella tarkastimme liikennettä rajavyöhykkeen tuntumassa; naapuri ei reagoinut mitenkään, mutta seurasi varmasti erittäin tarkasti puuhiamme. Liikenne oli aika vähäistä; vain muutama auto sen puolen tunnin aikana, minkä viivyimme. Loppuvuodesta 2015 ja alkuvuodesta 2016 liikenne oli huomattavasti vilkkaampaa; raja-asemalle kertyi silloin melkoinen määrä polkupyöriä ja loppuun ajettuja autoja, kun pakolaistulva vyöryi Suomeen.

Suomella on Venäjän kanssa yhteistä rajaa 1340 km, josta hie-maan alle 60 km kuuluu Raja-Joosepin vastuulle. Rajavyöhyke tarkastetaan kerran vuodessa yhdessä naapurin kanssa kävelemällä. Rajavyöhykettä reunustaa Suomen puolella poroesteaita; porojen on

tarkoitus pysyä Suomen puolella. Poroesteaidan kunnosta huolehtivat poromiehet.

Raja-Joosepin rajavartioasema avattiin 25.1.1967 ja se kansainvälistyi 4.9.1989. Raja-asemalla työskennellään 3 viikon jaksoissa, joiden jälkeen on saman verran vapaata. Eli töissä käyminen onnistuu kauempaakin käsin, esim. Ivalosta, Rovaniemeltä, Torniossa.

Raja-Joosepille antoi nimensä parkanolainen Josef Juhonpoika Sallila, joka muutti 1910 avokkinsa Tilta Lehiköisen kanssa Luttojoen Rajaniemeen eli Raja-Jooseppiin, jossa asusti ennestään pari poromiestä, joiden rakentaman saunan Jooseppi otti asunnokseen. Seuraavan 10 vuoden kuluessa hän rakensi asumakentälleen uuden pirtin, navetan, perunakellarin ja leivinuunin ulos. Elanto tuli kanna-kaivuusta, helmenpyynnistä, kalastuksesta, metsästyksestä ja poronhoidosta. Tilta kuoli 1937 ja Jooseppi 1946. Asumakenttä jäi vuoden 1945 rauhansopimuksessa rajavyöhykkeelle, jota on nyttemmin siirretty sen verran, että Joosepin asumakenttä on juuri ja juuri rajavyöhykkeen ulkopuolella, joten sinne on kaikilla vapaa pääsy. Asumakenttä on valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö ja valtioneuvoston päätöksellä suojattu ja kuuluu Urho Kekkosen kansallispuistoon.

Retkemme Raja-Jooseppiin oli erittäin antoisa ja mielenkiintoinen. Totesimme, että rajalla on rauhallista. Kiitos rajavartioaseman väelle, että otitte meidät vastaan. Ja parhaat onnittelet 100-vuotiaalle Rajavartiolaitokselle!

Retkeläisten takana hämmöttää naapurin rajapaalu, punaista paalun nokassa.

Äänestyspaikkana oli sotilaskodin kirjasto. Armeijassa jonotetaan aina; niin tässäkin pojat jonottavat äänestysvuoroaan.

Sotilaskoti ennakoäänestyspaikkana

| Teksti: Sonja Julkunen

Tänä vuonna yhdistyksen historiassa sotilaskodissa järjestettiin ensimmäistä kertaa eduskunta- ja Europarlamenttivaalien ennakoäänestys. Sodankylässä sotilaskoti sijaitsee varuskunta-alueen porttien ulkopuolella, joten ennakoäänestys oli sen puolesta mahdollista järjestää; ennakoäänestys tulee järjestää paikassa, jonne kuka tahansa äänioikeutettu voi tulla äänestämään. Käytännön järjestelyistä sopiminen oli Jääkäriprikaatin kanssa helppoa, ja suhtautuminen äänestykseen oli myönteistä. Yhteispeleillä löysimme ennakoäänestyksille ajankohdat, jolloin varusmiehet eivät olleet harjoituksissa tai lomilla. Ennakoäänestämisen oli mahdollista yhtenä iltana ennakoäänestysaikana ja äänestys oli avoinna klo 17–19.30, jolloin sotilaskodissa on eniten asiakkaita.

Hienoa oli nähdä, että varusmiehet olivat kiinnostuneita äänestämisestä. Sekä eduskuntavaaleissa että Europarlamenttivaaleissa äänestämässä kävi n. 70–80 varusmiestä. Moni äänestäjä tutki vielä jonottaessa vaalikoneita ja yritti löytää itselleen sopivan ehdokkaan. Äänestämässä kävi myös muita kuin varusmiehiä, muun muassa sotilaskodin työntekijöitä.

Rovaniemen Sotilaskoti uudella vuosisadalla

Vuoden kääntyessä syksyyn jokainen aavistuksen suunnittelee jo tulevaa vuotta ja katselee tälle vuodelle tehtyjen suunnitelmien edistymistä, vaikkei siitä numeroa tekisikään. Tuleva vuosi antaa mahdollisuuden ja luvan tarkastella toimintaa ja tehdä muutoksia, joita jostain syystä emme tee kesken vuoden, vaan ve-toamme kalenterivuoteen ja sovituihin toimintakehyksiin ja talous-arvioonkin.

Näiden vuosien toistaessa itseään, jää helposti huomaamatta, kuinka paljon ja mitä kaikkea vuosiin mahtuu. Teemme kyllä toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen loppusummatkin katsotaan läpi, mutta mistä kokonaisuus muodostuu?

Alkukevästä sotilaskodin seinnustalle ilmestyi jokunen kuu-tio lunta hallitusti Jääkäriprikaatin huollon ja Puolustushallinnon rakennuslaitoksen yhteistyöllä (no ehkä hiukan oli säidenhaltijallakin näpit pelissä) ja niistä muotoutui ennen valapäivää taideteoksia varusmiesyksiköiden voimin. Maaliskuuta elävöittivät Naisten valmius-

liiton Revontuli-harjoitus sekä valtakunnallisen maanpuolustuskurs-sin Internaatti-vaihe. Toukokuut ovat yhtä harjoitusta, eikä tämä-kään kevät tehnyt asiassa poikeusta. BOLD QUEST19 - toi Rovajärvellekin sekä kansainvälisiä joukkoja että sotilaskotisisaria ympäri Suomen ja aivan kuten vuoden takainen POHJOINEN18 - harjoitus, vapaaehtoiset sotilaskotisisaremmet tekivät armottoman määrän työtunteja harjoituksen sotilaskotipalveluiden tuottamiseksi. Tuskin harjoitus oli paketoitu, kun juhlimme jo Puolustusvoimain lippujuhlapäivää Rovaniemellä ja Someroharju täyttyi paraatijoukoista. Kesällä vaihdettiin patteristolle komentaja, siirrettiin reserviin mainioita nuoria ja otettiin vastaan uusi saapumiserä.

Elokuu on alkanut myös vauhdikkaasti ja Kemijärvellä olleen hienon yhteisvalan lisäksi tuemme Lapin Rajan valatilaisuutta Muoniossa tulevana perjantaina. Tänään pakataan autoja lähteväksi Rovajärvelle, jotta ensimmäiseen isoon harjoitukseen lähtevät varusmiehemme saavat sotilaskotipalvelut leirisotilaskodeissa ja ensi viikon torstaina meidät löytää Lapin lennon rinalta Ilmailusta ammatti-tapahtumassa. Mukaan on toki mahtunut myös vuosia jatkunut perinne Kuivaniemen pitäjänmarkkinoista sekä suunnistustapahtumien tukemista. Kaiken tämän keskellä olemme kunnostaneet telttarungon värikoodit, päivittäneet myyntiautojemme myyntitilojen valaistuksen, hankkineet varusmiesten käyttöön RoKi:n kausikortteja ja muuttamat rumpukapulat iltasoittoihin, tarjonneet kesätyöpaikan kolmelle nuorelle ja syyskuulla lähdemme kouluttautumaan Taivalkosken Majanlammelle Puolen-Suomen eli PuSun sisarien voimin.

Näiden suurempien tapahtumien lisäksi olemme yhdessä hen-

kilökunnan kanssa mahdollistaneet, että sotilaskotimme on palvelut vuoden jokaisena päivänä Someroharjulla. Pelkästään juuri näitä perusvuoroja sotilaskodilla on tehty vapaaehtoisvoimin 3064 tunnin edestä. Mikäli jokaisesta tunnista olisi maksettu vaikkapa 10€, olisimme tarvinneet muutamman rahasäkkillisen Roope-Ankalta ja Kroisos Pennoselta saman verran työnantaja-suoritusten hoitamiseen. Ja tällä, aika maltillisella tulorakenteella, oltaisiin tekemätömän paikan edessä, mutta meillä on naisia ja miehiä, jotka eivät kysy korvausta, vaan lähtevät mielellä mukaan, koska tietävät, että kotiin viemisinä on hyvää mieltä ja virtaa arkeen.

Äkkiseltään siis sellainen aika veikeä, tavallisen vauhdikas vuosi jo hyvää vauhtia menossa. Jos tarkastelee asiaa isommassa mitakaavassa, niin millä eväillä sotilaskotityötä tehdään uudella vuosisadalla?

Munkkikahvi ei ole vielä luovuttanut ykkösasemaansa sotilaskodin myydyimmissä tuotteissa voileiville, mutta erityisesti pitkissä sotaharjoituksissa suolaisten myyntituotteiden määrä on sel-

keästi kasvanut ja perinteisten voileipiä lisäksi valikoimiin ovat pysyvästi asettuneet proteiinijuomat ja –patukat, energiajuomat sekä erilaiset välipalatuotteet. Sanomaja aikakauslehdet eivät kulu hii-renkorville lukemisesta (paitsi Aku Ankka) ja kirjojen lainausmerkin-nät voivat olla yli vuoden, kahden - jopa neljän vuoden takaisia. Kirjaston nettikoneiden vuorolistoista on luovuttu puolenkymmentä vuotta takaperin ja pelikoneiden määrät sekä mallit ovat muuttuneet. Hygieniatuotteiden valikoimaan on nostettu partavaahdon rinnalle hiuslakka ja deodoranteista löytyy niin miehekäs kuin naisellinenkin tuoksu. Ohi On – tarrat, joihin on painettu luvut 180, 270, 365 majailevat alakaapiston hyllyllä odottaen jotain myöhempää käyttöä tai askartelu-ideaa. Take Away – kahvimoteille ja kansille on järjestetty linjastoon pysyvä paikka ja perinteisen vichy-veden rinnalla on tällä hetkellä 8 muutakin kivennäisvesilaatua. TJ-iltojen perinteiset tanssityöt ovat vaihtuneet koomikoihin ja sotilaskodin pistorasiat kännykänlatauspisteiksi.

Sotilaskotisisarten tiedotteet liikkuvat sähköisesti ja paperiversioiden postittaminen on kallistunut vuosi vuodelta. Yhdistyksen ta-

loushallinto on pilvessä (tekijä kuitenkin ihan jalat maassa) ja verkkolaskujen tekeminen tätä päivää. Pankkipalvelumaksut ja maksukorttiprovisiot lohkaiset myyntitu-loista isohkon siivun ja esim. 0,70€ kahvikupista kortilla maksettuna ilmestyy tilille 67sentin suoritus. Vapaaehtoisten sisarien bussimatka-kuluista ei ole tullut laskua liikennöitsijältä vuosiin, koska ko. bus-sivuoro on lakkautettu tarpeetomana aikoja sitten, mutta yhteis-toimintasopimuksen mukaisesti puolustusvoimat tukevat vapaaeh-toista sotilaskotityötä kuljetussuo-rittein ja sisaremmet pääsevät kul-kemaan sotilaskotivuoroihin kustannuksetta.

Jääkäriprikaatin monimuotoi-nen tuki onkin toiminnallemme ensiarvoisen tärkeää, korvaamaton ja se on ollut vahvaa yhteis-ten vuosien aikana. Olemme etu-oikeutettuja saadessamme toimia yhdessä.

**Sydämelliset
Kiitokset
ihan jokaiselle
Jääkäriprikaatilliselle ja
joukko-osastolle
lämpimät Onnittelet
vuosipäivän johdosta!**

Joukko-osaston turvallisen tuen lisäksi Asiakkaatkin ovat pysyneet samanlaisina, fiksuina nuorina ja aikuisina, jotka malttavat odottaa palveluvuoroaan, vaikka jonoja hetkellisesti syntyykin. Billiardipöytä on edelleen suosikki vapaa-ajanviettokohde ja Salatut elämät ovat jääneet muiden ohjelmien jalkoihin. Urheilun arvokisoja, erityisesti jääkiekkoa seurataan mieluusti ja Suomen pelatessa finaaleissa sotilaskodin aukioloaika muotoillaan yhteistä kisakatsomoa varten sopivaksi.

Toiminta on muuttunut ajansaatossa, yhteiskunnankin muuttuessa ja sopeutuu jatkossakin asiakkaiden tarpeisiin, uusiin organisaatioihin, muutoksiin, jotka ensimmäisen hämmennyksen jälkeen antavatkin lopulta uusia mahdollisuuksia.

Valoisaa syksyä Vihreillä ajatuksilla, Virpi Alapeteri sotilaskodinhoitaja

Pohjan Jääkärikilta Pohjoismaisilla kiltapäivillä Norjassa Elverumissa 13–16.6.2019

| Evl evp Kimmo Rajala

Olimme evl evp Tuomo Katiskon kanssa kiltamme edustajina Norjassa, kumpikin ensimmäistä kertaa tämän tyyppisessä tilaisuudessa. Melko suuresta summasta huolimatta retki oli hintansa arvoinen.

Keskiviikko 12.6. oli matkustuspäivä Oulusta Helsinkiin ja sieltä Osloon sekä edelleen Elverumiin, joka oli noin 100 km pohjoiseen Oslost. Elverumissa on noin 21000 asukasta ja se on tullut kunnasta kaupungiksi vuonna 1996. Perillä majoituimme kaupungissa olevaan Terningmoenin varuskuntaan viipaleparakkeihin. Illalla pääsimme tutustumaan messiin, joka oli tyylikäs ja hinnoiltaan huomattavan edullinen, sillä jokainen tilattu juoma maksoi reippaan viisi euroa! Päiville osallistui 135 kiltalaista ja Suomen delegaation vahvuus oli 24. Muiden maiden osallistujat olivat pääsääntöisesti eläkkeellä olevia ammattupseereita, mutta Suomen delegaation enemmistö oli reserviläisiä lähes kaikista sotilasarvoista. Päiville osallistui myös muutamia naisia.

Torstaina päivä alkoi aamiaisen jälkeen avajaisilla ja lounaalla. Seppeleen laskua Elverumin raati-

Messin ulkopuolella vallitsevaa veljellistä tunnelmaa. Kuva Hannu Mononen

Kiltapäivien majoitusvaruskunnan kyltti. Kuva Tuomo Katisko

Seppeleen lasku Elverumin raatihuoneella. Kuva Hannu Mononen

huoneella seurasi pormestarin vastaanotto ja tietoisuus kaupungista. Tämän jälkeen näimme elokuvan Kuninkaan päätös vuodelta 2016, jossa kerrattiin Norjan sotahistoriaa toisen maailmansodan ajoilta. Päivä päättyi paluuseen varuskuntaan ja vapaa-ajan viettoon.

Perjantai alkoi lipunnostolla ja tutustumisena Rena Leirin varuskuntaan. Siellä saimme tietoisuutta ja varuskunnasta ja sen toiminnasta sekä tutustuimme pienimuotoiseen kalustonäyttelyyn. Varuskunta näytti hyväkuntoiselta, mutta hiukan hiljaiselta. Syyksi selvisi se, että osa varuskunnan joukoista oli ulkomaan tehtävissä. Päivän päätti saman sisältöinen ilta kuin edellisenä päivänä.

Kuninkaan päätös näyttelyn ja elokuvan esitustaulu. Kuva Hannu Mononen

Lauantaina lipunnoston jälkeen tutustuimme kulttuuri- ja sotahistoriallisiin kohteisiin. Kohteina oli mm. Midtskogenin taistelupaikka, jossa saksalaiset pyrkivät vangitsemaan pohjoiseen pakenevaa kuningasta ja hallitusta. Glomdalsmuseetissa tutustuimme paikallishistoriaan ja romanien elämään Norjassa. Varsinkin museossa oleva sotahistoriallinen osasto oli mielenkiintoinen ja monipuolinen. Romanien paikallisesta elämästä jäi mieleen erityisesti heidän kulkuvälineenään ollut asuntovene, joka on luonnollinen ajatellen maan olosuhteita. Päivän päätti juhlaillallinen varuskunnassa.

Päätöspäivänä sunnuntaina osakävi Oslossa tutustumassa lentokonemuseoon. Parasta päivissä oli tutustuminen kaikkien maiden kiltalaisiin, englannin- ja ruotsin kielten käyttäminen, historialliset kohteet sekä erikoismaininnan ansaitseva loistava ruoka. Seuraavat kiltapäivät järjestetään Suomessa.

Lauantain juhlaillallisen huumaa. Kuva Tuomo Katisko

Rena Leirin kalustonäyttelyä. Kuva Hannu Mononen

Junkers Ju 52 Oslon lentonemuseosta. Kuva Hannu Mononen

Romanimuseon kulkuneuvo-osasto. Kuva Tuomo Katisko

Glomdalsmuseetin sotahistoriallisen osaston norjalaisen sotilaan varusteita. Kuva Hannu Mononen

Lapin Ilmatorjuntakilta ry

Pohjois-Suomen ilma- puolustusseminaari 20.3.2019

Seminaari pidettiin Rovaniemellä Someroharjulla Jääkäriprikaatin Rykmenttisalissa. Järjestäjinä olivat perinteiseen tapaan Lapin Ilmatorjuntakilta ja Lapin Lennoston kilta.

Ilmatorjunnan tarkastaja oli valinnut ilmauhasta koukuttavan mielenkiintoisia ja haastavia yksityiskohtia ja osasi kertoa aselajin kehittämisestä juuri hyvin kuin koko hommasta vastuussa olevan pitääkin osata!

Ilmavoimien osuudessa viime vuoden lopussa Kanadassa moniviikkoisessa RED FLAG 19-1 -harjoituksessa itse mukana ollut hornetlentäjä ja kouluttajakapteeni kertoi, kuinka F-22 Raptoreita "pudotetaan taivaalta..." ja siirtolentoista Alaskaan ja takaisin tuli paljon mielenkiintoista tietoa. Mahtavaa faktaa ja kokemusperäistä tietoa siitä, miksi muiden kanssa kannattaa - ja pitää - harjoitella.

Alustusten jälkeiset keskustelut täydensivät elävästi seminaarin antia, kuten osattiin odottaakin. Seminaariperinne elää vahvasti Lapis-ssa.

Eero Pajula
Lapin ilmatorjuntakillan
johtokunnan jäsen

Kuvassa alustajat ja kiltojen puheenjohtajat.
Kuva Eero Pajula

Rovaniemen ilma- torjuntapatteriston perinnepäivä ja ilma- torjunta-aselajin vuo- sipäivä 30.11.2018

Perinnepäivän päiväjuhlissa nautittiin Rovaniemen ilmatorjuntapatteriston uusi lippu. Killan edustajana puheenjohtaja Heikki Haapala naulasi 11. naulan lippuun. Juhlapuheen piti killan jäsen eversti Ahti Lappi (evp). Juhlassa ilmatorjunnan tarkastaja eversti Sami-Antti Takamaa palkitsi killan jäsenen sotilasmestari Pekka Laitilan (res) Ilmatorjunnan ansiorisillä. Pekka Laitila on palvellut Rovaniemen Varuskuntakorjaamolla ja sittemmin Rovaniemen Korjaamolla vv 1974-2004. Osallistunut vuosien saatossa lukuisille ilmatorjunta-ampumaleireille kuljetusvälinehuollon tehtävissä. Leiriansiois-

ta hänet palkittu Ilmatorjuntaruusukkeella kahdesti. Hän on liittynyt kiltaan viime vuosituonnella ja johtokunnan jäsen hän ollut vuodesta 2006 alkaen. Lämpimät onnittelet Pekalle.

Ilmatorjunnan tarkastaja eversti Sami-Antti Takamaa ja Pekka Laitila.

Tilaisuudessa kilta palkitsi vuoden kouluttajan luutnantti Joonas Starkin Lapin Kivituotteen valmistamalla kivikellolla. Tämän palkinnon perinteet johtuvat 1990-luvulta. Silloinen kiltamestari edesmentynyt killan kunniajäsen Taisto Turpeinen teki aloitteen palkinnosta ja valmisti henkilökohtaisesti ensimmäisen jaettavan kivikellon.

Kotiuttamisjuhla 19.6.2019

Jääkäriprikaatin 347 vuorokautta ja 165 vuorokautta Someroharjulla

palvelleiden varusmiesten kotiuttamisjuhla pidettiin sotilaskodissa.

Kilta palkitsi hyvin palvelleita varusmiehiä Marttiin uutuuspuukolla Kromi-jätkä.

Palkinnot luovuttivat eversti Jyrki Kaisanlahti ja killan varapuheenjohtaja Kari Vainio.

Puukon saivat: Upseerikokelas Spets Pinja Sofia (Rovaniemi), alikersantti Anttila Miko Valtteri (Oulu), korpraali Eklund Jesse Joakim (Liminka) ja tykkimies Pitkälä Joonas Eemil (Oulu)

Valkeisen sauna Oulu 15.6.2019

Pohjanmaan, Tampereen, Oulun ja Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristoissa sekä Lapin Ilmatorjuntarykmentissä palvelleita ja palvelevia ilmatorjuntasotilaita ja yksi nainen Sahi Irene kokoontuivat tapaamaan toisiaan lauantai ilta-päivällä ja muistelemaan menneitä Valkeisen saunalla. Meitä oli kutsua noudattaneita 61 miestä ja yksi nainen. Osallistujia oli saapunut ympäri Suomea aina Helsinkiä ja Kouvola myöten.

Aurinkoinen lämmin sää edesauttoi osaltaan tilaisuuden järjestelyissä.

Tapaamisen puuhamiehinä olivat veljekset Antero ja Antti Kemp-

painen. Heillä oli apunaan Jyrki Anttila, joka ruokki kokoontuneet runsaalla ruoalla ja juomilla. Lisäksi Alpo Niemi toimi vääpelinä muun muassa ohjelman juontajana. Kaikille heille parhaat kiitokset mahdollista järjestelyistä.

Tilaisuudessa muisteltiin menneitä tapahtumia ja kuultiin myös ajankohtaisia asioita. Ilmatorjunnan tarkastaja Sami-Antti Takamaa ja sotatalouspäällikkö Timo Rotonen päivittivät oman alansa tietoja.

Tapaamisen nestori oli Asko Kylänperä 82 vuotta. Asko palveli aikoinaan Pohjanmaan ja Rovaniemen Ilmatorjuntapatteristoissa.

Tämä kokoontuminen osoitti sen, että ilmatorjuntajoukko-osastoissa palvelleiden ja palvelevien

Kutsu

Killan sääntömääräinen syyskokous pidetään 15.10.2019 kello 17.00 Leijonakabinetissa Someroharjulla.

Kokouksessa valitaan puheenjohtaja vuodeksi 2020 ja neljä johtokunnan jäsentä vuosiksi 2020-2021.

Lisäksi käsitellään killan toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodeksi 2020.

keskuudessa vallitsee erinomainen yhteenkuuluvaisuuden henki.

Oulun hiippakunnan piispa Olavi Rimpiläinen lähetti sähkeen Oulun Ilmatorjuntapatteriston lähtötilaisuuteen joulukuussa 1988 hänen ollessa estynyt saapumasta paikalle. Sähkössä oli teksti "Nimet ja paikkakunnat vaihtuvat, mutta ilmatorjunta säilyy."

Tapaamiseen kokoontunut väki esitti toivomuksen, että tavataan uudestaan.

Heikki Haapala

Observatorion yhteiskunnallinen merkitys - alueelliset ja kansalliset ulottuvuudet

| Jyrki Manninen, FT, dos. Sodankylän geofysiikan observatorio, JPR:n killan varapuheenjohtaja

Observatorio on toimintansa alusta saakka ollut tärkeä osa yhteiskuntaa Sodankylän alueella. Observatorion rakennusvaiheet 1910-luvulla ja laajennukset 1930-luvulla sekä toisen maailmansodan jälkeiset uudisrakentamiset olivat merkittäviä paikkakuntalaisia työllistäviä kohteita. Myös observatorion henkilökunnasta osa on rekrytoitu Sodankylän alueelta.

Yhteistyö Sodankylän kunnan kanssa

Vaikka yhteistyö Sodankylän kunnan kanssa oli ollut vilkasta jo vuosien ajan, varsinainen toiminta käsitettiin lähinnä observatorion johtaja Eero Katajan henkilökohtaisten kunnallisten luottamustoimien hoitamisen. Kun Sodankylän kunnanjohtajaksi valittiin vuonna 1994 Suomen Keskustan entinen ministeri ja kansanedustaja Martti Pura (1949–), alkoi erilaisten vierailijoiden rynnistys Tähtelään. Martti Pura kunnanjohtajuus kesti vuoteen 2005 saakka. Hänellä oli selkeä kuva Tähtelän merkityksestä kunnalle, minkä vuoksi kunnanjohtaja pyrki tuomaan lähes kaikki tärkeät vieraansa tutustumaan myös Tähtelään. Tällä on varmasti ollut vaikutusta koko Tähtelän alueen tunnettavuuden kasvuun.

Usein Pura soitti observatorion johtajalle vasta, kun vieraat olivat jo matkalla Tähtelään. Vierailuihin suhtauduttiin hyvin vakavasti, koska 1990-luvun puolessa välissä valmisteltiin Sodankylän geofysiikan observatorion liittämistä Oulun yliopistoon ja observatorion tunnettavuuden katsottiin parantavan asemia liittymisneuvotteluissa. Toisaalta entisenä ministerinä Martti Puralla oli erinomaiset suhteet valtion ylimpään johtoon ja näitä suhteita hän myös käytti hyväkseen.

Kunnanjohtaja halusi Tähtelän alueen vaikuttavan entistä enemmän kunnan kehittämiseen. Tähtelään liittyi myös Sodankylän Astro-

poliiksen perustaminen osaksi Pohjois-Suomen teknologiayrittäjien Multipolis-yhteistyöverkosta.

Tässä toiminnassa mukana oli observatorion laboratorionsinööri Aarne Ranta, joka vuosina 2000–2001 työskenteli Oulun ja Lapin yliopistojen yhteisenä yritys- ja tutkimusasiamiehenä.

Lukuisten selvitysten ja päätösten jälkeen Suomalaisen Tiedeakatemian geofysiikan observatorio liitettiin vuonna 1997 Oulun yliopiston erillislaitokseksi, jolla oli valtakunnallinen tehtävä.

Observatorion johtaja Tauno Turusen siirryttyä vuoden 1997 lopussa EISCAT:in johtajaksi hänen sijaisekseen tuli prof. Jorma Kangas Oulun yliopistosta. Hän oli toiminut myös useiden vuosien ajan Oulun yliopiston vararehtorina, joten tätä kautta SGO sain suorat ja toimivat yhteydet yliopiston johtoon. Kangas otti aktiivisesti osaa kunnan kehittämistoimiin ja tästä syystä hänet valittiin lukuisiin työryhmiin ja komiteoihin Sodankylän kunnassa. Yliopistoon liittymisen jälkeen observatorion hallinto muuttui huomattavasti, kun henkilökunnan oli omaksuttava yliopiston mukanaan tuomat aikaisempaan verrattuna varsin erilaiset käytänteet. Toisaalta yliopiston niin sanotun kolmannen tehtävän (tutkimuksen ja korkeimman opetuksen lisäksi), eli yhteiskunnallisten tehtävien katsottiin sopivan erinomaisesti observatorion toimintaan.

Oulun yliopiston rehtori Lauri Lajunen antoi vuonna 2006 observatoriolle tehtäväksi valmistella Oulun yliopiston ja Sodankylän kunnan välinen yhteistyösopimus. Hyvästä yrityksestä huolimatta valmisteluasiakirjat jäivät eri osapuolten pöytälaatikoihin. Vasta vuonna 2012 sitä ryhdyttiin jälleen viemään eteenpäin. Lopulta kesäkuussa 2013 Oulun yliopiston ja Sodankylän kunnan välinen sopimus allekirjoitettiin rehtori Lauri Lajusen vieraillessa Sodankylässä.

Innovaatiokeskusta suunnittelemaan

Allekirjoitustilaisuudessa kunnan edustajat esittivät ajatuksensa Tähtelään perustettavasta soveltavan tutkimuksen keskuksesta. Rehtori kuitenkin halusi viedä ajatusta vielä pitemmälle ja vaati, että Sodankylään ryhdytään valmistelemaan innovaatiokeskusta samaan tapaan kuin Oulussa ja Kajaanissa oli jo tehty.

Rehtorin vaatimus sai heti tuulta allensa ja kunnassa alkamassa ollut AGM-hanke (Arctic Green Mining) valjastettiin ajatuksen eteenpäin viemiseen. Tässä hankkeessa selvitettiin minkälaisella konseptilla yliopistot, tutkimuslaitokset, yritykset ja muut sidosryhmät voisivat tarttua AGM:n tarjoamiin mahdollisuuksiin ja Sodankylän potentiaaliin kyseisellä sektorilla.

Sodankylän kunta ja Sodankylän geofysiikan observatorio halusivat testata Lappiin perustettavan innovaatiokeskuksen ideaa ja selvittää, millä edellytyksillä ja toimintamallilla Sodankylän innovaatiokeskus voitaisiin käynnistää. Luostolla järjestetyssä tilaisuudessa silloiset Ilmatieteen laitoksen pääjohtaja Petteri Taalas, Geologian tutkimuskeskuksen pääjohtaja Elias Ekdahl ja joukko Oulun yliopiston edustajia olivat yhtä mieltä siitä, että Sodankylään ryhdytään suunnittelemaan innovaatiokeskusta.

Marraskuun 2013 aikana ohjausryhmän edustajat kävivät esittelemässä Innovaatiokeskushanketta Lapin liiton, Lapin ammattikorkeakoulun, Rovaniemen kaupungin ja Lapin yliopiston edustajille. Hankkeeseen suhtauduttiin erittäin myönteisesti. Lisäksi maakuntajohtaja Mika Riipi Lapin liitosta toteusi innovaatiokeskuksen hankkeiden poistavan omalta osaltaan Lappiin syntyneitä innovaatiotyhjiä. Riipi suhtautui myönteisesti mahdolliseen strategia- ja toimintaohjelmahankkeeseen.

Tammikuussa 2014 Rovaniemelle kokoontui ryhmä innovaatiokes-

kuksista kiinnostuneita organisaatioidensa edustajia. Osa oli ollut mukana alusta alkaen, osa kiinnostunut matkan varrella. Viimeisimpänä tulokkaana on Helsingissä toimiva Maanmittauslaitoksen paikkatietokeskus (entinen Geodeettinen laitos).

Tässä tapaamisessa päätettiin Sodankylän innovaatiokeskuksen eli Center for Arctic Geoinnovations (CAGI) strategia ja toimintaohjelmahankkeen laatimisesta. Mukaan hankkeeseen ilmoittautuivat: Sodankylän geofysiikan observatorio, Lapin ilmatieteellinen tutkimuskeskus, Geologian tutkimuskeskus, Paikkatietokeskus, Lapin yliopisto, Lapin ammattikorkeakoulu, Digipolis Oy ja Sodankylän kunta.

CAGI:lle strategia ja toimenpideohjelma

Lapin liitto myönsi keväällä 2015 maakunnan kehittämisrahaa Arktisen geoinnovaatiokeskuksen strategian ja toimenpideohjelman valmisteluun. Hankkeessa asiantuntijatyön tekijäksi valittiin kilpailutuksella Tukholmassa päätoimipaikkaansa pitävä alueellisen kehityksen ja urbaanin suunnittelun tutkimuskeskus Nordregio, jossa työn päävastuullinen toteuttaja oli TkT Jukka Teräs.

Valmisteluvaiheessa solmittiin innovaatiokeskukselle Nordregion asiantuntijatyön avulla kansainvälisiä yhteistyösuhteita Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimistoon, Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan EU-toimistoihin. Yhteyttä pidettiin myös EU:n alueiden komitean presidentti Markku Markkulaan ja Europarlamentin jäsen Liisa Jaakonsaareen. Kansallisella tasolla innovaatiokeskuksen esittelyä toteutettiin Nordregion asiantuntijatyön kautta Paikkatietokeskuksen ja Aalto-yliopiston, Oulun yliopiston ja Oulun innovaatiokeskusten kanssa (erityisesti painetun älyn ja optisten mittausten innovaatiokeskus PrintoCent sekä ympäristö- ja energia-alan innovaatiokeskus CEE). Nordregio esitteli valmisteluhankkeen aikana innovaatiokeskusta Sodankylän kunnanhallitukselle.

Kesällä 2016 Sodankylän kunnan omistama Tähtikunta Oy jätti yhdessä mm. SGO:n, IL:n, GTK:n, Paikkatietokeskuksen, Kemin Digipolis Oy:n ja useiden Lapin kuntien kanssa rahoitushakemuksen Arkti-

sen geoinnovaatiokeskuksen käynnistämiseksi. Myönteinen päätös saatiin lopulta vuoden 2017 alussa. Tähtikunta Oy

Tällä hetkellä Arktinen geoinnovaatiokeskushanke on loppusuoralla ja se on selkeästi osoittanut tarpeellisuutensa. Lappikin tarvitsee oman innovaatiokeskuksensa. Nyt, kun pää on saatu auki, jatko on helppoa.

Yhteistoimintaa Jääkäriprikaatin kanssa

Varuskunnan tulo Sodankylään toi myös observatoriolle uuden yhteistyökumppanin. Vuosien saatossa JPR on tukenut tarvittaessa SGO:n toimintaa kuljetusavun ja kalustolainauksen muodossa. Yksi merkittävimmistä tapauksista oli tammikuussa 1997, kun edellisenä syksynä JPR oli saanut puolikymmentä telakuorma-autoa testattavaksi lyijyttömällä polttoaineella. Niillä kullakin piti ajaa 10 000 km, eikä eversti Jan Laukan mielestä ollut järkeä ajaa pelkästään tykkihallien ympäri. Sopivalla hetkellä observatorion johtaja esitti kuljetustukipyynnön mittauskampanjan kuljetuksiin Käsivarren Porojärvelle. Prikaatin komentaja innostui asiasta ja päätti lopulta ajaa itse yhtä telakuorma-autoa Sodankylästä Porojärvelle. Käsivarren porot olivat varmaan ihmeissään nähdessään ko-

lonnan taivaltavan Kilpisjärven erämaassa.

Sittemmin mittausmatkat Porojärvelle ovat päättyneet, mutta kalustotukea on saatu Sodankylän mittauksiin liittyen.

Jääkäriprikaati on lähes koko Sodankylässä oloikansa ollut läheisessä yhteydessä Tähtelän tutkimuslaitoksiin. Lukuisat prikaatin sekä ulkomaiset että kotimaiset vieraat ovat käyneet tutustumassa Tähtelään. Suomeen akkreditoituid sotilasasiamiehet ovat Lapin vierailujen yhteydessä usein myös SGO:n ja IL:n vieraina, viimeksi huhtikuussa. Useimmat heistä ovat myös olleet yllättyneitä, millaista tutkimustoimintaa näin pienellä paikkakunnalla tehdään.

Sodankylän observatorion merkitys yhteiskunnallisena toimijana on kasvanut merkittävästi vuosituhannen vaihteen jälkeen erityisesti Sodankylän, mutta myös koko Lapin kannalta. Yhtenä syynä lienee eri rahoittajaorganisaatioiden vaatimus laajasta alueellisesta ja yhteiskunnallisesta yhteistyöstä uusien hankkeiden rahoittamisessa.

Elo-syyskuun vaihteessa 2019 SGO saa uuden johtajan Esa Turusen jäädessä eläkkeelle. Tämä Etu-pyörän ilmestyessä uusi johtaja on toivottavasti jo aloittanut työnsä ja jatkaa entistä tiiviimmin yhteistyötä ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

Sodankylän innovaatiokeskuksen (CAGI) edustajia vierailulla EU:n alueiden komitean puheenjohtajan Markku Markkulan toimistossa Brysselissä keväällä 2015. Neljäs vasemmalta on Markku Markkula, edessä keskellä Osmo Aulamo (IL) ja kolmas oikealta Jyrki Manninen (SGO) (Kuva: EU).

Jatkosodan konekiväärimiehestä allasevakoksi ja kotikunnan kuorma-autoyrittäjäksi

Jatkosodan keskuudessamme vielä elävien sotien veteraanien lukumäärä hupenee kiihtyvää tahia ja heidän keski-ikänsä lähenee jo 95 vuotta. Veteraaniesittelyvuorossa on helmikuun 20. päivänä 95 vuoden kunnioitettavan iän saavuttava kaikille sodankyläläisille tuttu lokkalainen kuorma-autoyrittäjä Voitto Alakorva, joka puolisonsa Sonjan kanssa muutama vuosi sitten muutti kirkonkylän taajamaan. Heidän yhteinen elämäntaipaleensa on jatku-

nut jo yli 70 vuotta. Perheeseen syntyi sotien jälkeen yksi poika ja kolme tytärtä, jotka hekin ovat jo kaikki eläkeissä.

Voiton sotataival alkoi asemastavuoden 1943 kesällä 6. Divisioonan Jalkaväkirykmentti 54:n I pataljoonan riveissä konekivääriyhmän taistelijana Maaselän kannaksella, Poventsan pohjoispuolella, Stalinin kanavan varressa vihollisen hyökkäyksiä ja väkivaltaisia tiedustelu- ja vanginsieppauspartioita torjuen. Ka-

navan pato oli vuotta aikaisemmin räjäytetty ja vettä kanavassa oli enää hyvin vähän. Sotien aikaiset tapahtumat vielä erittäin hyvin muistava Voitto Alakorva muistelee, jopa nimetkin mainiten, usean sodankyläläisenkin aseveljensä näissä kahaissa menehtyneen vihollisen suorittamissa yllättävissä hyökkäyksissä, vaikka välillä olikin aikaa erilaisten puhde- ym. muiden töiden tekemiseen. Liikkumisen tuli tapahtua koko ajan taisteluhaudan suojassa ja variointi oli jatkuvaa ja tiukkaa. Suoritetuissa organisaatiojärjestelyissä pataljoona, johon Voitto kuului liitettiin aluksi 12. Prikaatiin ja sittemmin Jalkaväkirykmentti 21:een.

Asemastotavaiheen aikana pyörivät myös vuorolomat. Ennen oman lomavuoronsa alkamista sai Voitto Alakorva käskyn ilmoittautua pataljoonan komentajalleen komentopaikalla. Komentajana oli tuolloin kapteeni L. G. Segersträhle (komentajana 06.12.1943–24.06.1944). Mentään ilmoittautumaan ennen Karhumäkeen lähtöä, tuli komentopaikalle myös silloinen divisioonan komentaja, jolle Voitto pääsi ilmoittautumaan. Syy miksi piti ilmoittautua pataljoonan komentajalle selvisi, kun komentaja, Lapin ihailijana, oli kuulut Voiton olevan menossa Lappiin, pyysi häntä tuomaan itselleen, maksua vastaan, kunnan kokoisen poronpaistin ja sai ”luvan” tarvittaessa muutaman vuorokauden loma-ajan ylitykseen. Voitto täytti tehtävän ja kävi lomalla kotonaan Korvasessa. Tie Korvasesta Vuotsoon oli valmistunut vuonna 1936.

Vuoden 1944 kevään lopulla Neuvostoliitto aloitti hyökkäysvalmistelut miehittääkseen Suomen. Ylivoiman edessä oli suomalaisten vetäydyttävä ja Karjalan kannaksella saatiin Tali – Ihantalan suurtaisteluissa hyökkäys torjutuksi kesän aikana. Vihollinen päätti yrittää murtoa Laatokan pohjoispuolelta, jossa jouduttiin Maaselän kannakselta samoin irtautumaan ja tilanne oli usein niin sekava, että irtautuvia suomalaisjoukkoja ja vihollisen joukkoja oli tällä alueella sekaisin. Tällä suunnalla

lopulliset torjuntataistelut saatiin siten Ilomantsin korpitaisteluissa hallintaan siten, että linjat pitivät ja vihdoinkin 4.9.1944 astui voimaan aselepo suomalaisten osalta, mutta naapurilla vasta vuorokautta myöhemmin siten, että vielä tuon vuorokauden aikana muutamia hänen aseveljiään jouti viikkaukella sotavangiksi, vaikka suomalaisia oli kehoitettu olemaan suojautuneina ja avaamatta tulta 4.9. jälkeen.

Välirauhansopimus solmittiin 19.9.1944 ja sen mukaisesti Suomen oli luovutettava merkittävät alueet ja saatettava kenttäarmeijansa sootaa edeltäneeseen vahvuuteen, kotiuttamalla reserviläiset marraskuun 1944 aikana, ajettava maassa olevat saksalaiset joukot alueeltaan, pidettävä ”sotasylliset”, maksettava mittavat sotakorvaukset, lakkautettava nimetyt järjestöt jne. kuten tiedämme.

Tässä vaiheessa ennen kotiuttamistaan Voitto innostui kuorma-au-

tokuljetuksista. Hän pyysi päästä niihin töihin ja oli aselevon solmimisen jälkeen näissä tehtävissä usean viikon ajan. Lopullinen kotiuttaminen on kirjattu hänen sotilaspassiinsa tapahtuneeksi 14.11.1944 Vaasassa, josta hän muiden mukana siirtyi junalla Kannukseen, jossa hän sinne evakuoitujen sodankyläläisen kanssa odotti Lapin sodan päättymistä ja lupaa saada jälleen palata kotikonnuilleen Korvaseseen. Paluu kotiin oli karmaiseva, kun saksalaiset olivat perääntyessään polttaneet kotikartanon kaikki rakennukset. Oli turvauttava tilapäisjärjestelyihin ja aloitettava jälleenrakennustyöt.

Kotiin päästyään sodan loppuajaksi ilmennyt kiinnostus kuorma-autokuljetuksiin kehittyi ammatiksi ja Voitto hankki ensimmäisen kuorma-autonsa ja teki pitkäaikaisen sopimuksen metsähallituksen kanssa puutavarakuljetuksista, joita hoiti yli kolmen vuosikymmenen ajan

menestyksekkäästi aina kahdensakymmentäluvulle saakka, jolloin myi viimeisen M-B-kuorma-autonsa välittäjän kautta Afrikkaan. Tällä autolla oli ajettu yli puolitoista miljoonaa kilometriä, ja se oli malli, jota Afrikkaan etsittiin. Kaikkiaan Voitolle kertyi viidellä kuorma-autollaan ajokilometrejä yhteensä yli 3,5 miljoonaa. Ensimmäinen auto oli Ford, kaikki muut M-B-merkkisiä. Ryhdyttäessä rakentamaan Lokan allasta, joutuivat Voitto ja Sonja perheineen luopumaan kotitilastaan Korvasessa ja siirtymään ”allasevakkoina” Lokan kylään vuonna 1967, jossa elämä jatkui aivan viime vuosiin saakka.

Esitämme kiittäen kunnioittavat onnentoivotukset virkeälle ja ystävälliselle sotaveteraanille, toivottaen hyvää terveyttä ja hyviä elinpäiviä tuleville vuosille.

Evl evp Pekka J Heikkilä

Jääkäriprikaatin Killan kesäpäiviä vietettiin Kajaanissa. Kuvassa vasemmalla Kainuun prikaatin apulaiskomentaja everstiluutnantti Jarmo Keskinen, joka esitteli prikaatia kiltalaisille.

Kunnianosoitus ja muistosanat Jääkäriprikaatin killan Kunniajäsenen, Erkki J Ruokojan muistolle s. 6.12.1920 - k. 21.10.2018

Olemme saattaneet isänmaan multiin meille kaikille läheisen ihmisen ja hyvän ystävän. Tunsimme hänet ahkerana, tunnollisena ja työnsä uskollisena perheen isänä, joka ilmenee monissa hänen töissään ja toimissaan, niin kotona kuin sen ulkopuolellakin. Tästä on osoituksena sekin, että hän eli koko elämänsä ajan synnyinseudullaan Kälviällä, lukuun ottamatta raskaita sotavuolia. Henkilökohtaisesti tulin Erkin tuntemaan lähemmin, juuri näihin sotavuosiin liittyvissä asioissa. Sielläkin hän osoitti rohkeutta ja valmiutta niissä tehtävissä, joihin hänet määrättiin, " puolesta maan ja heimosikin"

Hänet kutsuttiin suorittamaan asevelvollisuuttaan Ilmajoelle, heti talvisodan päätyttyä 1940. Peruskoulutuskauden jälkeen alok-

kaat siirrettiin Suomussalmelle talvisodan taistelupaikoille, raivamaan ja puhdistamaan sodan jälkiä mm. hautaamaan lumen alta paljastuneita venäläisten ruumiita, jotka olivat kesän edetessä jo osittain mätänemistilassa. Epämiellyttävä tehtävä päättyi loppu kesällä, ja heidän joukkonsa, yli 80 miestä siirrettiin Lappeenrantaan jossa tuli määräys aliupseerikouluun ja sen jälkeen hänet sijoitettiin Jääkäripataljoona 1:een, sen konekivääri komppaniaan ryhmänjohtajaksi.

Keväällä 1941 alkoi pitkä, vuosia kestänyt jatkosota, jossa hän ehti haavoittua kaksi kertaa. Hänen osaltaan jatkosota alkoi Ilo-mantsista, jossa JP 1 ylitti rajan hyökkäysvaiheen alkaessa. Monien vaiheiden ja vuosien jälkeen hänen sotansa päättyi 1944 Ilo-mantsin torjuntataistelussa, jossa hän haavoittui toisen kerran ja joutui sotasairaalaan. Sodan päättymiseen saakka hän palveli samassa joukko-osastossa, ja samassa yksikössä johon hänet oli kesällä 1940 määrätty. Kotiuttamisen koittaessa 1944 syksyllä hän oli vielä toipumislomalla, haavoittumisesta johtuen. Nämä Erkin vaiheet tulivat tutuiksi vasta 1990 luvulla sen jälkeen, kun tapasimme kiltatoiminnan merkeissä. Olin suorittanut asevelvollisuuteni samassa pataljoonassa 1957–1958 Vaasassa. Pataljoonan nimi oli muutettu Pohjanmaan Jääkäripataljoonaksi samana vuonna kun menin alok-

Vaasassa oli 1962 perustettu Jääkäripataljoona 1 Kilta, myöhemmin pataljoonan siirryttyä Sodankylään nimi muuttui Jääkäriprikaatin Killaksi. Kilta keräsi kiltatoiminnan piiriin satamäärin sodan aikana ja sen jälkeen pataljoonassa palvelleita miehiä. Kiltalaiset koontuivat näissä lukuisissa tapamisissa yhteen ja me nuoremmat

jääkärit saimme kuulla sodassa olleilta miehiltä mitä sota oli. Tapasimme 1990 luvulta lähtien säännöllisesti vuosittain maaliskuussa ja lokakuussa Sodankylässä ja lisäksi kesäpäiviä vietettiin eri paikakunnilla vuosittain.

Erkillä oli ilmiömäinen muisti ja hän oli meille nuoremmille eräänlaisena "isähahmona". Kuuntelimme hänen mielipiteitään tarkoin ja "jatkosodan historia" avautui meille elävästi hänen kauttaan. Erkki halusi olla mukana kaltaistensa seurassa, ja minäkin sain kuulua tähän joukkoon, jossa olen edelleen. Erkki oli arvostettu vieras Sodankylässä, jossa kävimme Pataljoonan tai Prikaatin kutsumina vuosipäivien juhlissa.

Erkki oli uskollinen sodanaikaiselle joukko-osastolle ja sen perinteille, sillä aivan viime aikoihin saakka hän seurasi killan ja entisen joukko-osastonsa toimintaa, vaikka sen nimi onkin muuttunut Lapin Jääkäripataljoonaksi ja osaksi Jääkäriprikaatia. Erkin uskollisuus kiltaa ja entistä joukko-osastoa kohtaan oli huomioitu myös Killan johdossa ja hänet kutsuttiin, monien aikaisempien huomionosoitusten lisäksi, Jääkäriprikaatin Killan Kunniajäseneksi.

Viimeisin huomionosoitus oli, kun Killan Keski-Pohjanmaan osasto järjesti kesäpäivät Kannuksessa 2017. Tilaisuuteen saapui mm. Jääkäriprikaatin varapäällikkö eversti Timo Mäki-Rautila henkilökohtaisesti luovuttamaan Erkillle Jääkäriprikaatin arvokkaimman huomionosoituksen prikaatin Pienoislipun, lausuen samalla kiitossanat uhrautuvasta toiminnasta isänmaan hyväksi.

Ystävämme Erkki oli isänmaan mies ja hän näytti meille miehen tien, nyt meidän ja isänmaan ystävä on poissa. Kunnia hänen muistolle.

Seppo Yli-Norppa
puheenjohtaja
Killan Keski-Pohjanmaan osasto

Jääkäriprikaati 40 vuotta 1.10.2019

Jääkäriprikaati siirtyy luottavaisena ja tietoisena velvollisuuksistaan uudelle vuosikymmenelle. Rakentaen kunniakkaille perinteille se elää nykypäivää ja on valmis vastaamaan ajan haasteisiin.

